

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

5 inci Birleşim
12 . 10 . 1999 Salı

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	482
II. — GELEN KÂĞITLAR	482
III. — YOKLAMA	487
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	487
A) GÜNDEMDEŞİ KONUŞMALAR	487
1. — Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, New York'ta toplanan Birleşmiş Milletler 54 üncü Genel Kurulu çerçevesinde gerçekleştirdiği temaslar ve diğer gelişmeler hakkında gündemdeki açıklaması ve ANAP Van Milletvekili Kâmrân İnan, MHP İzmir Milletvekili Oktay Vural, DYP Kütahya Milletvekili Cevdet Akçali, DSP Adana Milletvekili Ali Tekin ve FP Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün grupları adına konuşmaları	487:504
2. — Bursa Milletvekili Orhan Ocak'ın, Süttaş konusunda bir gazetede çıkan iddialara ilişkin gündemdeki konuşması	504:505
3. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, YÖK ve ÖSYM'nin uygulamalarına ilişkin gündemdeki konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı	505:510
4. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, Türkiye'de hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündemdeki konuşması	510:512
B) TEZKERELER VE ÖNERGELER	512, 515
1. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, (6/97) esas numaralı sözlü sorunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/31)	512

2. — Van Milletvekili Htseyin Çelik'in, (6/100) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/32) 512
3. — Van Milletvekili Htseyin Çelik'in, (6/102) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/33) 512
4. — Ürdün Halk Meclisi Başkanı Abdel Hadi Majali'nin, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetini Ürdün'e davetine icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/359) 515
5. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, (2/191) esas numaralı kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi 515:517
- C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MEC-
LİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ** 512
1. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon İlinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81) 512:515
- V. — SORULAR VE CEVAPLAR** 517, 550
- A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI** 517
1. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan-Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/44) 517
2. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa-Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/46) 517
3. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/49) 518
4. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet Hastanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/51) 518
5. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/53) 518
6. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/57) 518:519
7. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/60) 519:520
8. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi ve Devlet Bakanı Fikret Ünlü'nün cevabı (6/65) 520

9. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki Devlet Hastanesinin ve sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/67) 521
10. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/68) 521
11. — İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/69) 521
12. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/70) 521:522
13. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya-Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/71) 522:523
14. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi ve yazılı soruya çevrilmesi nedeniyle konuşması (6/72) 523:524
15. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/75) 524
16. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/77) 524
17. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesinin fakülte ve yüksekökol ihtiyacına ve Erzurum Öğretmenevine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/78) 524:525
18. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/82) 525
19. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (6/84) 526:527
20. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki öğretmen açığına ve Millî Eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/86) 527:528
21. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, köy yolları yapımına ve Samsun İlindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/87) 528
22. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/93) 529

23. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van marangozlar, mobilyacılar ve keresteciler sanayi sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/94) 529
24. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van-İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/97) 529
25. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98) 529
26. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Havaalanından Türk Cumhuriyetlerine Van-Diyarbakır ve Van-Ankara arasında tarifeli uçak seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/100) 529
27. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van-Akdamar Adasının çevre düzenlemesine ve Akdamar Kilisesinin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/102) 529
28. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van-Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/103) 529
29. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/105) 530
30. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklerle ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/106) 530:531
31. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/111) 531
32. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113) 531
33. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köy işleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114) 531
34. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödenğe ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115) 531
35. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Suruç-Bozova, Viranşehir, Ceylanpınar ovalarının sulanması için ayrılan ödenğe ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/116) 531
36. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödenğe ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117) 531:532

Sayfa

37. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118) 532
38. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosuna ve Kültür Sarayı ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (6/119) 532:533
39. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/120) 533
40. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/121) 533
41. — Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122) 533
42. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya Bölge, Üniversite ve Numune Hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/123) 533
43. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124) 533
44. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125) 534
45. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya-Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126) 534
46. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin teknik üniversite ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/127) 534:535
47. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) sözlü soru önergesi (6/128) 535
48. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129) 535
49. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi Lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130) 535
50. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/131) 535
51. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132) 535
52. — Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H. Hüsamettin Özkan) sözlü soru önergesi (6/133) 536

53. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/134) 536
54. — Konya Milletvekili Hüseyin Ar'nın, Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde Konya İlinde bir program yapıp yapılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (6/135) 536:537
55. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136) 537
56. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/137) 537
57. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri-Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138) 537
58. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Zap Vadisindeki Hakkâri Baraj ve HES projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/139) 537
59. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, devlet hastanelerinde yaşanan olumsuzluklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/140) 537
60. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141) 537
61. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, sosyal güvenlik kuruluşlarının zararlarına ve özel kamu kuruluşlarından alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/142) 538
62. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143) 538
63. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Merkez, Gözeler, Gülbahar Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/148) 538
64. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/149) 538
65. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için ek ödenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/150) 538
66. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151) 538

67. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Silivri İlçesine bağlı Behiçler Köyüne tahsis edilen trasformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/152) 539
68. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/153) 539
69. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa'daki taşınmalı eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/154) 539:540
70. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/155) 540
71. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray-Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/158) 540
72. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray İlinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159) 540
73. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Fen-Edebiyat Fakültesi'nin ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/160) 540:541
74. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Merkez ve ilçelerindeki bazı camilerin imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H. Hüsametin Özkan) sözlü soru önergesi ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (6/161) 541
75. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir SEKA kağıt fabrikasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/162) 542
76. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163) 542
77. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, Sivil Savunma hizmetlerine yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum-Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/164) 542
78. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/165) 542
79. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yasak olan anız yakmanın engellenemediğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/166) 542
80. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İmar Planı Yönetmeliğindeki değişiklikle camiler için öngörülen arsaların vatandaşlar tarafından tahsisinin imkânsız hale getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/167) 542

Sayfa

81. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların imar değişikliklerinin hangi döneme ait olduğuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168) 543
82. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, deprem bölgelerinin tespitine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169) 543
83. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların sorumluları hakkında yapılan işlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/170) 543
84. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 1 inci derece deprem bölgesi ilan edilen bölgelerin yapı ve imar değişikliklerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı onayına bağlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/171) 543
85. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilinde bulunan hastanelerin personel ve tıbbî cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/172) 543
86. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/173) 544
87. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilindeki gölet ve baraj inşaatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/174) 544
88. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/175) 544
89. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun sınırları içerisinden geçen otoyolun kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Maliye Bakanında sözlü soru önergesi (6/176) 544
90. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikası Genel Müdürlüğü'nün taşeron firmalara verdiği işlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/177) 544
- B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI** 550
1. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün;
– Şabanözü-Eldivan ayrımı, Çankırı-Yapraklı karayolu ve Çerkeş-Atkaracalar ayrımı Orta projelerine,
Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın;
– Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 uncu Yıl Planına,
İlişkin soruları ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın yazılı cevabı (7/476, 480) 550:582

Sayfa

2. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, 17 Ağustos 1999 tarihinde Hazine ihalesine katılan firmalara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın yazılı cevabı (7/479) 583:584
3. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa-Gaziantep otoyolu inşaatına ve Şanlıurfa-Akçakale karayolu projesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın yazılı cevabı (7/566) 584:585
- VI. — GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI** 545
- A) ÖNGÖRÜŞMELER** 545
1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) 545:549

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, tabii afetler nedeniyle ürün kaybına uğrayan çiftçilere tohumluk yardımı yapılmasına ve patates üreticilerinin sorunları ile alınması gereken önlemlere,

Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Trakya'daki çiftçilerin sorunları ile alınması gereken önlemlere,

İlişkin gündem dışı konuşmalarına Tarım ve Köy İşleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp;

Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın, 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesinde meydana gelen depremin neden olduğu sorunların giderilmesi yönünde yeterli önlemlerin alınmadığına ilişkin gündem dışı konuşmasına da Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın,

Cevap verdiler.

Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın (6/74) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sözlü sorunun geri verildiği bildirildi.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda açık bulunan üyeliğe, MHP Grubunca aday gösterilen Muğla Milletvekili Metin Ergun seçildi.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1 inci sırasında bulunan, Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Tasarısının (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) görüşmelerine devam edilerek 11 inci maddesine kadar kabul edildi.

12 Ekim 1999 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 18.57'de son verildi.

Ali İhsan
Başkanvekili

Tevhit Karakaya
Erzincan
Kâtip Üye

Levent Mıstıkoğlu
Hatay
Kâtip Üye

No. : 6

II. — GELEN KAĞITLAR

11 . 10 . 1999 PAZARTESİ

Rapor

1. — Spor Toto Teşkilât Müdürlüğü'nün İstihdam Fazlası Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadrolarına Atamalarının Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/540) (S. Sayısı : 172) (Dağıtım tarihi : 8.10.1999) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergeleri

1. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikâr İzol'un, 1997-1999 yılları arasında Şanlıurfa İline yapılan telekom ve posta hizmetlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/180) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

2. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, Şanlıurfa Merkez ve Köylerindeki öğretmen ve okul ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/181) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

3. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, Şanlıurfa İli Hilvan İlçesinin kapalı spor salonu ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından (Fikret Ünlü) sözlü soru önergesi (6/182) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

4. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, 1997-1999 yılları arasında Şanlıurfa İline enerji alanında yapılan hizmetlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/183) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

5. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, 1997-1999 yılları arasında Şanlıurfa İlinde sağlık alanında yapılan hizmetlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/184) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

6. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, Şanlıurfa İlinin doktor ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/185) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

7. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, Siverek Devlet Hastanesinin uzman doktor ve personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/186) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

8. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, 1997-1999 yılları arasında Şanlıurfa İlinde içmesuyu amaçlı yapılan tesis ve kuyu sayısına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/187) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

9. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükâr İzol'un, 1997-1999 yılları arasında Şanlıurfa İlinde yapılan köy yollarına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/188) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

10. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli İli Ovacık İlçesi Söğütülü Köyünde güvenlik güçlerince öldürüldüğü iddia edilen bir şahsa ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/189) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Marmara depreminde enkaz altında kalarak yaralanan bir şahsın tedavi için yurtdışına çıkışının engellendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/615) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

2. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, trafikte far ayarlarının denetimine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/616) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

3. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, cep telefonu abonelerinin şikayetlerini iletileceği birim olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/617) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

4. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, İstanbul İline yapılacak tüp geçit projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/618) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

5. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, KDV kaçagını önlemek için alınacak tedbirlerle ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/619) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

6. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın, emekli maaşlarının ödenme şekline ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/620) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

7. - Kırkkale Milletvekili Kemal Albayrak'ın, Kırşehir-Kırkkale hattı doğalgaz projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/621) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

8. - Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, Ankara İli Ayaş İlçesinde emniyet müdürlüğü teşkilâtının ne zaman kurulacağına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/622) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

9. - Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, domuz eti ithalatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/623) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

10. - Ankara Milletvekili M.Zeki Çelik'in, Ümitköy Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/624) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

11. - Osmaniye Milletvekili Şükrül Ünal'ın, Osmaniye İli Düziçi İlçesinde sulama kuyularının elektriklerinin borç nedeniyle kesilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/625) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

12. - Osmaniye Milletvekili Şükrül Ünal'ın, Osmaniye Valiliği ve Düziçi Kaymakamlığının sulama kuyularının elektrik borcu nedeniyle enerjilerinin kesilmesi ile ilgili olarak yaptıkları çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/626) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

13. - Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Sivas Vakıflar Bölge Müdürlüğü ile kiracı konusunda olan esnaflar arasındaki anlaşmazlığa ilişkin Devlet Bakanından (Yüksel Yalova) yazılı soru önergesi (7/627) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

14. - İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, domuz yağı ithalatı yapıp yapılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/628) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

15. - İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, domuz yağı ithalatı yapıp yapılmadığına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/629) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

16. - İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, Spor-Toto Teşkilât Müdürlüğü matbaa makinelerinin parça değişim ihalesine ilişkin Devlet Bakanından (Fikret Ünlü) yazılı soru önergesi (7/630) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

No. : 7

12 . 10 . 1999 SALI

Kanun Hükmünde Kararname

1. - Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/546) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

Tasarılar

1. - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/547) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

2. – Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (1/548) (Millî Savunma ve İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

3. – Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

Teklifler

1. – Balıkesir Milletvekili Mustafa Güven Karahan'ın; T.C. Toplumsal Yardımlaşma ve Dayanışma Sandığı Kurulması Hakkında Kanun Teklifi. (2/312) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.10.1999)

2. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılması, Balıkesir Üniversitesi Bütyesinde Tıp, Eczacılık, Dişçilik, Güzel Sanatlar, Savaştepe Eğitim, İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültelerinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/313) (Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

3. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın; Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi (2/314) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 5.10.1999)

4. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/315) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 6.10.1999)

5. – İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın; Türkçenin Kullanılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/316) (Adalet ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

Sözlü Soru Önergeleri

1. – Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun Kıbrıs görüşmelerine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/190) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

2. – Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun, ekolojik tarıma yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/191) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

Yazılı Soru Önergeleri

1. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, SEKA Balıkesir müessesesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/631) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

2. – Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu'nun, din eğitimi ve öğretimine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/632) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

3. – Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu'nun, bir tuğgeneralin mason locasına üye olup olmadığının ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/633) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

4. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, İller Bankası tarafından yapılacak olan prefabrik konutların altyapı ihalesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/634) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

5. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Gölcük Deniz Kuvvetlerine ait askeri tesisleri yapan müteahhitler hakkında soruşturma açılıp açılmayacağına ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/635) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

6. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, TOKİ'nin reklam harcamalarına ilişkin Devlet Bakanından (Sadı Somuncuoğlu) yazılı soru önergesi (7/636) (Başkanlığa geliş tarihi : 7.10.1999)

7. - Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının parlamentoya ilgili beyanları konusunda bir girişimde bulunulup bulunulmayacağına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/637) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.10.1999)

Süresi İçinde Cevplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1. -Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatiboğlu'nun, dini kavramları tahkir edici ve manevi duyguları rencide edici yayınlar konusunda işlem yapıp yapılmadığına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) yazılı soru önergesi (7/266)

2. - Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, Kur'an-ı Kerim öğrenimi için getirilecek yaş sınırlamasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) yazılı soru önergesi (7/302)

3. -İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, bir holdinge ait şişe suyunun ruhsat almadan piyasaya sunulduğu iddialarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/311)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

12 Ekim 1999 Salı

BAŞKAN : Başkanvekilli Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Mehmet AY (Gaziantep)****BAŞKAN –** Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 inci Birleşimini açıyorum.**III. — YOKLAMA****BAŞKAN –** Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini; bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin, salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini; buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise, yoklama pusulalarını, teknik personel aracılığıyla, 5 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Dışişleri Bakanı Sayın İsmail Cem'in, New York'ta toplanan Birleşmiş Milletler 54 üncü Genel Kurulu çerçevesinde gerçekleştirdiği temaslar ve diğer gelişmeler hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi sunmak üzere, İhtizûğün 59 uncu maddesine göre söz talebi vardır. Bu istemi yerine getireceğim; daha sonra, siyasi parti gruplarına 10'ar dakikayı aşmamak üzere, grubu bulunmayan milletvekillerinin birine 5 dakikayı aşmamak üzere söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakan. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEMĐŞİ KONUŞMALAR**

1. — *Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, New York'ta toplanan Birleşmiş Milletler 54 üncü Genel Kurulu çerçevesinde gerçekleştirdiği temaslar ve diğer gelişmeler hakkında gündem dışı açıklaması ve ANAP Van Milletvekili Kâmrân İnan, MHP İzmir Milletvekili Oktay Vural, DYP Kütahya Milletvekili Cevdet Akçalı, DSP Adana Milletvekili Ali Tekin ve FP Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün grupları adına konuşmaları*

DIŞİŞLERİ BAKANİ İSMAIL CEM (Kayseri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yeni çalışma döneminin ilk oturumuna katılmak üzere bulunduğum New York'taki temaslar hakkında bilgi sunacağım. Ayrıca, Sayın Başbakanın Washington'daki temaslarına ilişkin bazı izlenimlerimi sunacağım ve bu iki temaslara ilgili bazı konular hakkında da düşüncelerimi sunacağım.

New York'ta çok sayıda dışişleri bakanıyla ve ayrıca, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri gibi, değişik kurumların temsilcileriyle temaslarımız oldu ve burada iki şeyi gözleme imkânımız bulundu. Birincisi, bütün konuşulan, hemen her sözünün söylediği, 2000'li yıllara dünyamızın bir barış ortamında başlayabilmesi ve bu barış ortamına kendi ülkelerinin katkısı... Konuların ilki buydu.

İkincisi, bütün ülkeler gibi, Türkiye de, kendisini ilgilendiren ikili konularda kendini anlatmak ve muhataplarını daha iyi anlamak fırsatını buldu.

Ben, birkaç soruyla kendimi sınırlamak istiyorum, zaman çerçevesinde.

Bir defa, bütün bu görüşmelerimizde, Kıbrıs davamızı, geçmişe kıyasla, biraz daha iyi anlatabildiğimiz ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiyemizin düşüncelerinin, hassasiyetlerinin - gene geçmişe kıyasla- biraz daha iyi anlaşıldığı izlenimini aldık. Kıbrıs, hemen hemen bütün görüşmelerimde önemli bir konuydu ve ben, Kıbrıs konusundaki haklılığımızı izah etmeye çalıştım.

Şunu ifade edebilirim ki, Türkiye'ye yapılagelen ve yapılmakta olan haksızlıklar -maalesef- mevcut; fakat, dünyanın bakışı da, örneğin Birleşmiş Milletlerin bakışı da, geçmişe kıyasla, biraz daha az yanlış. Örnek olarak şunu söyleyebilirim: Malum, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Kıbrıs konusundaki son raporu -ki, bu, çok önemlidir- bu Haziran ayında yayımlanmıştır ve ilk defa, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bu çalışmasında, bu belgesinde, bizim hassasiyetimize, yani Kıbrıs'ta iki halka eşitsiz bakılması meselesinin Kıbrıs'ta çözümü engellediğine ve Kıbrıs'ta bir gelişme olması açısından, mutlaka, Türk tarafının öne koyduğu, ortaya koyduğu statü sorunun çözülmesi gerektiğini ifade etti. Aynı şeyi, bilahara, yine Birleşmiş Milletlerin Kıbrıs'taki barış gücünün özel danışmanı Schmitz'in açıklamasında gördük. Kendisi de "artık şunu bilelim; Türk toplumuna eşitsiz muamele ederek hiçbir yere varamayız" gibi bir görüş ortaya koydu.

Yine, Kıbrıs bağlamında, Başbakanımızın Washington'daki temaslarında Kıbrıs konusu çok iyi anlatıldı. Burada, gerçi, onu, böyle çok büyük bir kazanım diye nitelenebiliriz; fakat, bizim öteden beri söylediğimiz bir sözün, Kıbrıs'ta asla 1974 öncesine dönülmeyeceğinin, 1974 öncesinin karanlık günlerine Kıbrıs'ın dönmeyeceğinin, bir şekilde, Amerikan Cumhurbaşkanı tarafından ifade edilmesi -belirtiyorum, bu, her şeyin çözümlü değil elbette- önemle kaydedilmesi gereken bir gelişme olmuştur.

Yine, Kıbrıs bağlamında bir başka konu: Malum, Güvenlik Konseyinin kararı nedeniyle Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başkanı ve Gütney Kıbrıs Rum Yönetimi Temsilcisini, birlikte, New York'ta ikili görüşme yapmaya davet etmesi söz konusu yahut söz konusuydu. Bu, bizim ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin çok ciddi tepkisini alan bir husustu ve biz, bunu ısrarla konuştuk, anlatık. Elbette, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetiyle birlikte bunları yaptık, danışarak, her şeyi birlikte yaptık. Sonuç olarak şunu söyleyebilirim: Bize göre çok haksız, çok yanlış olacak böyle bir davet, bu şekilde -şimdilik diyorum, kaydı ihtiyatla, şimdilik diyorum- gündemden uzaklaşmış gözüküyor. Yani, KKTC'nin ve Türkiye'nin istemediği; ama, karşımıza çıkarılan bir olgu; hatta bir ara dünya basınında, "4 Ekim tarihinde davet mektubu geliyor, Türkler çok sıkıştı, sıkışacak" denilen bir mektup, bir olay, şu anda gündemden uzaklaşmış gözüküyor.

Yine, bu görüşmelerde, Amerikalıların üzerinde çok durduğu, önemseddiği bir başka konu, Yunanistan ile Türkiye'nin ilişkileri, Yunanistan ve Türkiye arasındaki oluğan ortak çalışma komitelerinin çalışması. Bunun üzerinde bir hayli duruldu ve biz, burada, olayı hiç abartmadan, hiçbir şekilde hayale kapılmadan, gerçekleri asla gözardı etmeden olanca açıklığıyla kendilerine anlattık ve şunu belirttik: Bir defa, bu Yunanistan ve Türkiye arasındaki meseleler, çözümü kolay olan meseleler değildir; kolay olsaydı, çoktan çözülmüş olurdu. İkincisi, hem Yunanistan'ın hem Türkiye'nin kendi doğrusu, kendisine göre inandığı olgular mevcuttur ve her iki ülke de "bu, gerçek" diyebildiklerinden vazgeçmek gibi bir eğilimi, bir yaklaşımı ortaya koymuş değildir.

Orada, düzeltmeye çalıştığım bir başka konu da şuydu: İşte, bir yumuşama, ne güzel, her şey düzleşecek... Hayır. Aslında her iki ülke, Yunanistan ve Türkiye, kendi menfaatinin mücadelesini

vermekte; yani, Yunan tarafı, Yunan menfaatinin mücadelesini veriyor; biz, elbette ki, kendi menfaatımızın mücadelesini vermekteyiz. Buradaki hüner, ortak menfaat noktaları mevcutsa, bunları bulmak ve bunların üzerinde bir yakınlaşmayı sağlamak ve şunu da çok açık söyledim: Yunanistan'ın politikalarında, yaklaşımlarında, öyle, çok büyük bir değişim olmamıştır.

Yunanistan'daki değişim şudur: Bundan önceki Yunan dışpolitikası, bundan bir sene önceki Yunan dışpolitikası, Yunanistan'ın menfaatını Türkiye ile kavgalı olmakta, Türkiye ile gerilimli olmakta gören bir dışpolitikaydı; yani, Yunanistan'ın o dışpolitikası, Yunanistan'ın menfaatını Türkiye ile karşıtlıkta gören bir dışpolitikaydı. Yunanistan'ın bugünkü dışpolitikası, yine ve aynı şekilde, Yunan menfaatinin dışpolitikasıdır; fakat, bugün, Türkiye ile kavgalı olmamakta ve Ege'deki gerilimi, gerginliği azaltmakta Yunan menfaatını gören bir Yunan dışpolitikası söz konusudur. Aradaki fark budur; yani, önemlidir; ama, temelinde, aynı menfaat hesabı açıkça bulunmaktadır; aynen, bizim politikalarımızın da temelinde, Türkiyemizin menfaatinin hesabının bulunması gibi.

Yine bu Yunan bağlamında... Şimdi, Yunanistan'ın, öteden beri, kendi kamuoyunun ve özellikle siyasetçilerinin yaydığı, yaymaya çalıştığı ve Türkiyemize haksızlık olan bazı düşünceleri süregelmiştir. Bizim Yunanistan'ı gidip işgal etmemiz gibi, böyle bir düşüncemiz olduğu gibi bir varsayım, maalesef, o kadar çok konuşulmuş ve o kadar çok işlenmiştir ki, Yunanistan'da veya Yunanistan'ın belli kesitlerinde bunu hakikat gibi görenler çoğalmıştır. Biz, bunları konuştuk ve anlattık. Türkiye olarak bizim, kimsenin toprağında gözümüz olmadığını açık bir şekilde, muhataplarımıza bir kez daha ifade ettik.

Bir başka konu, ikili görüşmelerimiz çerçevesinde ve Amerikan tarafıyla da görüşmem çerçevesinde gelen bu Avrupa Birliği meselesiydi; o konuda da kısaca bilgi sunayım efendim.

Avrupa Birliği konusunda, bizim, 57 nci hükümetimizde saptadığımız politikalarımızın devam ettiğine ve -o da benim gözlemim- 57 nci hükümette saptadığımız politikalar doğru politikalar olduğu için, bugün, Avrupa Birliği konusunda, iki yıl öncesine kıyasla, üç yıl öncesine kıyasla çok daha ileri bir noktaya gelebildiğimiz kanaatindeyim.

Avrupa Birliğinde mesele şudur: Bizim yaklaşımımızı herkes bilmektedir ve bir adaylık mevzuu yeniden, Helsinki'de gündeme gelecektir. Tekrara lüzum görmüyorum; ama, Türkiyemiz, hiçbir hükümet, hiçbir zaman, böyle önkoşullu, şartlı şartlı bir adaylığı elbette kabul etmemiştir, bizim hükümetimizde de mevcut hükümette de söz konusu değildir böyle bir şey; fakat, bu defa, bu Avrupa Birliğinin, Türkiye'ye karşı yapmış olduğu ayrımcılığı ortadan kaldırması ve Türkiye'yi resmen aday ilan etmesi -çok yüksek bir ihtimal değil- bir ihtimal olarak gündemde mevcuttur. Bunu çok büyütüyoruz. Olmasını elbette istemekteyiz. Türkiyemizin menfaatına olduğu düşüncesindeyiz; fakat, birincisi, Türkiyemizin Avrupa Birliğiyle kaim olmadığını ve olmayacağını çok iyi bilmekteyiz.

İkincisi, Türkiyemizin çok geniş bir dışpolitika ufku olduğunun ve bu ufkun da tek başına Avrupa Birliğiyle sınırlı olmadığını farkındayız, bilincindeyiz ve nihayet, bazen zannedildiğinin aksine, Türkiye'nin böyle bir alternatif peşinde koşan bir ülke olmadığını, "eyvah, Avrupa Birliğine katılmadık, şimdi kiminle birlikte olacağız" gibi kaygıların sahibi olmadığını hem biz bilincindeyiz hem de artık, zannediyorum, bizim dışımızdaki ülkeler de bunun farkına, bilincine vardı.

Belirttiğim gibi, Avrupa Birliğindeki adaylık meselesini göreceğiz. Çarşamba günü, yani, yarın Avrupa Komisyonunun bir raporu yayımlanacak. Bunu da zaman zaman çok büyültmekteyiz. Bu rapor, muhtemelen iyi unsurlar ihtiva edecek. Bu, o kadar önemli değildir; çünkü, geçen sene ki raporda da bazı iyi unsurlar mevcuttu ve Avrupa Komisyonu, zaten, geçen yıldan başlayarak, Türkiye'yi aday olarak nitelemekteydi. Aday olarak nitelediği için bir belge yayımlıyor Türkiye hakkında. Yani, orada da bazı iyi sözler olacak; fakat, bunu, çok da büyütmememiz lazım.

Sonuç olarak, bekliyoruz. Avrupa Birliği, Türkiye'ye karşı yanlış yapmıştır, bu yanlışın düzeltilmesini bekliyoruz. Elbette, biz, Avrupa Birliğine katılmak istediğimiz için 1963'ten bu yana bütün hükümetlerimizin programında bu husus mevcut olmuştur; ama, bunu da, böyle, bir mucize gibi, Türkiyemiz için "olmazsa olmaz" gibi görmemekteyiz.

Son olarak şuna işaret etmek istiyorum: Belirttiğim gibi, dünya, küçülen bir dünya. Bütün ülkeler, bütün dışişleri bakanları, önümüzdeki dönemde nasıl bir dünya, bu dünyaya, biz, kendi katkımızı nasıl getirebileceğiz, hangi oluşumlar, hangi örgütler dünyamızda etkili olacak, bunları tartıştık. Malum, bu yılın sonunda, kasım ayında, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının son zirve toplantısını İstanbul'da yapacağız. Bu, büyük ilgi uyandırmış olan bir olay ve bu toplantı -ki, yılın son büyük toplantısı diye niteleniyor- dışsiyasette birçok önemli gelişmeye sahne olacak ve bunların ev sahipliğini biz yapacağız.

Ayrıca, yine, bu bağlamda, New York'ta, İslam Konferansı Örgütünün Dışişleri Bakanları toplantısını yaptık. Bu, malum, bizim de üyesi olduğumuz güçlü bir örgüt ve burada, Türkiyemiz adına sevindirici olan çok önemli bir karar aldık. O öneriyi biz yapmıştık ve "İslam Konferansı Örgütünün otuz yılı geride kaldı ve şimdi, dünyanın küçüldüğü, toplumların yakınlaştığı yeni bir çağa girmektedir; İslam Konferansı Örgütü olarak, biz, bu çağa hangi iddiayı taşıyacağız; geçmiş otuz yılda, neyi yanlış yaptık, neyi doğru yaptık; önümüzdeki on yılda, otuz yılda, insanlığa hangi katkıyı getireceğiz veyahut hangi eksikimizi nasıl düzelteceğiz" demiştik. Bütün bunların tartışıldığı çok önemli bir toplantıyı İstanbul'da düzenlemek, ev sahipliğini yapmak teklifini Türkiye olarak getirdik. Tabii, bu, toplantıyı düzenleyen ülkeye ciddi prestij sağlayan bir toplantı; onun için, kendi içimizde tartışıldı; ama, sonuçta, oybirliğiyle kabul edildi ve İstanbulumuzda, zannedirim 2000 yılının şubat ayı sonunda, bu önemli toplantıyı yapacağız.

Sonuç olarak, tabii, dışsiyasette, her zaman mesele var, her zaman sıkıntı var; ama, aynı zamanda umut var. Türkiyemiz, dünyanın belli başlı ülkelerinden birisidir. Türkiyemiz, artık, kendi ekonomik birikimini, kendi tarihini, kendi gücünü, dışsiyasetinde daha etkin bir şekilde duyuran, ortaya koyan bir ülkedir. Yıllardan beri yapılan çabalar, yapılan çalışmalar, verilen mücadeleler, harcanan emekler, şu, yeni yüzyıla girerken, yeni yüzyılın eşliğinde meyvelerini vermektedir. Dolayısıyla, Türkiye olarak, dünyadaki imajımız, dünyadaki gücümüz, etkinliğimiz konusunda bir eksikliğimiz, bir şikâyetimiz yoktur. Bu, elbette, milletimizin sayesinde olmuştur, bu, elbette, tarihimizin sayesinde olmuştur, bu, elbette, Türkiyemizi yöneten siyasetçiler, hükümetler sayesinde olmuştur; Biz, bu ortak gücümüzü en iyi şekilde kullanmaya çalışmaktayız ve zaman zaman da iyi sonuçlar almaktayız.

Bu düşüncelerle saygılarımı sunuyorum efendim, sağ olun. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Şimdi, siyasi parti gruplarına söz vereceğim.

Anavatan Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Kâmrân İnan; buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA KÂMRÂN İNAN (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Sayın Bakanımızın verdikleri bilgilerden dolayı kendilerine teşekkür ediyorum. Bu vesileyle, kendilerini aramızda görmekten duyduğum mutluluğu da belirtmek isterim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve değerli üyeleri, dünyadaki önemli gelişmeleri, hükümetin dışarıda yürüttüğü temas ve müzakereler hakkındaki bilgileri gazete sütunları ve televizyon ekranlarından takip etmek durumunda bırakılmamalıdır ve sayın hükümetin de bırakmamak yolunda gayret göstereceğine inanmak istiyorum.

Altının çizilmesi gereken bir diğer husus, hükümetlerin güç kaynağı burasıdır, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Hükümetler ve sayın bakanlar buraya yakın düştikleri ölçüde güçleri fazlalaşır, uzaklaştıkları ölçüde güçleri azalır, bunun altını çizmekte de fayda gördüğümü arz etmek istiyorum.

Sayın Başbakanımızın 26 Eylül-2 Ekim tarihlerinde Washington'a yaptıkları ziyaret konusunda çok şey söylendi; ziyaret hedefine ulaşmıştır, başarılı temaslara yapılmıştır. Burada gözden kaçırılan bir husus vardır: Türkiye Cumhuriyeti Sayın Başbakanı, talepkâr olarak, ricaçı olarak gitmiştir, davet üzerine gitmiştir, Amerikan Sayın Başkanının davetini kabul ederek gitmiştir ve bir rica listesiyle gitmiş değildir; karşılıklı olarak, iki memleketi ilgilendiren ikili ve çok taraflı meseleler gündeme getirilmiş, görüşülmüştür ve Amerikan tarafı, Türkiye'yi rahatsız edecek en ufak bir teklifte bulunmamıştır.

Bir diğer yönü de, Sayın Başbakanın şahsında, devlet başkanı protokolü uygulamak suretiyle, Amerikan Başkanı ve idaresi, Türk Devletine ve Milletine verdikleri önemi sergilemiştir ki, bunu takdirle karşılamak lazım ve bu ziyaretin hemen arkasından, Amerikan Sayın Devlet Başkanının Türkiyemize resmî ziyarette bulunmayı kabul ve ilan etmiş bulunmaları da, bugünkü dünya konteksti, şartları içerisinde, çevremizdeki gelişmeler ve özellikle Avrupa Birliğinin tutumu karşısında çok değerli ve zamanlı bir mesaj oluşturmaktadır; bunu da burada memnuniyet ve takdirle karşılamak ve altını çizmek gerekir.

Yunanistan'la, komşumuzla olan son zamanlardaki gelişmeleri memnuniyetle karşılamamak mümkün değildir; diyalog fevkalade iyidir, bilhassa komşular arasında; yalnız, burada, stil, üslup farklılığı doğmuştur; hedeflerde değişiklik yoktur. Bu meselenin duygusalığa kaydırılmaya tahammülü yoktur, romantizme hem de hiç tahammülü yoktur. Bizde, edebiyatımızda çok var "dost" lafı; milletlerarası ilişkilerde bunun yeri yoktur; inancın da yeri yoktur, ideolojinin de yeri yoktur; sadece ve sadece, millî menfaat ve kuvvet dengelerinin yerinin bulunduğu altının çizilmesi gerekir. Bilhassa, afet sırasındaki insanî yaklaşımlarını da büyük takdir ve memnuniyetle karşıladık. Hemen arkasından beyan ettiler: "Türkiye'den bir jest bekliyoruz." Nedir o jest? Ege'deki iddialarını bir ölçüde kabul etmek. Nedir o jest? Kıbrıs'taki iddialarını kabul etmek ve taviz vermek. Üçüncü ayağı bu jestin, Kıbrıs'ın, Avrupa Birliğine, Londra ve Zürich Antlaşmalarına aykırı olarak, girmesini önlememek ve kolaylaştırmak. Bu, gayet açıkça, kendisinin tutum değişikliği ile millî hedeflerinin ayrı ayrı olduğunu sergilemektedir. Hatta bununla da kalmadı; daha 6 Eylülde, Sayın Dışişleri Bakanlarının, Avrupa Birliğiyle ilgili gelişmeler ve işte "Yunanistan vetoyu kaldırıyor, yeşil ışık..." şeklindeki aşırı bekleyişler karşısında bir beyanı oldu: "Dördüncü Mali Protokol üzerindeki vetomuz devam etmektedir" dedi ve "Helsinki zirvesinde Türkiye ile ilgili adaylık konusunu serbest bırakıp bırakmama konusu, Türkiye'nin bu süreç içerisinde Ege'de ve Kıbrıs'ta takinacağı tavra ve sergileyeceği politikaya bağlıdır" dedi. Bundan daha açığı yok.

Peki, bu tutumda eskisine nazaran değişen ne? Değişen, gülleryüz; tansiyon ve gerginlik politikası yerine, tebessüm ve iyi diyalog. Bu, fevkalade memnuniyet vericidir; ama, bunun sınırlarının çok iyi bilinmesi ve ciddiyet sınırlarının da bu alanda zorlanmaması gerekir diye düşünüyorum ve bu konuda en büyük görev de Sayın Hükümete düşmektedir.

Bu çerçevede Avrupa Birliği...

Değerli milletvekilleri, burada da, Yunanistan'la olan ilişkiler bakımından olduğu gibi, toplulumuz, aşırı bekleyişler içine sokuldu ve âdeta, "bu iş oldu, yarın olmakta..." Değişen ne? Değişen, aksine, menfiler arttı. 4-5 Eylülde Finlandiya'da Dışişleri Bakanlarının gayriresmî bir konseyi oldu; burada Türkiye görüşüldü. Şimdiye kadar sadece Yunanistan; eskiden Kohl döneminde Almanya'nın dışında... Bu sefer ne oldu? İsveç... Hatta İsveç Dışişleri Sayın Bakanı, unuttuğumuz Pangalos dilini kullanmak surcüyle devreye girdi; Danimarka'yı yanına aldı -bir ölçüde de Avusturya'yı- Türkiye'nin henüz adaylığa hazır olmadığını beyan etti.

Peki, arkasından olumlu gelişmeler mi oldu? Hayır. Daha çarşamba günü yapılan toplantıda, Lüksemburg'daki Avrupa Parlamentosunun toplantısında, Avrupa Parlamentosunun karar tasarrısında menfi unsurlar mütspetlerden çok daha fazla. İşin çok daha enteresanı, 19 Eylülde, bugünkü kurulan yeni Komisyon'da, dışişlikiler ve dolayısıyla genişlemeden sorumlu Alman Gunther Verheugen'in bir radyo mülakatı var Berlin Radyosunda; diyor ki: "Türkiye'nin adaylığının kabul edilebilmesi için öncelikle Türkiye'nin, anayasayla idare edilmekte olan bir devlet olduğunu ve demokrasininin ayakta kaldığını ispat etmesi lazım."

Çok enteresan bir gelişme... Aynı zat, bu sefer, komisyon görüşü olarak, Lüksemburg'ta, Avrupa Parlamentosu önünde, Komisyonun, adaylığı desteklediği şeklinde bir ifade kullanmıştır. Tabii, hangisinin gerçeği yansıttığını da ileride göreceğiz.

Değerli milletvekilleri, bu alanlarda gerçekçiliği, iyimserlik olsa dahi, elden bırakmamak lazım ve gerçekçilik, bizden bedel istendiğidir. Avrupa Birliği, resmen, Kıbrıs ve Ege'yi kendi millî meselesi veya birlik meselesi haline dönüştürmüştür. Bu meseleler üçgen haline getirildiği "linkage" dedikleri bağın tesisi sırasında Türk-Amerikan ilişkileri büyük zorluk çekmiştir, bu defa Avrupa Birliğinde; yani, bizden bedel isteniyor. Neyin bedeli? Adaylık bedeli. Oysa, adaylık, aslında, Helsinki'de, şurada burada, ilana lüzum göstermeden, 12 Eylül 1963 Ankara Anlaşması sürecinin tabii neticesidir. Orada öngörülen süreler dolmuştur ve bugün 11 aday olarak gösterdikleri memleketlerden hiçbiri gümrük birliğine dahil değilken, Türkiye, gümrük birliği içerisinde; vecibelerini yerine getirmektedir ve bundan dolayı da dış ticarete 10 milyar dolarlık bir açık vermektedir Avrupa Birliği lehine. Binaenaleyh, Helsinki'de neyi ilan edecek?

Bizim adaylığımız, diyelim ki, bütün bu engeller aşılarak kabul edildi. Ne demektir bu? Bugün, esasen tespit ettikleri 2000 yılı takvimi var; 2000 yılı takviminde 5 artı 1; aslında insanın en ağırına giden de o 1, Güney Kıbrıs olmak üzere. İkinci paketdeki 5 memleket; süresi belli değil. Türkiye, 6 ncı olsa ne zaman olacak; bugünkü basında çıktı, daha önce Ekonomist Dergisinde çıkmıştı, 2012-2015 yılları arasında. Peki, orada otomatik mi olacak? Hayır. Orada yine müzakereler olacak, beş ve altı yıl ve bu müzakerelerin sonunda yine ittifakla oy verilmesi gerekecek. Bugünkü 15'lere, eğer, bu arada Güney Kıbrıs girer, 16 ncı ve diğer genişlemeye girerse, 15-20 memleketin ittifakı ve daha ne? Bugün, Yunanistan'ın tek veto hakkı, Güney Kıbrıs'ın katılması halinde iki vetoyla öntümüze çıkacaklar ve adaylık için bugün bedel isteyenlerin yarın tam üyelik için ne ister isteyeceğini tahmin etmek de herhalde zor olmasa gerek. Binaenaleyh, bu konularda çok dikkatli olmak lazım.

13 Aralık 1997 Lüksemburg kararları -ki, Türkiye'nin haklarını çiğneyen ve biraz da saygısızlık havası veren kararlardır- karşısında 55 inci Sayın Hükümet çok onurlu bir durum sergiledi, bunları reddetti ve Avrupa Birliğiyle diplomatik ilişkileri dondurduğunu, siyasî teması dondurduğunu beyan etti. Ne zamana kadar? Avrupa Birliğinin, Türkiye bakımından müzakere ve kabul edilebilir ciddi bir teklifi getirmesine değin. Peki, var mıydı böyle bir şey ortada? 4-5 Eylül toplantısını arz ettim... Şimdi, beni bağışlasınlar; bu onurlu tavrı sergileyen Hükümetin Sayın Dışişleri Bakanı

aynı kendileriydi... Bu durum ortadayken, 13 Eylülde Brüksel'de yapılan ve üstelik de ismi üstünde, Genel İşler Konseyinin bir ögle çalışma yemeğine daveti kabul buyurup gitmelerini gerektiren ciddi bir sebep var mıydı? Bu ne oldu? Türkiye'nin önce aldığı, sergilediği onurlu karardan ve davranıştan geri dönüş oldu. Bu, Avrupalıları bir kere daha haklı çıkarmak vaziyetini doğurdu. Nedir o? Türkler söyler, sabretmez, yapmaz ve önüne ne koyarsanız kabul eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

KÂMRAN İNAN (Devamla) – Bunlara bu imkânı vermek için ciddi bir sebep var mıydı? Aslında, Avrupa'daki telaş neydi? Türkiye'nin o onurlu tavır kendilerini rahatsız etmeye başlamıştı. Başka ne rahatsız etti Avrupa'yı? Bugün eğer yüzlerinde biraz tebessüm belirliyse; bu, depresyon, insanî davranışlar, Yunanistan'ın tutumundaki gelişmenin neticesi değildir. Türkiye'nin, Ortadoğu'da, Amerika Birleşik Devletleri ve bunlarla yürüttüğü üçgen şeklindeki stratejik işbirliğinin Avrupa'yı rahatsız etmeye başlaması, Ortadoğu'da zaten az olan etkinliklerinin tümüyle kapanacağı, Balkanlarda ağırlıklarının kaybedecekleri hadisesi önlerine geliyor ve en önemlisi, gelecek yüzyılın hayatî maddesi olan enerji yatakları, yani, Kafkaslara ve Ortaasya'ya uzanma köprüsünün, yolunun Türkiye'den geçmesi ve bu üçlü işbirliğinin Batı Avrupa'yı daha zor durumda bırakacağı gerçeğini çok geç de olsa gözleriyle görmeye başlamalarının neticesidir. Bunu değerlendirmek ve bu kat-sayı üzerinde daha ağırlıklı gitmek gerekirken, sırf Brüksel'e gidip bunlarla bir araya gelmenin anlamı neydi? Böyle bir mecburiyet...

Değerli milletvekilleri, bakınız, bu, devletler hayatında ve fert hayatında vardır: Bir konuda ne kadar çok arzulu ve hahişkâr olursanız, bedelini o kadar fazla ödersiniz; ama, bizim çok güzel bir sözümüz var: Müstağni davranmak, devletin vakar ve onuru ve millî menfaatlar çizgisinden ayrılmamak ve feragat edilmeyeceği mesajını kesin olarak ortaya koymak. Bunu koyduğunuz zaman, çok şey alırsınız; ama, bunu koymadan, vaki olacak her göz kırpmaya ve her davete koştuğunuz zaman, yirmi otuz senedir çektiğimizi çekeriz. Binaenaleyh, Türkiye, Lüksemburg kararlarına karşı, 13 Aralık 1997'de, devletin büyüklüğüne yakışır ve bana göre, cumhuriyet tarihinin en güzel "hayır" kelimesini kullanmıştır. Bundan böyle de eğer izin verirse sayın hükümet, gerektiği hallerde, lütfen "hayır" demeye devam edelim. Bu, sistematik olmasın; ama, Batı'nın ve dünyanın gözündeki "yes-man"likten Türkiye'nin kesin olarak çıkması lazımdır ve her söylediklerini Türkiye'nin kabul edeceği, peşlerinden koşacağı zihniyetini kırmak lazım. (Alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Batı dünyasıyla bütünleşmek ve Batı dünyasıyla beraber yürümek, Avrupa Birliği içinde yer almak, Türk Milletinin büyük çoğunluğunun ve hükümetlerinin tercihidir; ama, Batı dünyası, Avrupa Birliği, beni yanında görmeyi ve beraber yürütmeyi istemiyorsa, Türkiye, tarih boyunca yalnız yürümekten korkmamıştır, bugün de, yarın da korkmayacaktır.

Saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İnan.

Şimdi, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi adına, İzmir Milletvekili Sayın Oktay Vural'da.

Buyurun Sayın Vural. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika efendim.

MHP GRUBU ADINA OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dış-politikaya ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna Sayın Dışişleri Bakanının verdiği bilgiler vesilesiyle, Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin uluslararası planda güçlü devlet olma ülküsü son derece derindir; bu bakımdan, ekonomik, sosyal ve politik açıdan yoğun bir mücadele ve çaba içinde olmuştur.

Milliyetçi Hareket Partisinin bugüne kadar yürüttüğü siyasi mücadelenin temel unsurunu ve gayesini Türk Devletini güçlü, Türk Milletini mutlu kılmak teşkil etmiştir.

Türkiye neden güçlü olmalıdır? Ülkemizin uluslararası alanda gerçekleştirmek zorunda olduğu üç temel amaç vardır: Ülkemizin birlik ve bütünlüğünü korumak; uluslararası planda vatandaşlarımızın çıkarını savunmak, uluslararası sistem içerisinde devletimizin prestijini artırmak ve nihayet, uluslararası sistemin örgütlenmesine katkıda bulunmak.

Bir devletin güçlü devlet olup olmayacağını da belirleyen üç kriter bulunmaktadır: Birincisi, milletimizin ekonomik faaliyet alanında kullanmakta olduğu teknoloji seviyesi; ikincisi, milletimizin kendi teknolojik imkânlarıyla anında ortaya çıkarabileceği askeri kapasitesi ve üçüncüsü, ülkenin siyasal, ekonomik ve toplumsal kurumlarının durumu ile uluslararası diplomatik sahadaki gücüdür.

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartıştığımız dışpolitika, güçlü devlet olma kapasitemizi belirleyen kriterlerden birini teşkil etmektedir. Bu bakımdan, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, diplomatik sahadaki gücümüzün oluşmasına ve kullanılmasına son derece büyük önem vermekteyiz. Güçlü devlet ülküsünün, güçlü bir dışpolitikayı gerektirdiği açıktır; ancak, güçlü bir dışpolitika için güçlü bir ekonomiye ve güçlü bir askeri kapasiteye ihtiyaç olduğu da açıktır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; devletimizin, tarih sürecinden geçmiş, engin bir dışpolitika tecrübesi vardır. Dışpolitikada, ülkelerin yaklaşımlarında keskin ve derin değişikliklerin kısa zaman içerisinde yer almaması tabiidir. Bugüne kadar uygulanan dışpolitikamızın temel unsurları bellidir. Temel yaklaşımlarda radikal değişikliklerin olmaması tabii olmakla beraber, dünya konjonktüründe ve ülkemizde meydana gelen gelişmelere göre yeni değerlendirmelere ihtiyaç duyulacağı da açıktır. Şüphesiz, bir ülkenin güçlü devlet olma ülküsü sadece ve sadece bir arzunun neticesi değildir. Tarihimiz, coğrafyamız ve yeni gelişmelerin ortaya çıkardığı tehdit ve fırsatlar, bu ülkümüzün gerçekleşmesini temin edecek en önemli kaynaklarımızı teşkil etmektedir. Bu bakımdan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, dışpolitikayı, günlük, değişken bir hükümet politikası değil, ana esas itibariyle bir devlet politikası olarak ele almış, takdire şayandır ki, bu yaklaşım, iktidar ve muhalefet ayrımı olmaksızın benimsenmiştir.

Dışpolitikamızın bu niteliğini dikkate alan Milliyetçi Hareket Partisi, prensipleri, adalet, siyasi eşitlik, karşılıklı ve millî çıkarların gözetilmesi, Türkiye'nin güçlü bir devlet olduğu ve gücünün daha da artırılması olan bir yaklaşımı benimsemektedir. Milliyetçi Hareket Partisi, milletimizin varlığını ve bütünlüğünü dikkate alan ve bu hususu diğer milletler bakımından kabul eden, insanlığın gelişimine, güvenliğine katkıda bulunan, ahlaki ve millî değerleri, ekonomik ve sosyal koşulları dikkate alan millî bir dışpolitikayı temel bir hedef görmektedir.

Sayın milletvekilleri, dışpolitikamızın, uzun tecrübeler ve uluslararası ilişkiler sonucu bir devlet politikası olma özelliği, hükümetlere aynı zamanda büyük bir sorumluluk yüklemektedir. Kısa vadedeli ve şahsî inisiyatifler yerine, ülkemizin bugün ve yarınki millî menfaatlarını dikkate alan, süreklilik arz edecek yaklaşımları benimsemek, dışpolitikada güç kazanmayı sağlayacaktır. Bu bakımdan, hükümetler, dışpolitikadaki gelişmeler hakkında arkasına Türkiye Büyük Millet Meclisini almalı ve Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmelidir.

Dışpolitika gibi bir konuda bilgiye erişme ve bunu değerlendirme imkânlarının, iktidarda olmayan siyasi partiler için, hatta tüm milletvekilleri için oldukça dar olduğunu kabul etmemiz

gerekmektedir. Bu bakımdan, hükümetin, gerek Türkiye Büyük Millet Meclisini gerek siyasi partileri dışpolitika konusunda düzenli olarak bilgilendirmesinde büyük bir fayda mülahaza edemeyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; uluslararası güç dağılımındaki değişiklikler, ülkemizin içerisinde bulunduğu coğrafya, ülkemize yeni fırsatlar, yeni tehditler doğurmaktadır. Dışpolitika-mızın jeopolitik ve jeostratejik açıdan bu tehdit ve fırsatları dikkate alması kaçınılmazdır.

Soğuk savaşın sona ermesinden sonra, dünyada, iki kutuplu bir güç sıralamasından tek kutuplu bir güç sıralaması oluşmuştur. Soğuk savaş öncesi Batı dünyasının âdeta bir cephe ülkesi olan ülkemizin stratejik önemi, soğuk savaş sonrasında azalmamış, daha da artmıştır. Üstelik, bu önem, sadece savunma boyutlu olmaktan çıkmış, ekonomik ve politik bir boyut kazanmıştır.

İki kutuplu bir güç sıralamasının sona ermesi ve özellikle globalleşmenin sonucunda, güçlerin dengesi bir bakıma sona ermiş; ancak, dengenin gücü daha fazla önem kazanmıştır. Özellikle Balkanlarda, Ortadoğu'da, Kafkasya'da ve Hazar bölgesinde denge oluşturmak son derece önemli bir hedef haline almıştır. Böyle bir ortamda, dengenin gücü; yani, devletlerin her seviyedeki menfaatlerinin tübülansa girmesini engelleyebilme kabiliyeti ön plana çıkmıştır.

Devletlerarası güç dağılımının ortaya çıkardığı bu gelişmeler, devletlerin her seviyede farklı ve uygun aktörlerle güç ve denge temin etmesine önem kazandırmıştır. Bu bakımdan, dışpolitikada, sadece devletleri değil, devletlerin kullandığı farklı aktörleri dikkate almamız, hatta ve hatta, farklı aktörlerle bu mücadeleyi yürütmemiz kaçınılmazdır. Bu bakımdan, dışpolitikada, sadece devletleri değil, diğer aktörleri de iyi tanımak ve buna yönelik bir strateji takip etmek gereklidir. Bir diğer ifadeyle, dışpolitika, topyekûn yürütülmesi gereken bir özellik kazanmıştır. Buna, aynı amaca veya amaçlara yönelmiş milletler mücadelesi de dememiz mümkündür.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin millî menfaatlarını engellemeye çalışan bu aktörler içerisinde, bölücü terör, uluslararası terör örgütleri de bulunmaktadır. Özellikle PKK terör örgütü, baş aktör olarak kullanılmıştır. Bu terör örgütünün uluslararası destek gördüğü ortaya çıkmıştır. Ülkemiz, bu terör örgütüne karşı topyekûn bir mücadele yürütmüştür. Özellikle terör örgütü başının ülkemize getirilmesi süreci, bu konuda kararlılığımızı ortaya koymaktadır. Terör örgütünü ülkemize karşı bir aktör olarak kullananların, bugün bir adil yargılama sürecinin sonuna yaklaşmışken, bölücübaşını, farklı bir aktör olarak kullandığını dikkate almak gerekmektedir. PKK başının son oynadığı rol, diğer amaçlar için bir maskedir.

PKK'nın dış desteklerinin kesilmiş olmasında, millî menfaatlarımızın korunmasına yönelik kararlı bir dışpolitikanın etken olduğunu düşünmekteyiz. Bu bakımdan, bu kararlılık devam etmeli, ülkemizin millî menfaatlarını engellemeye yönelik yeni senaryoların dış destekçileri etkisiz hale getirilmelidir. Askerî yenilgiden sonra uygulanmak istenen yeni maskeli politikayı engellemek için, gerek Amerika Birleşik Devletlerinin gerekse Avrupa Birliğinin, Türkiye'ye, hayati ve sadık müttefiki olan Türkiye'ye desteğini devam ettirmesi şarttır.

İnsan hakları altında PKK'nın tolere edilmesi gibi açıklamaların kesilmesi son derece önemlidir; çünkü, bu açıklamalar, ancak terörizmin geri dönmesini sağlayacaktır. Üçüncüsü de, teröristlere lojistik ve mali yardım sağlayan Avrupa'daki bölücü örgüt çok daha yakından takip edilmelidir.

57 nci hükümetin programındaki "herhangi bir yabancı ülkeyle veya uluslararası kuruluşlarla ilişkilerimizde gözetilecek başta gelen koşul, ülkemizdeki bölücü teröre destek olunmamasıdır" yaklaşımı, bölücü terörle mücadelenin başarısını temin eden ve gelecekte de bu mücadeleyi etkili kılabilecek önemli bir tespittir.

Sayın milletvekilleri, uluslararası güç dağılımındaki değişiklikler, gerek bölgesel gerek mev-zisel çatışma alanları ortaya çıkarmıştır. Balkanlar gibi, Orta ve Doğu Avrupa da, komünist sistem-lerin çöküşünden sonra, yeni bir rekabet ve paylaşım mücadelesine sahne olmuştur. Tarihi ve kül-türel bağlarımızın olduğu Balkanlar, ülkemiz için özel bir konuma sahiptir. Balkanlarda, Bos-na-Hersek'te başlayan ve Kosova'da devam eden etnik temizleme büyük bir trajediye dönüşmüş, uluslararası camianın bu kıyıma karşı harekete geçmesi, belirli bir zaman almıştır. NATO'nun bu bölgede barışı temin etmeye yönelik çabalarının oluşmasında ve devam ettirilmesinde Türkiye'nin ciddi kalkuları ve etkisi olmuştur. NATO Barış Gücü bünyesinde Kosova'ya giden Türk birliğinin karşılığı sevgi seli, ülkemizin dünya ve bölge barışına yaptığı ve yapacağı olumlu katkının çok açık bir delilini teşkil etmiştir.

Gerek Bosna-Hersek'teki gerekse Kosova'daki olaylardan uluslararası camianın önemli ders-ler çıkarması gerekmektedir. Balkanlardaki gelişmeler, Güneydoğu Avrupa'nın ve topyekün Avru-pa'nın güvenliğini gündeme getirmiştir. Türkiye'nin, Avrupa'nın güvenliği için son derece önem-li bir ülke olduğunu son olaylar ortaya çıkarmıştır. Nitekim, Amerika Birleşik Devletlerinde, sa-vunma bakanlarının yaptığı görüşmede, Türkiye'nin ve Amerika Birleşik Devletlerinin Avrupa'nın güvenliği inisiyatifinde yer almasının kaçınılmaz olduğu vurgulanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -Toparlayınız efendim.

OKTAY VURAL (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerimize son derece büyük önem vermekteyiz. Elbette, milli menfaatlarımıza uygun bütünleşme hareketlerini destekliyoruz. Önemli olan, ülkemizin ve milleti-mizin menfaatinin korunmuş olmasıdır.

Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerinde Türkiye, bütün taahhütlerine bağlı kalmıştır. Ancak, Av-rupa Birliğinin çifte standardı, maalesef, ülkemizin, Avrupa Birliğine girme sürecini tıkamıştır. Ni-tekim, soğuş savaş öncesinde Avrupa'nın güvenliğine tehdit oluşturan ve Marksist bir ekonomiye sahip ülkelerin, Türkiye'nin önünde Avrupa Birliğine girme sürecine alınması, bu çifte standardı gösteren bir delil teşkil etmektedir. Bu bakımdan, hükümetimizin, Avrupa Birliği konusunda, Tür-kiye'nin, Avrupa Birliği olmadan da kaim olacağına dair yaklaşımını, hükümet protokolüne uygun, gerçekçi ve milli bulmaktayız.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin bulunduğu coğrafya içerisinde komşularımızla olan ilişkileri-miz son derece önemlidir. Irak'ın toprak bütünlüğüne gerekli saygının gösterilmesini ve defalarca bunun, her türlü platformda dile getirilmesini son derece olumlu bulmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Vural, lütfen toparlayın.

OKTAY VURAL (Devamla) - Bitiriyorum efendim.

Yunanistan'la olan ilişkilerimizde son zamanlarda ortaya çıkan sempati, sorunların diyalog yoluyla çözülmesine olumlu bir zemin hazırlayabilmesi bakımından olumlu görüyoruz. Ancak, bu-nunla beraber, bu sempatinin, Yunanistan'ın uluslararası platformda kaybettiği itibarını kazanma-ya yönelik bir maske olup olmadığına da test edilmesinde büyük bir fayda olduğunu düşünüyoruz. Nitekim, Yunanistan'ın, PKK terör örgütünü desteklemek ve Avrupa Birliğine Türkiye'nin girme-sini engellemek suretiyle ülkemize büyük bir zarar verdiği gözden kaçırılmamalıdır.

Sayın milletvekilleri, 17 Ağustos'ta meydana gelen deprem felaketi karşısında, milletimiz, na-sıl bütünleştiğini ortaya koymuştur. Bu felaket karşısında, ayrıca 90 ülke ve 7 uluslararası kuruluş

yardımaımıza koşmuştur. Deprem felaketi dolayısıyla yardım elini uzatan tüm ülkelere teşekkür ediyoruz. Felaketler karşısında ortak bir tavır alabilen insanlık camiasının, huzurlu ve barış içinde, insanlığın gelişmesine katkı sağlayacak ortak tavırlar alması, politikalar geliştirmesi dileğimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayım efendim.

OKTAY VURAL (Devamla) – 21 inci dönem Meclisinin, Türkiye’yi lider ülke olma hedefine ulaştırması dileğiyle hepinize saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vural.

Şimdi söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Kütahya Milletvekili Sayın Cevdet Akçalı’da.

Buyurun Sayın Akçalı. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika efendim.

DYP GRUBU ADINA CEVDET AKÇALI (Kütahya) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Dışişleri Bakanı İsmail Cem’in, Birleşmiş Milletlere yaptığı ziyaret sebebiyle Yüce Meclisimize bilgi vermesini memnuniyetle karşılıyoruz. Bu suretle, dışpolitikamızın bazı yönleri hakkında Yüce Meclisimiz bilgi sahibi olduğu gibi, siyasi partilerimiz de bu vesileyle kendi görüşlerini açıklamak fırsatı bulmuşlardır.

Hepimiz kabul ederiz ki, zaman zaman Yüce Meclisimizin dışpolitika yönünden bilgilendirilmesinin ve bu vesileyle de, siyasi parti gruplarımızın görüş ve düşüncelerini ifade ederek dışpolitikamıza katkıda bulunmalarının büyük yararları vardır. Yüce Meclisimizde yapılan bu tartışmalar, Türk dışpolitikamızın oluşması yönünde çok önemli tartışmalardır. Bu tartışmalar, ayrıca, dışpolitikamızı yürüten Dışişleri Bakanlığımıza, Bakanlık mensuplarımıza verilmiş birer direktif ve onlara yapılmış büyük bir destektir.

Sayın Dışişleri Bakanımızın, ileride de sık sık Yüce Meclisimizi aydınlatmalarında, siyasi parti gruplarımızın görüşlerini ifade etmeye fırsat vermelerinde büyük faydalar olduğunu evvela belirtmek isterim.

Biliyoruz ki, Birleşmiş Milletlerin kuruluşundan itibaren yarım asırdan fazla zaman geçmiştir. Bu zaman zarfında, Birleşmiş Milletler, uluslararası ihtilafların hallinde büyük roller üstlenmiştir ve bu rollerin çoğunda başarı sağlamıştır.

Birleşmiş Milletlerin 20 nci Asrın ikinci yarısında oynadığı en büyük rol, onun, diplomasi deyimine getirdiği yeni yorumdur. Lügatlara baktığımız zaman “diplomasi” kelimesi, uluslararası ilişkileri yürütme sanatı olarak izah edilir.

Birleşmiş Milletler kuruluncaya kadar diplomasi, ülkelerin dışişleri bakanları ve teşkilatlar tarafından yürütülen ilişkiler olarak ele alınmaktaydı ve çoğu zaman, bu ilişkiler, ulusların ikili ilişkilerinden ibaret olarak kabul ediliyordu. Birleşmiş Milletlerin kurulmasıyla “parlamentar demokrasi” deyimini ortaya çıktı. Bu mefhumun manası, uluslararası ilişkilerin parlamentar usullerle halli demektir. Parlamentar demokrasinin doğuşu, aynı zamanda, diplomasinin ve onun hallfetmeye çalıştığı konuların globalleşmesi manasını da taşıyordu. Konuları yönüyle bakıldığı zaman, Birleşmiş Milletlerde etkili olmanın, parlamentar usulleri iyi bilmekten ve bu usulleri iyi kullanmaktan geçtiğini bilhassa belirtmek isterim.

Birleşmiş Milletler dediğimiz zaman, onun, yarım asır içerisinde yaptığı hizmetler yanında birtakım noksanlıklarının ve zaaflarının da ortaya çıktığını kabul etmek zorundayız. Konuya bu açıdan

bakıldığı zaman, Birleşmiş Milletlerin yapısal bazı zaaflarının olduğunu kabul etmek zorundayız. Bu zaafların en belirginini, bu kuruluşun tam demokratik bir yapıya sahip olmaması gerçeğidir. Başka bir ifadeyle, Güvenlik Konseyi ve bunun 5 daimi üyesinin bulunması ve bunlardan her birine veto hakkı verilmesi, Birleşmiş Milletlerin hem demokratik yapısını etkilemekte hem de etkinliğini azaltmaktadır.

Diğer yandan, Birleşmiş Milletlerin, parlamento olmasına rağmen, seçilmişlerden değil de atanmışlardan teşekkül etmiş olması, onun demokratik yapısını zedeleyen ayrı bir konu olarak önümüze gelmektedir. Ayrıca, birtakım uygulamalarla mekanizmaların yavaş yavaş işleyişi, Birleşmiş Milletlerin zaaflarının başka bir yönünü teşkil etmektedir. 2000 yılının başında, Birleşmiş Milletlerin bu yapısı tartışmaya açılmış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, burada, Birleşmiş Milletlerin, Türk dışpolitikası yönünden taşıdığı öneme de birkaç kelimeyle değinmek isterim. Türk dışpolitikası dediğimiz zaman, daima, Atatürk'ün "yurtta sulh, cihanda sulh" sözü akla gelir. Bu sözün muhtevası, bugüne kadar, Türk dışpolitikasının esasını oluşturmuştur; ancak, Atatürk'ün bu sözü, bazı zamanlarda, dışpolitikamız yönünden yanlış yorumlanmıştır. Bir zamanlar, bu ilke, dış ülkelerle ilişkilerimizin hudutlarımızın sıfır noktasında başladığı, dışarda olup bitenlere ilgisiz kalınması ve hudutlarımız içinde yapılan müdahalelere de şiddetle tepki gösterilmesi şeklinde yorumlanmıştır. Bu yorumun yanlış olduğu bugün kabul edilmiş ve Türkiye, hudutları dışında olanlara seyirci kalmayacağını dünyaya anlatmıştır.

Aynı yorum, Türkiye'nin Birleşmiş Milletlerle ilişkileri için de geçerlidir. Türkiye'nin, Birleşmiş Milletlerle ilişkilerinde, gündemde Türkiye varsa ilgi gösterme, Türkiye yoksa dinleyici olarak katılma gibi bir durumunu kabullenmek yanlıştır.

Yukarıda söylediğimiz, Birleşmiş Milletler bünyesinde, Birleşmiş Milletlerin yarım asırlık uygulamasında, bazı reformların yapılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Türkiye, bu reformların yapılmasında rol almalı, hatta, öncül rolü oynamalıdır. Türkiye'nin, bu konuda, etkili olabilecek kozları mevcuttur. Türkiye, üye olduğu organizasyonları bu yönde gayret sarf etmeye yöneltmelidir. Türkiye'nin, üye olduğu İslam Ülkeleri Teşkilatı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Türkçe konuşan ülkelerle olan ilişkileri, elinde bulunduğu kozlardır; bu kozlar iyi kullanılmalıdır.

Sayın Başkan, Birleşmiş Milletlerin gündeminde bulunan konulardan, Türkiye için en önemlisi, Kıbrıs konusudur. Kıbrıs konusunda, Birleşmiş Milletler, sarıh bir durum alamamış ve çelişkili kararlar vermiştir. İtiraf etmek lazımdır ki, Türkiye'nin de, Birleşmiş Milletlerdeki Kıbrıs tezinde bazı gri noktalar vardır. Bu gri noktalar açıklığa kavuşturulmalıdır. Yüce Meclisimiz, yaptığı birçok toplantıda, Kıbrıs'ta iki cumhuriyetin olduğunu açıkça ilan etmiştir. Bu ifadeye rağmen, Dışişlerimiz, bu konuyu, âdeta, çekinerek telaffuz etmektedir. Artık, Birleşmiş Milletlerde, Yüce Meclisimiz tarafından kabul edilen kararın uygulanmasını isteme zamanı, bizce gelmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bağımsız bir devlettir. Bu suretle, Birleşmiş Milletlere ayrı bir üye olma hakkını kazanmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Birleşmiş Milletlere üyelik için bugün başvurmalıdır. Türkiye, bu konuda açıkça konuşmaktan çekinmemeli, bu hak ve isteği uygulayabilmek için harekete geçmelidir.

Sayın Başkan, Birleşmiş Milletler gündeminde bulunan diğer konulardan Bosna-Hersek, Kosova, Irak ambargosu, Ortadoğu barışı gibi konular Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Türk Dışişleri Bakanlığı, bu konularda gerekeni yapmaktadır; ancak, Türkiye, gündemindeki bu maddelerde daha aktif rol oynamaya çalışmalı, konuların içerisine daha çok girmelidir.

Türkiye, Birleşmiş Milletler gündemindeki konulardan, terörle mücadele ve terörün tanımı yönünde aktif çalışmalarda bulunmalıdır. Türkiye'nin, terörden en çok zarar gören, terörle mücadelede başarı sağlayan bir ülke olarak birikimleri vardır; bu birikimleri değertendirmelidir.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Birleşmiş Milletlerle olan ilişkilerimiz, sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılan birkaç konuşmayla sınırlı kalmamalıdır. Birleşmiş Milletlerin çalışması, Dışişleri Bakanlığımız kadar Yüce Meclisimizi de ilgilendirmektedir. Bu önemi sebebiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde ayrı bir komisyon kurulması düşünülebilir veya Dışişleri Komisyonumuza bu konuda görev verilebilir.

Sayın Başkan, sözlerimi bitirirken, Doğru Yol Partisi olarak bize ve diğer siyasi partilerimize, görüşlerimizi bildirmemize fırsat verdiğiniz için tekrar teşekkür ediyorum. Umuyorum ki, burada yapılan konuşmalar Birleşmiş Milletlerle olan ilişkilerimizde yeni açılım ve yeni atılımlara vesile olacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN-Teşekkür ederim Sayın Akçalı.

Şimdi, söz sırası, Demokratik Sol Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ali Tekin'de.

Buyurun Sayın Tekin. (Alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır efendim.

DSP GRUBU ADINA ALI TEKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk dış politikasında son aylarda ortaya çıkan gelişmeler üzerinde, Demokratik Sol Parti Grubunun görüşlerini açıklamak amacıyla söz almış bulunuyorum. Sizleri, gerek partim gerekse kendi adıma saygıyla selamlarım.

Türk dış politikasındaki son gelişmeler şu biçimde sıralanabilir: Marmara depreminin Türk dış ilişkilerine olan yansımaları, Sayın Başbakanın Amerika Birleşik Devletleri ziyareti ve Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerindeki gelişmeler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Marmara depreminin acılarını sarmaya çalıştığımız zaman diliminde, Türkiye'nin dış ilişkilerinde de bazı önemli gelişmeler olduğunu gördük. Bunlardan birincisi, ülkemizin, zaman zaman kendisine yöneltilen haksız eleştirilere rağmen, kolayca gözdürülebilecek bir ülke olmadığıdır.

İkincisi, uluslararası ilişkilerde dostluk ve düşmanlıkların yüzeysel ölçülmemesi gerektiğini gördük. Depremden sonra Yunanistan'ın gösterdiği olağanüstü yakınlık, ilişkilerin geliştirilmesi için önemli bir fırsat sundu. Ayrıca, Avrupa, Türkiye'ye daha fazla sempatiyle bakmaya başladı. Bu yakınlaşmalardan dolayı abartılı beklentiler içine girmek anlamlı değildir; ancak, karşılıklı anlayış ve hoşgörüyü artırma olanaklarının da sonuna kadar kullanılması gerekir.

Üçüncü olarak, deprem sonrasında, dış ilişkilerde, devletlerin yanında sivil toplum örgütlerinin de çok önemli bir rolü olduğunu daha iyi görmeye başladık. Hükümetlerimiz, dış politikamızın kapsamını, devletler ve uluslararası resmi kuruluşlarla sınırlamayan bir anlayış ve uygulamaya yöneldiğini sevinerek görüyoruz. AKUT, ülkelerarası iş konseyleri, yurt dışında yaşayan Türklerin kurduğu dayanışma dernekleri gibi kuruluşların, ülkemizin dış politikaları ve dünyadaki imajı bağlamında çok önemli işlevleri olduğunu daha iyi görüyoruz artık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dış politika alanındaki ikinci önemli gelişme, Başbakanımız Sayın Bülent Ecevit'in Amerika Birleşik Devletlerine yaptığı ziyaret idi. Yoğun bir ziyaret programından sonra ortaya çıkan tablo, bu ziyaretin oldukça başarılı geçtiğini gösteriyor.

Kamuoyundaki abartılı bazı beklentilere karşın, Sayın Başbakanımızın, bu ülkeye, karşılıksız yardım için değil, 2000'li yıllar için sağlam bir stratejik ortaklığın temellerini atmak amacıyla

gittiğini hepimizin bilmesi gerekir. Bu stratejik ortaklık kavramı, var olan her türden ilişkinin çeşitlendirilmesi ve derinleştirilmesi anlamına geliyor.

Gerçekten de, görüşmelerde hemen her konuda gelişmeler gözlemlendi. Bunlardan birincisi, tekstil kotaları konusundaki anlaşma;

İkincisi, Bakü-Ceyhan petrol boru hattıyla ilgili çalışmalarda önemli bazı ilerlemeler kaydedilmiş olması;

Üçüncüsü, imzalanan ticaret ve yatırım anlaşması. Bu anlaşma, iki ülke arasında serbest bir ticaret sistemine yol açacak boyutta ve önemdedir.

Ayrıca, Amerikan girişimcilerin Güneydoğu Anadolu'da yatırım yapma konusunda gösterdikleri ilgi, Türk-Amerikan ekonomik ilişkilerinde önemli bir aşamanın eşliğinde olduğumuzu gösteriyor. Ancak, hemen belirtelim ki, bu noktada, Türk özel sektörüne de Amerikalı işadamlarıyla işbirliği yapma gibi önemli bir görev düşüyor.

Dördüncüsü, Amerika Birleşik Devletlerinin, Türkiye'ye çeşitli Avrupa platformlarında verdiği desteği artırarak sürdüreceğini ifade etmesi. Bu destek, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde, Batı Avrupa Birliği ve NATO bağlamında bazı meyvelerini şimdiden vermeye başladı bile.

Beşinci gelişme, Başbakanımızın ziyareti sırasında sağlanan ve Sayın Başkan Clinton'ın Kıbrıs konusunda Türk tezlerine büyük haklılık kazandıran "Kıbrıs'ta 1974 öncesine dönmeyiz" biçimindeki ifadesidir. Böylece, Amerika Birleşik Devletleri, ilk defa, açıkça Türk tezine yakın bir noktada olduğunu kamuoyuna açıklamış oluyordu.

Son olarak, Sayın Başbakan, bu gezisi sırasında, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'la ve de uluslararası finans kuruluşları ve bazı sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle de çok yararlı temaslarda bulundu; IMF ve Dünya Bankasıyla yapılan görüşmeler sonunda, Türkiye'ye 3 milyar dolar gibi önemli bir miktar kaynak sağlanması yolunda önemli gelişmeler oldu. Bu kaynakların önemli ölçüde geri ödeneceğini de burada belirtmek isterim.

Ayrıca, Türkiye'nin, bu kuruluşlarla, enflasyonla mücadele programı çerçevesinde görüş alışverişinde bulunduğunu biliyoruz. Gerek ABD Hükümeti gerekse uluslararası kuruluşlar, Türkiye'nin son zamanlarda attığı uluslararası tahkim, özelleştirme ve sosyal güvenlikle ilgili yapısal adımlardan övgüyle söz ettiler; ancak, hem biz hem de yabancılar biliyor ki, Türk ekonomisinin yapısal dönüşümü için yapılacak daha epey iş var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde uzun yıllardır yaşanan olumsuz havanın tersine, yeni bir sürece girilmiştir. Finlandiya'da gayri resmî olarak toplanan Avrupa Birliği Dışişleri Bakanlarının genel eğilimi, Türkiye'nin adaylığının benimsenmesi yönünde olmuştur. Kesin karar, aralık ayında yapılacak olan Helsinki zirvesinde verilecektir. Böylece, Avrupa Birliğiyle diyalogu yeniden başlamıştır. Avrupa'da, Türkiye karşıtı çevrelerin geri bir adım attıklarını gözliyoruz. Bundan sonra, Türkiye'nin, Avrupa Birliği ülkeleri nezdinde, gerek resmî çevreler gerekse sivil toplum örgütleri üzerinden etki yapacak çalışmalar yapması gerekir. Bu çalışmalar sırasında, Türk Dışişlerinin çabaları, sivil toplum kuruluşlarımızın çabalarıyla desteklenmelidir; ancak, son analizde, Avrupa Birliğinin her fırsatta öntümüze çıkardığı, demokratikleşme alanındaki eksikliklerimizi bir an önce gidermeden Avrupa Birliğiyle işbirliğini kalıcı bir biçimde rayına oturtmak da mümkün görülmemektedir. Son zamanlarda bu alanlarda attığımız adımlar, yararlı, ancak, henüz yeterli değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim, gerek ekonomi alanında gerekse demokrasi alanında yapmamız gereken reformlar, IMF'nin ya da Avrupa Birliğinin dayatması olarak algılanmamalıdır.

Bu değişiklikler, bu reformlar, yabancılar istediği için değil, Türkiye'nin 2000'li yıllarda dünyada layık olduğu yere ulaşabilmesi için gereklidir. Farkında olmalıyız ki, dişpolitika ile içpolitika arasındaki çizgi, global dünyada giderek kaybolmaya yüz tuttu. İçteki istikrarsızlık, kısa sürede dişpolitikaya yansıyor. Bir ülkenin, içpolitikada daha fazla hareket alanı olduğunu düşündürsek, Türkiye'nin 2000'li yıllarda uluslararası arenada yükselmesi, ancak ve ancak, içteki önemli reformları yapmasına bağlıdır. Hükümetimizin, özellikle, enflasyonla ciddi biçimde bir mücadeleyi planlaması, özelleştirmeyi hızlandırmak ve yabancı yatırımcıları ülkeye çekmek için yaptığı gayretler, ülkenin Asya ile Avrupa arasında bir enerji koridoru haline dönüşmesine önem vermesi, ekonomi alanında heyecanla üzerinde durmak istediğim konulardır. Bu ekonomik dönüşüm programı, demokrasi alanında önemli adımlar atılarak desteklenmelidir.

1982 Anayasasında var olan bazı antidemokratik öğelerin değiştirilmesi, sivil toplum kurum ve kuruluşlarına siyasete daha fazla etki yapabilme olanağı veren değişikliklerin yapılması, Türk demokrasisinin bazı kronik zayıflıklarını azaltacaktır. Türkiye, böylece, G-7'nin üzerinde durduğu, gelişmiş 20 ülkeden oluşturulacak olan, G-20 adı verilecek olan bu kurumun da dimanik bir üyesi olabilecektir. Yani, ülkemiz, global politikadaki etkisini hızla artırabilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yukarıda andığımız reformlar konusunda, hükümetimizin çok önemli adımlar attığını görüyoruz ve bunu takdirle karşılıyoruz; ancak, bundan sonra yapılacak olan reformlar için de, hükümetimize başarılar diliyoruz.

Ayrıca, Dışişleri Bakanımız Sayın İsmail Cem'e de, vermiş oldukları çok değerli bilgiler için teşekkür ediyoruz.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tekin.

Şimdi, söz sırası, Fazilet Partisi Grubu adına, Kayseri Milletvekili Sayın Abdullah Gül'de.

Sayın Gül, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

FP GRUBU ADINA ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Fazilet Partisi Grubu adına, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, sözlerime başlamadan önce, Sayın Dışişleri Bakanına da, Türkiye Büyük Millet Meclisini dış konularda bilgilendirdikleri için, arkadaşlarım adına teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, şu bir gerçektir ki, dişpolitika söz konusu olduğunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi her zaman tek vücut olmuştur, siyasî partiler arasındaki farklılık daima azalmıştır ve hangi hükümet işbaşında olursa olsun, Türkiye'nin başarısı için her türlü destek verilmiştir. O açıdan, bu konular ne kadar çok Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilirse, hükümetlerin dış görüşmelerdeki gücü artar, pazarlık güçleri artar, kendilerini daha güvenli hissederler ve Türkiye Büyük Millet Meclisini, Parlamentoyu daima arkalarında hissederler. O açıdan, Türk dış politikasıyla ilgili konuların daha sık bir şekilde Genel Kurula getirilmesini beklediğimizi de ifade etmek isterim.

Bu kısa, 10 dakikalık konuşmada, tabii ki, Türk dış politikasının her noktasına değinmek mümkün değil; fakat, bu kısa zaman içerisinde, önemli gördüğümüz bazı konuları, burada, sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Öncelikle, tabii, Sayın Başbakanın, Dışişleri Bakanının ve yanındaki kıymetli heyetin Amerika Birleşik Devletlerine yaptığı seyahat, önemli bir seyahattir; ama, gitmeden önce propaganda edildiği gibi, çok büyük bir dönüm noktası da olmamıştır. Çok büyük ümitlerle gidilmiştir, çok büyük propagandalar yapılmıştır; fakat, netice de, her iki devlet arasındaki normal bir görüşmeden öteye gitmemiştir. Burada biraz hazırlıksız olunduğu kanaatindeyiz.

Arkadaşlarımızın bahsetmediği konudan ben bahsetmek istersem, şöyle kısıdan gözden geçirecek olursak, gitmeden önce bütün gazetelerde günlerce işlenen bir konu vardı. Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin garantisıyla deprem tahvillerinin çıkarılacağı çok anlatıldı; fakat, sonunda görüldü ki, bu, mümkün değil; ama, Türkiye, doğrusu, burada biraz küçük düştü, hatta, bunun Türk ekonomisi üzerinde etkileri de oldu.

Yine, askerî krediler çerçevesindeki FMS kredilerinin ve bunların faiz borçlarının erteleneceği çok anlatıldı, söylendi; fakat, yine görüldü ki, bunlarla ilgili de herhangi bir gelişme söz konusu olmadı.

Depremle ilgili 5 milyar dolara yakın bir yardımın Amerika Birleşik Devletlerinden geleceği, gitmeden önce çok yazıldı, çizildi, anlatıldı; fakat, oradaki görüşmeler neticesinde bunun 1 milyar dolar civarında kalacağı anlaşılınca, bundan da vazgeçildi.

Ortada somut olan bir şey var; o da, tekstil kotalarının 108 milyon dolar artırılması. Aslında, bunun, Türkiye gibi bir ülke için hiç de önemli bir rakam olmadığı, bunun başarı sayılamayacağı gayet açık. Buna bir misal vermek gerekirse; Türkiye'den Amerika Birleşik Devletlerinde en çok yatırımı olan Kombassan firmasının yıllık ihracatı 100 milyon dolar civarında ki, bu şirketin yönetim kurulu başkanının, âdeta uçaktan indirilircesine heyetten çıkarıldığı da, herkesin gözü önünde... Başka bir gerçek de şuydu: Bizim heyetimizin kaldığı otelin karşısındaki mağazalar, bu şirketin mağazalarıydı. 2 500'e yakın Amerikan vatandaşını istihdam eden, orada 250 civarında mağazası olan bir şirketti. Dolayısıyla, burada söylemek istediğim, eldeki tek somut kazanç, tekstil ihracatına tanınan 108 milyon dolarlık ek bir kontenjandır.

Değerli arkadaşlar, çok önemli başka bir konu da, Kıbrıs ile ilgili yapılan konuşmaların çok sarıh olmaması. Bunu, şuradan anlıyoruz: Sayın Başbakan döndükten sonra, gerek Amerika Birleşik Devletleri tarafından yapılan açıklamalar gerekse Kıbrıs Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş'ın yaptığı açıklamalar, işi "gerekirse istifa ederim" noktasına kadar götürmesi, ister istemez bazı tereddütleri yaratmaktadır. O da şudur: Acaba, bu mesele dolaylı bir şekilde çözülüp büyük tavizler verilecek mi verilmeyecek midir? Bu konuda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kesin kararı ve kesin desteği vardır; ama, hepimizin zihnindeki korku şudur ki, bugün çözdük, karşılıklı onurlu tavizler vererek bu meseleyi hallettik dedikten sonra, uzun bir vadede, Kıbrıs, Girit Adasına döner mi dönmez mi? Milletimizin ve hepimizin hassasiyetinin bu olduğunu, bir kez daha, burada açıklamak istiyorum.

Avrupa Birliğiyle ilgili gelişmeler, aslında, hiç de yeni değil. Bunları senelerdir söylüyoruz. Avrupa Birliğinin Türkiye'ye bakış tarzını biliyoruz. Bugün de yapılan açıklamalarda görüyoruz ki, Doğu Avrupa ülkelerinin hepsi girdikten sonra, Türkiye, Avrupa Birliğine, tabii olarak, zaten girecektir. Yalnız, Demokratik Sol Partili değerli sözcü arkadaşımızın da burada belirttiği gibi, Türkiye de şunu unutmamak zorundadır: Eğer, siz, Avrupa Birliğine girecekseniz, kendi demokratik şartlarınızı, standartlarınızı, insan haklarını, idarî sisteminizi de, girmek istediğiniz kültürün ortaya koyduğu şartlara ayarlamak zorundasınız. Ne yazık ki, bunu, Avrupa Birliğine girmek için yapma gayretini içerisindeyiz. Gönlül isterdi ki, bunu, kendi halkımız, kendi milletimiz arzu ettiği, layık olduğu için hep beraber yapalım.

Değerli arkadaşlar, öğleden beri yapılan buradaki tartışmada, beni üzen bir nokta şu oldu: Milleti çok derinden ilgilendiren ve yaralayan bir konuya Sayın Bakan da, sözcü arkadaşlarımız da hiç değinmediler; sanki, Türkiye'nin, hiç bu mevzularla alakası yokmuş gibi, Kafkaslar Türkiye'nin hiç ilgi alanına girmezmiş gibi, Çeçenistan diye bir mesele yokmuş gibi; sanki, haftalardır Rus Hava Kuvvetleri Çeçenistan'ı, Grozni'yi, çevresini, oradaki Müslüman halkı, Kafkas halkını bomba-

lamıyormuş gibi; sanki, yüzlerce, binlerce çocuk, kadın, bunlar katliama uğramıyormuş gibi!.. Bu duyarsızlığı, doğrusu, ben içime sindiremedim. (FP sıralarından alkışlar) Gönül isterdi ki Bosna meselesinde olduğu gibi, gönül isterdi ki Kosova meselesinde olduğu gibi ve gönül isterdi ki 1994, 1995, 1996 yıllarında Çeçenistan'da yapılan katliamlarda olduğu gibi, o zaman gösterdiğimiz tepkiyi, gerek Hükümet olarak gerek siyasi partiler olarak gerekse millet olarak bugün gösterelim. Bırakın Türkiye'deki milyonlarca Kafkas orijinli vatandaşlarımızı, bütün milletimiz ve hatta bütün Müslümanlar, şüphesiz ki, bu katliamlar karşısında gözyaşı dökmektedir.

Çeçenler, Şeyh Şamil'in torunlarıdır. Bu, 200 yıllık bir mücadeledir. Kendi vatanlarıdır, kendi topraklarıdır ve ayrıca, Rusya'yla yapılan resmî anlaşmalar vardır. Rus Devleti ile Çeçenistan masaya oturmuştur, barış anlaşmaları imzalamıştır. Çeçenistan Cumhurbaşkanı Mashadov Moskova'ya gitmiştir, Yeltsin'le kaç kez görüşmüştür; seçimden sonra birbirlerini tebrik etmişlerdir. Dolayısıyla, hükümetimizin, burada kesinlikle bir kompleks içerisine düşmemesi gerekir; Çeçenistan'ı veyahut da oradaki mücahitleri, Türkiye'deki PKK benzetmesi içerisine girmemesi gerekir. Böyle bir şey yapılırsa, tarihi, büyük bir hata yapılır.

O açıdan, Sayın Başbakanı da burada uyarmak istiyorum. Kasım ayının ilk haftasında Moskova'ya planlanan seyahatte, İnterfaks Ajansının geçtiği bir habere göre, terörizmle mücadele ve ayrımcılıkla mücadele anlaşmasının imzalanacağı söylenmektedir. Kafkaslar ayrı bir coğrafyadır, ayrı dindir, ayrı ırktır, ayrı millettir; Ruslar tarafından seneler önce işgal edilmiştir ve bütün diğer Doğu Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, tabii olarak, tabii ki, kendi vatanlarını kurtarma mücadelesi içerisindedir. Ne acıdır ki, Türk dünyasıyla ilgili bakanlık kurma ve Türk dünyasıyla daha çok bütünleşme beklentileri içerisindeyken, Türkiye, devlet televizyonundan, TRT'den, bugün, Çeçenistan'daki insanları köktendinci, Vahabî, terörist gibi damgalamaktadır. Bu kadar duyarsızlık, bu kadar hissizlik ve bu kadar ufuksuzluk, hiçbir ülkede yoktur. Rus katliamları karşısında Avrupa Birliği bile geçen hafta, perşembe günü bildiri yayınlamıştır, birçok ülke bildiri yayınlamıştır; ama, ne yazık ki, Türkiye'den ses çıkmamıştır, tam tersine, Rus istihbaratlarının verdiği bilgiler bizim gazetelerimizi, bizim dergilerimizi işgal etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Değerli arkadaşlarım, çok önemli başka bir gelişme de, Rusya'nın, Kafkaslar'la ilgili AKKA Anlaşmasını tanımadığını ilan etmesidir. Bildiğiniz gibi, 1990 yılında Sovyetler ile NATO arasında bir anlaşma yapılmıştır ve konvansiyonel silahların kontrol altında tutulması kararlaştırılmıştır. Daha sonra Rusya da bunu takip etmiştir; ama, son günlerde Rusya açıklamıştır ve demiştir ki, ben bu anlaşmayı Kafkaslarda tanımıyorum -yani, Kafkaslarda yeni bir harita çizeceğim- ama, buna karşı da, Türkiye'den herhangi bir ses çıkmamıştır. Ben, bunları çok büyük bir zafiyet olarak görüyorum ve Türk dışpolitikasının çok, çok, çok zayıf noktası olarak görüyorum.

Değerli arkadaşlar, Türk cumhuriyetleriyle ilişkilerimiz gelişeceği yerde, üzülererek görüyoruz ki, tam gerilemektedir. Son günlerdeki çok önemli bir konu da, Sayın Başbakan Yardımcımızın Türkmenistan'a yaptığı seyahat ve Türkmenistan Devlet Başkanı Türkmenbaşı'yla aralarında geçen konuşmadır. Ne yazık ki, Türkmenistan'dan Türkiye'ye gelecek doğalgaz boru hattı, bugün, biz, içerisindedir desek de, Türkiye'nin öncelikleri içerisinde değildir; çünkü, bakın, Türkmenistan ile İran-Türkiye arasında bir doğalgaz boru hattı anlaşması vardır. Türkmenistan, bu boru hattının Türkmenistan kısmını tamamlamıştır, İran kısmı tamamdır ve gaz, aslında, sınırdadır. Refahiyol hükümeti, 54 üncü hükümet, Türkiye içerisindeki bütün boru hatlarının ihalesini yapmıştır, Doğubeyazıt'ta da

temel atılmıştır; ama, sonra gelen hükümetler, ihaleyi bozmuşlardır ve bugün, gaz, sınırlarımızda olmasına rağmen, hâlâ yapılmamıştır. Bunun yerine, başka alternatif gazlar çıkarılmaktadır. Bu da nedir; Rus gazıdır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Sayın Başkanım bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Gül, toparlayalım.

ABDULLAH GÜL (Devamla) – Herkes bilmektedir ki, Rusya'nın çok büyük doğalgaz rezervleri yoktur. Türkmenbaşı'yla konuşursanız -ki, giden sayın bakanlarımız çok iyi bilirler- hemen başucunda bu haritalar, doğalgaz boru hatlarını gösteren haritalar vardır ve çok büyük alaka göstermektedir ve her giden Türk heyetine de "Rusya'dan almayın, bizden alın; Rusya'dan aldığınız gaz, Türkmenistan gazıdır ve size, 2 misli pahalıya gelecek" demiştir. İş o noktaya gelmiştir ki, artık, diplomatik nezaket kuralları çiğnenmiştir ve Türkmenbaşı, içindeki hissiyatı açıklamıştır ki, Türkiye'nin en büyük dostudur, her zaman "tek millet, iki devlet" diye özetlediği Türkmenistan-Türkiye dostluğu, bugün, zedelenmiştir. Bir tarafta, Türkmen gazı sınırlarımıza gelmiştir; fakat, bizim beceriksizliğimiz, onun, Türkmenbaşı'nın dediği gibi, bizim, halkımızı değil, başkalarını düşünmemiz sebebiyle... Gayet açıktır bu. Eğer bu boru hattı tamamlanmış olsaydı, ihaleler Türkiye'de iptal edilmemiş olsaydı, bu sene Erzurum'da gaz vardı, Ankara'da doğalgaz vardı. Şimdi, biz, hâlâ hayali projeler peşindeyiz.

Değerli arkadaşlar, dolayısıyla, bütün bunlar, Türk dış politikasının çok da iyi gitmediğini göstermektedir. O açıdan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu konuları çok açık şekilde tartışması ve hükümete bu konularda ışık tutması her zaman doğru olacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gül.

Sayın milletvekilleri, şimdi grubu bulunmayan milletvekillerinden birine, yani, bağımsız üyelere birine, 5 dakikayı geçmemek üzere söz vereceğim.

Söz isteyen var mı?. Yok.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce, üç arkadaşına gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Sıtaş konusunda söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Orhan Ocak'a aittir.

Buyurun Sayın Ocak. (Alkışlar)

Süreniz 5 dakika efendim.

2. — *Bursa Milletvekili Orhan Ocak'ın, Sıtaş konusunda bir gazetede çıkan iddialara ilişkin gündem dışı konuşması*

ORHAN OCAK (Bursa) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemizde faaliyet gösteren sanayi kuruluşları, büyük bir özveriyle, her geçen gün rekabet şartlarını iyileştirmektedir. Sanayicilerimiz, Meclisin ve hükümetlerin önüne geçerek yürüttükleri bu çalışmalarla, gümrük birliği sonrası ülkemizin diğer ülkelerle rekabet şansını yükseltmişlerdir.

Sanayicilerimizin, bu çalışmalarını yaparken, ekonominin önünü açacak olan gümrük birliği yasası, akreditasyon yasası, KOBİ'leri destekleyecek yasalar ve diğer Avrupa Birliği uyum yasalarını çıkarması için Meclisimizden ve hükümetten beklentileri vardır. Çıkacak olan bu yasalar, içeride ve dışarıda haksız rekabetin önlenmesini, firmaların gelişmesini ve büyümesini sağlayacaktır; yapılacak yeni çalışmalar ve araştırmalar, ihracat potansiyelimizi artıracaktır. Yerli üreticilerimizin, bu

beklentilerinin yanı sıra, ülkemizde diğer olumsuzluklardan da zarar görmemeleri mümkün değildir. Buna somut bir örnek vermemiz gerekirse, Süttaş Firmasıyla ilgili olarak bir gazetede çıkan talihsiz bir haberdir.

Sayın milletvekilleri, Süttaş Firması, süt ve süt ürünlerini işleme konusunda, son yıllarda büyük atılımlar yapmıştır; kurmuş olduğu modern tesislerde, toplam kalite yöntemlerini uygulayarak, bu sektörde ISO 9000 belgesi alan sayılı firmalarımızdan biridir. Gelişmesinden rahatsızlık duyan bazı çevreler, firmanın yükselmesini önlemek için, çok saygın bir yere sahip olan basınımıza bu amaçla kullanmışlardır. Bu yaklaşımlar, basınımızın saygınlığına zarar verdiği gibi, firmanın gelişmesini de engellemiştir; ayrıca, bölgedeki birçok süt üreticisini de olumsuz yönde etkilemektedir. Bu olumsuzlukların hiçbirisi olmasa dahi, Süttaş Firması, haklılığını kanıtlayabilmek için, büyük çaba ve masraflara girmiştir.

Kişi ve kuruluşları haksız yere zor duruma düşürebilen, bilgi ve belgeye dayalı olmayan haber kaynaklarının gereken cezayı görebilmeleri için, yasal değişikliklerin yapılması gerektiği kanısındayım.

Ayrıca, ülkemizde dördüncü kuvvet olarak yer alan basın, bugüne kadar, bu anlamda çok önemli işler başarmasına rağmen, bazı çevrelerin sürüklemek istedikleri yanlış yolun nerelere varabileceğini de, açık bir ifadeyle, bazı firmaların, basınımıza yönelik, yanlış yerlere sürüklemeleri nedeniyle, bu olayları önemli bir şekilde incelememizde yarar olduğunu görüyorum. Halk tabiriyle, bu gibi girişimler bir şantajdır. Basının bunlara alet edilmemesi düşüncesiyle, hepinize saygılar sunar, teşekkür ederim arkadaşlar. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ocak.

Şimdi, gündem dışı ikinci söz, YÖK ve öğrenci seçme sınavları hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Özkan Öksüz'e aittir.

Buyurun Sayın Öksüz. (FP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır.

3. – *Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, YÖK ve ÖSYM'nin uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşması ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı*

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YÖK ve ÖSYM hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, eğitim, yaşama hakkı gibi, bireyin en temel haklarından biridir. Bugün, eğitim sistemimiz, toplumumuzun bütün kesimleri tarafından tartışılmaktadır. Eğitim sistemimiz, önemli ölçüde tıkanmış durumdadır. Özellikle son bir yıl içerisinde Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK ve ÖSYM'nin yaptığı bir kısım icraatlar, eğitim sistemimizi tam bir çıkmazın içerisine sürüklemiştir.

Üniversiteler, bilim adamı yetiştirmek için kurulmuş olmasına rağmen, ilim adamlarının kıyırma uğradığı kurumlar haline getirilmiştir. Öğretim üyeleri için hazırlanan disiplin yönetmeliğiyle hocaların unvanları dahi ellerinde alınmaktadır; böylece, yeni 1402'likler oluşmaktadır. 1998 yılı içerisinde, çeşitli üniversitelerden 456 öğretim üyesine çeşitli cezalar verilmiştir. Harran Üniversitesinde 4 kez rektör değiştirilmiştir. Marmara Üniversitesi Rektörü, bizzat YÖK tarafından, baskılar sonucu istifa ettirilmiştir.

"ÖSS soru kitapçıkları çalındı" açıklamasına rağmen, istifa etmesi gereken YÖK ve ÖSYM Başkanları hakkında herhangi bir soruşturma açılmadığı gibi, soru kitapçıklarının çalındığı iddiası kanıtlanmadığı gibi, çalan kişilerin bulunması bile söz konusu olmamıştır. Bu da, ÖSS sorularının çalındığı iddialarının asılsız olduğunu ve senaryonun bazı kuruluşlara kaynak aktarmak amacıyla ortaya konulduğunu göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, üniversitelerde başörtülü öğrencilere karşı yapılan zulüm büyük boyutlara ulaşmıştır. Öğrenciler ikna odalarına alınarak tehdit edilmiş, başörtüsüyle okumak isteyen öğrencilere disiplin cezaları verilmiş, bu da yetmiyormuş gibi, YÖK'ün vermiş olduğu anlamsız kararlarla, okullarıyla ilişkileri kesilmiştir.

Bunlardan birini de ben yaşadım arkadaşlar. Üçüncü sınıftaki kızım okuldan atıldı ve şu anda, kızımı, 4 kız öğrenciyle birlikte, Viyana Üniversitesine kaydettirmiş bulunmaktayım.

Sayın Millî Eğitim Bakanına soruyordum: Her an için batı devletlerini örnek aldığımızda, bu, kendi memleketinde köle muamelesi gören kızlarımız Viyana Üniversitesinde kabul görmekte, kendi üniversitelerinde okuma hakları ellerinden alınmaktadır. Bunu protesto ediyorum arkadaşlar!

YÖK'ün uygulamaya girdiği sistem, bütün meslek liselerini bitirme noktasına getirmiştir. Meslek lisesi mezunlarının üniversiteye girmesi engellenmiştir. Sırf imam-hatip okullarının öntünün kesilmesi uğruna, endüstri meslek liseleri, sanat okulları, bale okulları ve çıraklık okulları, şu anda öğrenci bulamamaktadır. ÖSS'de 170 ve 180 puan alan meslek lisesi, endüstri meslek lisesi ve imam-hatip okulu öğrencileri, hiçbir yere yerleştirilmemiştir.

Bakin, 100 sorudan 99 soruya cevap veren bir öğrenci, 1,5 milyon öğrenci arasında ilk 100'e giren bir öğrenci, maalesef bir yere yerleştirilmemiştir. Tek suçu nedir? İmam hatip mezunu olmaktır. O zaman, kapatın şu imam hatip okullarını; o zaman, bu çocuklara, okula gelmeyin, girmeyin, biz, sizi üniversitelere almayacağız deyin. Bugün, imam-hatip okulu mezunu 200-300 bin öğrenci dışarıdadır. İlahiyat fakültelerinin bir kısmı kapatılmıştır ve ilahiyat fakültelerine açılan kontenjan 2 000 dolayındadır; ama, imam-hatip mezunu olup da üniversite sınavlarına giren 200 000'in üzerinde öğrenci vardır, bunları nereye yerleştireceksiniz?! O zaman, imam-hatipleri kapatsaydınız, bu öğrencileri de üniversite sınavına almasaydınız.

Bugün, yaşadığımız ikinci bir olay...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZKAN ÖKSÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım, 1 dakika müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Toparlar mısınız efendim, lütfen.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Devamla) – ...başarı puanı getirilmiştir. Hakkâri'de, Van'da, güneydoğuda ve doğudaki illerimizin çoğu öğretmensizlik sıkıntısı çekerken, Ankara'da veya İstanbul'da, özel okullarda okuyan çocuklar... Bugün, Hakkâri'de okuyan bir öğrenci birinci de olsa, İstanbul'da veya Ankara'da çok iyi bir yerde okuyan öğrenci sonuncu da olsa, Hakkâri'deki öğrenci, okulunun ortaöğretim başarı puanından dolayı hiçbir yere giremiyor; diğer taraftan, Ankara veya İstanbul'da okuyan en başarısız bir öğrenci, üniversiteye alınabilmekte. Bu, haksızlıktır arkadaşlar; dünyanın hiçbir yerinde böyle bir sistem yoktur.

Bunun bir an önce düzeltilmesini sayın hükümetimizden istiyoruz ve sokaklarda bulunan kız öğrencilerimizin başörtüsü meselesinin de bir an önce Mecliste halledilerek, bu çocuklarımıza da okuma hakkı verilmesini hepimizden istirham ediyorum, sayılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öksüz.

Sayın Bakan, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gündemdeki söz alan Konya Milletvekili Sayın Öksüz değindiği konularda açıklama yapma, halkımızı aydınlatma fırsatı verdiği için, kendisine teşekkür ediyorum.

Konuşmanın bir bölümü "öğretim üyelerine çeşitli cezalar verilmiştir, Harran Üniversitesinde 4 kez yönetim değişmiştir, dekan değişmiştir" şeklindedir. Bu konu, bu kararlara karşı yargıya gidildiğinden, konuşmanın cevap bölümünde yer almayacaktır.

Soru kitapçığının çalınması, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı tarafından tahkik edilmektedir. Hem cumhuriyet savcılığı tarafından yapılan cezaî kovuşturma hem de YÖK tarafından yapılan idarî kovuşturma devam etmektedir.

Başörtülüne gelince... Başörtülü konusunda, bu kırsıde muhtelif defalar açıklamalar yapılmıştır. Biliyorsunuz, üniversite ve yüksek teknoloji enstitülerinin senatoları tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulan yönetmelikler vardır. Bu yönetmelikler, üniversitede okuyan öğrencilerin hangi şartlara uyacaklarını düzenlemektedir. Bundan başka, 10.12.1988 tarihinde 3511 sayılı Yasayla, 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasına ek 16 ncı madde eklenmiştir. Bu maddeye göre "yükseköğretim kurumlarında, dersane, laboratuvar, klinik, poliklinik ve koridorlarda çağdaş kıyafet ve görünümden bulunmak zorunludur; dinî inanç sebebiyle boyun ve saçların örtü veya türbanla kapatılması serbesttir" hükmü getirilmiştir...

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Bakanım, imam-hatip okullarında bile serbest...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Bu hüküm, Anayasa Mahkemesi tarafından, Anayasaya ve inkılap yasalarına aykırıdır diye iptal edilmiştir.

Yine, 1990 yılında 2547 sayılı Yasaya ek 17 nci madde eklenmiştir. Bu maddeye göre "yürürlükteki kanunlara aykırı olmamak koşuluyla yükseköğretim kurumlarında kıyafet serbesttir" hükmü getirilmiştir; ancak, Anayasa Mahkemesi bu hükümü iptal etmemiş olmakla birlikte, kararında, türbanın, yürürlükteki kanunlara göre takılamayacağı, gerekçe olarak açıklanmıştır.

ABDULLAH GÜL (Kayseri) – Geçersiz ama Sayın Bakanım; hiçbir geçerliliği yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Üniversiteye türbanlı resim verme veya türbanla ilgili, idarenin işlemleri aleyhine, iki öğrencimiz, Lamia Bulut ve Şenay Karaduman, idare mahkemesinde dava açmıştır. Bu dava, Danıştay aşamasından da geçmiş ve reddedilmiştir. Bu dava üzerine, bu iki öğrencimiz, Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna başvurmuştur. Avrupa İnsan Hakları Komisyonu da, bu iki öğrencimizin türbanla ilgili taleplerini şu gerekçelerle reddetmiştir: İnsan Hakları Sözleşmesinin kamusal alanda bir inancın gerektirdiği biçimde davranma hakkını mutlak olarak güvence altına almadığı; sözleşmeye göre "bir dinin uygulanması" ifadesinin, bir dinin veya inancın zorunlu kıldığı ya da esinlendirdiği her türlü hareketin yapılabileceği anlamına gelmediği; yükseköğretimi laik bir üniversitede yapmayı seçen bir öğrencinin bu üniversitenin düzenlemelerini kabul etmiş sayılacağı...

YASİN HATİBOĞLU (Çorum) – Laik olmayan üniversite mi var Sayın Bakan?!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – ...özellikle, nüfusun büyük çoğunluğunun belirli bir dine mensup olduğu ülkelerde, bu dinin tören ve simgelerinin herhangi bir yer veya biçim sınırlaması olmaksızın sergilenmesinin, sözlü geçen dini uygulamayan veya başka bir dine mensup olan öğrenciler üzerinde baskı oluşturabileceği; laik üniversitelerin öğrencilerinin kılık ve kıyafetlerine ilişkin kurallar koyarken, bazı köktendincilerin yükseköğretimde kamu düzenini bozmamalarını ve diğerlerinin inançlarına zarar vermemelerini sağlamaya özen gösterilebileceği; laik bir üniversitedeki öğrencilik statüsünün doğası gereği, başkalarının hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesini sağlamaya yönelik bazı davranış kuralları ile bağlılığı da içerdiği; laik bir üniversite yönetmeliğinin, öğrencilere verilen diplomanın hiçbir şekilde öğrencilerin de katılabileceği dinsel kaynaklı bir hareket kimliğini yansıtmaması gerektiğini öngörebileceği; laik bir üniversite düzeninin gerektirdiği hususlar dikkate alındığında, öğrencilerin kılık kıyafetlerinin

düzenlenmesinin, bu düzenlemeye uymadıkça kendilerine diploma verilmesi gibi bazı idarî hizmetlerden yararlandırılmamalarının, din ve vicdan özgürlüğüne müdahale oluşturmadığı gerekçesine dayanmıştır.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Laik üniversitenin tarifini yapar mısınız?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Bu nedenlerle, öğrencilerimizin, üniversitelere kayıt olurken ve öğrencilikleri döneminde başı ve boynu açık fotoğraf vermeleri ve başı ve boynu açık üniversitede eğitimden yararlanmaları sonucu ortaya çıkmıştır.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Yani, üniformalı üniversiteler.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – İdare mahkemelerinde, Danıştayda ve İnsan Hakları Mahkemesinde verilen kararlar budur. Yargı kararlarını, Yüce Meclisimizin dahi tartışmaya hakkı yoktur. Yargı kararları tartışılmaz.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Avrupa'daki üniversiteler laik değil mi Sayın Bakanım?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Viyana Üniversitesine kayda gelince: Türkiye'de bu şartlar altında eğitim görülmektedir. Bilmiyorum, orada aynı şartlarda mı devam ediyorlar.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Avrupa'nın çeşitli ülkelerine gitti bu öğrenciler.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Meslek liselerine gelince: Yükseköğretime girişle ilişkin usul ve esaslar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesiyle düzenlenmiştir. Bu madde aynen şöyledir: "Öğrenciler Devlet Yükseköğretim Kurumlarına, esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilen sınavla girerler -esaslar, Yüksek Öğretim Kurulu tarafından belirlenecek- Sonuçların değerlendirilmesinde adayların ortaöğretimdeki başarıları dikkate alınır. Ortaöğretim kurumlarını birincilikle bitiren adaylar kendileri için yükseköğretim kurumlarında ayrılan kontenjanlara, tercih ve puanları göz önünde tutularak yerleştirilir. Yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçiminde, adayların ortaöğretim süresindeki başarıları Yükseköğretim Kurulunun uygun göreceği şekilde Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından geliştirilecek bir yöntemle, ek bir puan olarak tespit edilir ve yükseköğretim kurumlarına giriş puanlarına eklenir." Yapılan nedir; yapılan, bu 45 inci maddenin aynen uygulamasıdır.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – 100 sorudan 99'una cevap vermiş Bakanım; yapmayın!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Burada açıkça görüldüğü gibi, yükseköğretime girişte bir sınav yapılması, ortaöğretimdeki başarının dikkate alınması, lise birincilerine ayrı bir kontenjan verilmesi, ortaöğretimdeki meslekî alanın devamı olan yükseköğretim programlarını tercih eden adaylara ek puan verilmesi yasal zorunluluktur, yasa gereğidir. Kaldı ki, bunlar, aynı zamanda eğitimin de temel ilkeleridir. Bu yıl uygulamaya konulan sınav sistemi, öğrencileri ezbercilikten kurtaran, onların temel kavramlara dayalı anlama ve yorumlama yeteneklerini öne çıkaran bir sistemdir. Okul başarısının ağırlığı, bilinçli bir şekilde artırılmıştır.

Yeni sınav sistemine karşı idarî yargıda açılan 317 davanın tümü reddedilmiştir; bu sınav sistemine karşı açılan davaların 317'si de reddedilmiştir. Bu sistemin değiştirilmesi bu aşamada söz konusu değildir. İleriki yıllarda yapılması muhtemel tüm ek düzenlemeler lise öğreniminin yükseköğretime geçişte etkisinin artırılması yönünde olacaktır.

Meslek ve teknik liseleri ve imam-hatipteki öğrencilerin başarılarına gelince... Meslekî ve teknik lise çıkışlı adaylardan meslek yüksekokullarına yerleşen öğrencilerin sayılarının son beş yıldaki seyri -1995 yılından itibaren söylüyorum- şöyledir: 1995 yılında 28 909; 1996'da 32 784; 1997'de 38 486; 1998'de 32 922; 1999 yılında ise 48 489'dur. Geçtiğimiz yıla göre artış oranı yüzde 47,2'dir.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Açıköğretime mi girdi hepsi?!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Meslek yüksekokullarına yerleşen dedim; dinlememişsiniz.

Meslek yüksekokullarına yerleşen meslekî ve teknik lise çıkışlı öğrencilerin bu okullara yerleşen toplam öğrenci sayısı içindeki payı, bu okullara yerleşen toplam öğrenci sayısı içinde meslek okulları mezunlarının oranı yüzde kaç; 1995'te yüzde 42 iken, daha sonraki yıllarda yüzde 41'e düşmüş, yüzde 38,2'ye düşmüş, yüzde 37,2'ye düşmüş ve 1999 yılında bu oran yüzde 48,4'e yükselmiştir. Meslek yüksekokullarına yerleşen meslekî ve teknik okul çıkışlı öğrencilerin toplam öğrenciler içindeki oranı yüzde 48,4'e ulaşmıştır.

1998,1999 yıllarında teknik eğitim fakültelerine ne kadar öğrenci girmiş? Teknik lise ve endüstri meslek lisesi çıkışlı öğrencilerin sayıları, bu tür öğrencilerin bu fakültelere göre yerleşim durumları şöyledir: Teknik liseden 1998 yılında 786 öğrenci yerleşirken, 1999 yılında 969 öğrenci yerleşmiştir; artış oranı yüzde 23,2'dir. Endüstri meslek lisesi mezunları çocuklarımızdan yerleşenlerin sayısı 1998 yılında 1 561'ken, 1999 yılında 2 629 olmuştur.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Öntü kesmişsiniz..

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Artış oranı yüzde 68,4'tür. Kimin öntü kesilmiş?..

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Öbür tarafa girmenin öntü kesmişsiniz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Toplam öğrenci sayısı ise yüzde 34,8 artmıştır.

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Demagoji yapıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Öğretmen liselerinde de durum aynıdır.

İmam-hatiplere gelince... 1998,1999 yıllarında imam-hatip lisesi çıkışlı adaylardan bazı lisans programlarına yerleşen öğrencilerin sayıları şöyle: 1998 yılında ilahiyat fakültesine 1 420 öğrenci giderken, 1999'da 1 324 öğrenci ilahiyat fakültesini kazanmış. 1998,1999 yıllarında din kültürü ve ahlak öğretmenliği için ise: 1998 yılında din kültürü ve ahlak öğretmenliğini 322 imam-hatip lisesi mezunu kazanırken, bu yıl 669 öğrenci girmiştir. Kimin öntü kesilmiş?..

ÖZKAN ÖKSÜZ (Konya) – Diğer okulların öntü kesilmiş Bakanım; siz neden bahsediyorsunuz?!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Açıkça görüldüğü gibi, yeni sınav sistemiyle meslekî ve teknik lise çıkışlı öğrencilerin yükseköğretime geçişte önlerinin tuğandığı yolundaki iddia doğru değildir. Başarılı öğrencilerin öntü her programda açık olduğu gibi kendi alanlarında devam eden öğrenciler için de büyük avantajlar sağlanmıştır.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Söylediklerinize siz inanıyor musunuz Sayın Bakan?!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Devamla) – Yeni sistem, ülkemize, çocuklarımıza başarılar getirecektir.

Saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, Sayın Bakanın açıklamaları sırasındaki ifadeleri, Anayasanın 153 üncü maddesiyle çelişkilidir; çünkü, Yükseköğretim Kanununun ek 17 nci maddesinde açıkça ifade ediliyor “yütrrlükteki kanunlara aykırı olmamak şartıyla yükseköğretim kurumlarında kalık kıyafet serbesttir” deniliyor. Yütrrlükteki hiçbir kanunda kadın kıyafetleriyle ilgili bir yasak yoktur; dolayısıyla, yasama organı, Meclis, yükseköğretim kurumlarında kalık kıyafetin serbest olduğunu ifade etmiştir ve bu serbest, Anayasa Mahkemesinin veya bir mahkemenin kararıyla da kaldırılamaz; çünkü, Anayasanın 153 üncü maddesi açıktır; 153 üncü maddede ifade ediliyor; Anayasa mahkemesi, kanun koyucu gibi hareketle, hüküm tesis edemez. Bu, Anayasanın hükmüdür; dolayısıyla, gerekçedeki yorum, sadece bir yorum olmaktan ibarettir. Meclisin yasama fonksiyonu, yasama görevi, bir başka organca kullanılamaz. Yargı da bunu kullanamaz; ama, Sayın Bakan, sanki, yargının, Meclisin bazı görevlerini üstlenebileceği gibi bir anlayışla konuşmasını sürdürdü ve üstelik...

BAŞKAN – Öyle bir ifade kullanmadı efendim. (FP sıralarından “kullandı, kullandı” sesleri)

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas)– Yorum tarzı budur Sayın Başkan; ben onu ifade ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Milletvekillerinin önce, Meclisin görevlerine saygı duyması lazım; önce, Meclisin fonksiyonlarına sahip çıkması lazım. Bu konuda da parti ayırımı yapmaksızın bütün milletvekillerinin bu hassasiyeti göstermesi lazım. Sayın Bakanın bu hassasiyeti göstermemesini teessüfle karşıladığımı ifade ediyorum. (FP sıralarından alkışlar.

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, hayvancılık konusunda söz isteyen Eskişehir Milletvekili Sayın Mehmet Sadri Yıldırım'a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım. (DYP sıralarından alkışlar)

4. – *Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, Türkiye'de hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve alınması gereken önlemlere ilişkin gündem dışı konuşması*

MEHMET SADRI YILDIRIM (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayvancılık üzerine gündem dışı söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Yüce Heyetinizi ve televizyonları başında bizi izleyen aziz milletimizi, Doğru Yol Partisi ve şahsım adına saygularıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde hayvancılık ve tarımla uğraşan ve geçinen 30 milyon insanımız vardır. Memleketimizde 1980'den önce çiftçilik altın devrini yaşamış, gözde mesleklerden biriydi; yani, çiftçimiz kalkınmıştı. Şimdi ise, çiftçinin durumu gün geçtikçe gerilemiştir ve bu yıla can çekişme noktasındadır. Bunun sebebiyse, son iki üç yıldır 55, 56 ve 57 nci hükümetlerin, çiftçinin dert ve sıkıntularına çare olmamasıdır. Hatta, şu andaki hükümet, Türk çiftçisine üvey evlat gibi bakmaktadır.

Yüce Meclisin huzurunda 1.6.1999 tarihinde yaptığım gündem dışı konuşmamda, çiftçinin dertlerini dile getirmiştim; ancak, Eskişehir'de, izinde ve hafta sonları yaptığım köy, kasaba ve ilçe gezilerimde, hükümetin çiftçiye hiçbir hususta çare olmadığını, bilakis, gün geçtikçe çiftçinin, hayvan yetiştiricisinin dertlerinin daha da büyüdüğünü, içinden çıkılmaz bir hal aldığını ve pancar çiftçisinin kotadan şikâyetinin devam ettiğini, avanslarının halen ödenmediğini öğrenmiş bulunuyorum.

Ayrıca, Eskişehir Şeker Fabrikası eskimesi nedeniyle arızalanmıştır ve çalışmaması nedeniyle, Eskişehir bölgesinde pancar söktümü durmuştur. Ayrıca, hükümet tarafından ilan edilen pancar bedeli de, maliyetin altında kalmıştır. Bu fiyatı, Doğru Yol Partisi de, pancar çiftçisi de az bulmuştur.

Hububat çiftçisinin durumu daha da kötüdür. Ofise verdiği mahsulün bedellerini halen alamamıştır. Çiftçimiz, kahvelerde veresiye çay içmektedir; pazara çıkamamakta ve alışveriş edemediği için esnaf da mağdur olmaktadır. Yani, çiftçi ve hayvan yetiştiricisi perişan edilmiş, 30 milyon çiftçimiz, sorunlarıyla başbaşa bırakılmıştır. Her ne kadar Tarım Bakanımız, ofisten alacağı olan çiftçilerin tarım kredi kooperatifleri ile Ziraat Bankasına olan borçlarının takas edileceğini beyan etmişse de, geç kalmış bir karardır; çünkü, ağustos ayı başında Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda bu öneriyi ıleri sürdürdüğümüz zaman alınmış olsaydı, çok faydalı olurdu, çiftçiyi ölümden kurtarırdık; ama, şimdi, çiftçi perişan olmuş ve kurumuş ağaca dönmüştür. Hatta, çiftçilerimiz "kurumuş bir ağacı sulasanız, canlanır mı, yeşerir mi" diyerek sitem etmekte, hükümete ve iktidar partilerine tepkisini dile getirmektedir; çünkü, parasını peşin alamayınca, borcunu zamanında ödeyemediğinden kredileri kesilecek, faizler devam ettiğinden ödenmez bir hale gelecektir. Çiftçi, gübresini alamadığı için ekim yapamayacak, gelecek yılı da heba olacaktır.

Değerli milletvekilleri, hükümetimiz, çiftçinin değerini bilmemekte ve IMF'nin emrine göre, Türk çiftçisini ve hayvan yetiştiricisini gözden çıkarmıştır; ölenler ölsün, sağ kalanlar bize yeter politikasından ve düşüncesinden vazgeçmelidir. Hükümet, çiftçiyi kurtaracak tarım politikasını belirlemeli, çiftçinin ürettiği soğana, karpuz, nohuta, mercimeğe, domatese, patatese, ayçiçeğe pazar bulmalı ve desteklemelidir; kısacası, çiftçinin ürününe peşin para vermelidir; yoksa, ülke zarar görür.

Değerli milletvekilleri, ülke ekonomisinde büyük paya sahip olduğuna inandığımız hayvancılıkta ise durum daha da kötüdür. Hükümetin yanlış politikaları yüzünden, memleketimizde hayvancılık da ölmüştür. Süt sığırcılığında, 1 litre sütle 2 kilogram yem alınması gerekirken, üç yıldır aynı fiyatta olan sütle bunun alınması mümkün değildir. Türkiye'de, hayvancılık denilince, sadece sığır yetiştiriciliği akla gelmemelidir; koyun ve keçi yetiştiriciliği de en az sığırcılık kadar önemlidir. Ülkemizde, süt hayvancılığı, damızlık ve besi hayvancılığı tamamen ölmüştür.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lütfen, toparlayın efendim.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Devamla) – Ülkemiz hayvancılığının kalkandırılması için, acilen alınması gereken tedbirler şunlardır:

Teşvik uygulamaları gerçekçi olmalı.

Üretici birlikleri kurulmasına büyük önem verilerek, hayvancılık politikalarının sivil örgütlerle oluşturulması sağlanmalıdır.

Yem ve hammadde temininden, üretim ve satışa kadar teşvik edilmelidir.

Sunf tohumlama, soykütüğü ve her alanda kayıt ve tescil sağlanmalı, pazarlama yapılmalıdır.

Eskişehir'de, Polatlı'da, Ankara'da ve tüm Türkiye'de hayvancılık bitmiştir. Türkiye hayvancılığının ithal hayvana dayalı projelerle kalkınacağı aldatmacalarına son verilerek, işletme altyapısıyla, yem-ürün-fiyat dengesiyle, kredi ve teşvik mekanizmalarıyla üretici birlik ve kooperatifleri desteklenmelidir.

Kısacası, tarım ve hayvancılık politikası yeniden yapılmalıdır. Türk tarımı, özellikle son üç yıldır, aslında bulunması gereken seviye altında kalmıştır. Buna da sanayileşme çabasının verdiği etkiyle, tarıma yapılması gereken yatırımların yapılamayışı sebep olduğu gibi, hükümetin de çiftçiye, hayvancıya gerekli desteği vermemesinden dolayı mağdur edilmişler ve böylece, memleketimiz de, çiftçimiz de, hayvancımız da büyük zarar görmüştür.

Sayın hükümetten tarıma, hayvancılığa sahip çıkmasını, hayvancımıza ve çiftçimize gereken desteği vermesini; ancak, faizlerin düşürülmesini, zammın durdurulmasını ve bir an önce mahsul bedellerinin ödenmesini diler. Yüce Heyetinize Doğru Yol Partisi ve şahsım adına saygılarımı sunar. Sayın Başkana da teşekkür ederim efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım teşekkür ederim; ama, ben, size sözlü şahsınız adına verdim, partiniz adına değil.

Sözlü soru önergelerinin geri alınmasına dair üç adet önerge vardır; okutuyorum :

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – *Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, (6/97) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/31)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 25 inci sırasından yer alan (6/97) esas numaralı sözlü soru önergeme yazılı cevap aldığımdan, önergemi geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Çelik
Van

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir efendim.

Diğer önergeyi okutuyorum :

2. – *Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, (6/100) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/32)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 27 nci sırasından yer alan (6/100) esas numaralı sözlü soru önergeme yazılı cevap aldığımdan, önergemi geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Çelik
Van

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir efendim.

Diğer önergeyi okutuyorum :

3. – *Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, (6/102) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/33)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmının 28 inci sırasından yer alan (6/102) esas numaralı sözlü soru önergeme yazılı cevap aldığımdan, önergemi geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Çelik
Van

BAŞKAN – Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bir Meclis araştırması önergesi vardır; okutuyorum :

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – *Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon İlinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Trabzon İlimizin tarımsal, ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Trabzon'un kamu yatırımları ve özel sektörlü teşvik edici tedbirler ile kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak, alınması gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1. Nail Çelebi (Trabzon)
2. Orhan Bıçakçioğlu (Trabzon)
3. Nevzat Taner (Kahramanmaraş)
4. Hasan Basri Üstünbaş (Kayseri)
5. Sedat Çevik (Ankara)
6. Orhan Şen (Bursa)
7. Hayrettin Özdemir (Ankara)
8. Hasan Çalış (Karaman)
9. Ahmet Aydın (Samsun)
10. Mihrali Aksu (Erzincan)
11. Arslan Aydar (Kars)
12. İsmail Hakkı Cerrahoğlu (Zonguldak)
13. Süleyman Servet Sazak (Eskişehir)
14. Muzaffer Çakmaklı (Şanlıurfa)
15. Milkremın Taşkın (Nevşehir)
16. Burhan Orhan (Bursa)
17. Mehmet Kundakçı (Osmaniye)
18. Seydi Karakuş (Kütahya)
19. Faruk Bal (Konya)
20. Bedri Yaşar (Gümüşhane)
21. Şaban Kardeş (Bayburt)
22. Bekir Ongun (Aydın)
23. Vedat Çınaroğlu (Samsun)
24. Salih Erbeyin (Denizli)

Gerekeç :

Doğu Karadeniz Bölgesi, kalkınma master planı bulunmayan az gelişmiş bölgelerden biridir. Bölge, İran transit ve ipek yolu ticarî etkinlikleri çerçevesinde gelişmiştir. Ancak, son yirmi yıla kadar ticarî canlılığını devam ettirmiş, 1980'lerde duraklama dönemine girmiş, sonraları tamamen gerilemiştir. İlimiz, bugünlerde ciddi sorunlarla karşı karşıyadır.

İlin yüzölçümü 4 685 kilometrekaredir. Trabzon, 18 ilçe, 66 belde, 491 köyden oluşan 575 yerleşim birimine sahiptir. Nüfusu 858 687'dir. Nüfus yoğunluğu 170 kişi/kilometrekaredir. Nüfus artış hızı yüzde 2,44'tür.

Trabzon, Karadeniz Bölgesinde nüfus bakımından üçüncü sıradadır. Karadeniz bölgesinde toplam 7 978 614 kişi yaşamaktadır. Bu nüfus, Türkiye'nin toplam nüfusunun yüzde 12,70'ini teşkil etmektedir.

Nüfus artış hızı, Türkiye genelinde yüzde 2,2, Karadeniz Bölgesinde yüzde 0,15, Trabzon için yüzde 0,24'tür. Trabzon'daki nüfus artışının düşük olmasının nedeni ekonomik gerekçelerle başka illere göçten kaynaklanmaktadır. Trabzon'un toplam arazisi 468 500 hektardır. Bu arazinin yüzde 23,72'si tarıma elverişlidir. Arazi yapısının ve iklimin uygun olmaması nedeniyle tarımsal etkinlikler belirli ürünlere bağımlı ve tek yönlüdür. Bölgede 49 204 hektarda fındık, 31 615 hektarda mısır ve 15 842 hektarda çay yetiştirilmektedir. Fındık, toplam tarım alanlarının yüzde 44,26'sını, çay 14,25'ini kaplamaktadır. Mısır, üretim alanının yüzde 28,43'üdür.

İlin ekonomisi tarıma dayandığı için arzulanan ekonomik gelişmeyi sağlayamamaktadır. Nüfusun yüzde 55'i tarımsal faaliyetlerinden geçimini sağlamaktadır. Ticaret, sanayi, el sanatları, taşımacılık, inşaat ve diğer hizmetler alanında, istihdam edilenler ise nüfusun yüzde 45'ini oluşturmaktadır. 1997 yılından itibaren kalkınmada öncelikli iller arasında yer almakla beraber, özellikle Trabzon ve Doğu Karadeniz Bölgesi, uzun yıllardır kamu yatırımlarından çok az pay almıştır. Bunun sonucu olarak da, ilin gelişmesi engellenmiş ve mevcut nüfusun da büyük kentlere umut yolculuğuna çıkılmasına sebep olmuştur. Anılan sebeplerin asgari düzeye indirilebilmesi için, ilimiz, mutlaka "acil destek" kapsamına alınmalıdır. Nüfusunun yüzde 55'i kırsal kesimde yaşayan Trabzon, Türkiye'nin en çok göç veren illerinden biridir. Son nüfus sayımı verilerine göre, il doğumlu nüfusun yüzde 36'sı göç etmiştir. Trabzon, kişi başına gayri safi milli hâsıla miktarı 2 149 dolar ile Türkiye genelinde 45 inci sıradadır.

Arazi yapısı nedeniyle yerleşim birimlerinin dağınık oluşu, devlet hizmetlerinin kısa sürede ve etkin olarak yapılmasını olumsuz etkilemektedir. Mevcut 298 kilometre il yolunun 199 kilometresi asfalt, sathi kaplama ve beton asfalt, 99 kilometresi stabilize. 12 886 kilometrelik köy yolunun sadece 317 kilometresi asfalttır. İşletme büyüklüğü açısından toplam 103 296 çiftçi ailesinin yüzde 92'si 0,50 dekar araziye sahiptir. Bu dağılım 92 000 aile ve yaklaşık 500 000 kişiye denk düşmektedir. İşletmelerin küçük olması nedeniyle tarımsal faaliyetler ekonomik olmamaktadır.

Trabzon, son yıllarda geliştirdiği örtüaltı sebze yetiştiriciliği, kivi, çilek, ceviz, Trabzon hurması, kültür mantarlığı, yem bitkileri üretimi ve kültür balıkçılığı gibi projelerle kırsal kesimde yaşayanların refah seviyesini yükseltmeyi ve göç önlemeyi hedeflemiştir; fakat, bu alternatif projeler yeterli olmamaktadır. O halde, ilimizin 100 kilometre uzunluğundaki şehir merkezi dahil kıyı şeridine doğrudan hizmet verebilecek olan, aynı zamanda, kalkındırmayı hızlandıracak ve yatırımların artmasını teşvik edecek Karadeniz sahil yolunun bitirilmesi kaçınılmazdır.

Küçük işletmelere yönelik KOBİ kredilerinin artırılması bölgede had safhadaki işsizliğin çözümüne büyük katkı yapacaktır.

Diğer yandan, üniversitelerle işbirliği içerisinde yöresel bir kırsal kalkınma projesi hazırlanarak yürürlüğe konmalıdır. Hazırlanacak projelerde bölgeden göçün engellenmesi esas alınmalıdır.

Kalkınmada öncelikli yöreler kapsamında olan Trabzon'un ekonomik gelişmesini sağlamak için sorunlar ve çözümlerinin yerinde tespitiyle ilgili bir Meclis araştırması komisyonunun kurulmasının Trabzon ilimiz, bölgemiz ve Türkiyemiz için faydalı olacağı kanaatindeyiz.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüleme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (DEVAM)

4. – Ürdün Halk Meclisi Başkanı Abdel Hadi Majali'nin, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetini Ürdün'e davetine icabet edilmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/359)

8 Ekim 1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dışişleri Bakanlığının 20 Eylül 1999 tarihli ve OAGY-İ/ 1572-418 sayılı yazısında, Ürdün Halk Meclisi Başkanı Abdel Hadi Majali'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento Heyetini Ürdün'e davet ettiği bildirilmiştir.

Söz konusu davete icabet edilmesi hususu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 Sayılı Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Yıldırım Akbulut
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

İçtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesi vardır; okutup işleme koyacağım ve oylarınıza sunacağım efendim.

5. – *Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, (2/191) esas numaralı kanun teklifinin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/191 esas numaralı Kanun Teklifimin, İçtüzüğün 37 nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurulda görüşülmesi için gereğini arz ederim.

Saygılarımla, 6.10.1999

Ahmet Cemil Tunç
Elazığ

MUSTAFA GÜL (Elazığ) – Önergeye ben de katılıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Söz talebiniz var mı efendim?

MUSTAFA GÜL (Elazığ) – Hayır efendim.

AHMET CEMİL TUNÇ (Elazığ) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

AHMET CEMİL TUNÇ (Elazığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu kanun teklifim silresi içinde komisyonlarda görüşülemediği için huzuruza getirilmiştir. Aynı teklif 1997 yılında İçişleri Komisyonunda görüşülmüş ve komisyon üyesi bütün milletvekilleri tarafından kabul edilmiş; ancak, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi mümkün olmamıştır. İçtüzükten doğan hakkımı kullanarak Elazığlılar için çok önemli olan bu kanun teklifimi huzuruza getirdim.

Kanun teklifim şu : Elazığ il merkezinde bulunan Akçakiraz, Yazıkonak, Yurtbaşı, Mollakendi, Hankendi Belediyeleri de dahil edilmek suretiyle 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı kanun hükümlerine tabi Elazığ Büyükşehir Belediyesi kurulmuştur.

Bütün siyasî partilerimizin bu teklifi destekleyeceğini, gündeme alınması hususunda olumlu oy kullanmalarını bekliyorum ve şimdiden teşekkül ediyorum. Çünkü, Elazığ'da, her siyasî parti, Elazığ'ın büyükşehir olmasını seçim beyannamesinin başına almış, Elazığ'ı seçimlerde ziyaret eden her genel başkan Elazığ'ı büyükşehir yapacağını vaat etmiştir. İşte, hepimiz bugün bu vaadimizi, bu sözlümlüzlü gerçekleştirme imkânını kazanmış oluyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Elazığ, İpek Yolu üzerinde, İstanbul-Bağdat yolu kavşağında, etrafını çevreleyen Fırat ve Dicle Nehirleriyle, ikliminden dolayı her türlü sebze ve meyve yetiştiren arazi-siyle, dağlardaki çeşitli madenler sayesinde, asırlar boyu, bölgenin, ticarî, askerî, ilmî merkezi olma hüviyetini kazanmış ve bu özelliğini bugün de devam ettirmektedir.

Van demiryolu hattının Elazığ'dan geçmesiyle doğunun kapısı, Diyarbakır-Kurtalan hattının Elazığ'dan geçmesiyle de güneyin kapısı durumundadır.

Elazığ, karayolları ağı bakımından da, bölgenin ortasında yer alması, doğuyu batıya, güneyi kuzeye bağlayan kavşak noktasında, bölgenin kalbi durumundadır.

GAP Projesi barajlar zincirinin başlangıcını Keban Barajı teşkil etmektedir. Bunlar, Keban Barajının bir halkası durumundadır. Bu göller sayesinde, Elazığ, yarımada durumuna gelmiştir.

Fırat Üniversitesinin kurulmasıyla, tarihten gelen ilim etkinliğini daha da artırarak, bölgenin ilim ve kültür merkezi olma yolunda büyük mesafe kaydedilmiştir.

Zaten bölgenin kültür ve sanayi merkezi durumunda olan Elazığ'ın, organize sanayi bölgesinde 60'a yakın tesisin kurulması, sanayi şehri olma yolunda çok büyük mesafeler katedilmiştir.

Yukarıda saydığım özelliklerinden dolayı, çevre vilayetlerden Elazığ'a sürekli göçler olmuş; ancak, bu göçler, Keban Barajı, Atatürk Barajı ve Karakaya Barajının yapılmasıyla daha da artmış; köyleri, ekim alanları su altında kalan yurttaşlarımızın büyük bir kısmı Elazığ'a yerleşmek durumunda kalmıştır.

Ancak, 1980 yılından sonra, doğuda ve güneydoğuda meydana gelen terör olaylarından sonra, Elazığ, yukarıda saydığım ekonomik ve stratejik öneminden dolayı yoğun bir göçle karşı karşıya kalmıştır. Özellikle, Tunceli, Bingöl, Muş, Mardin, Diyarbakır'dan göç eden yurttaşlarımız, güvenli gördükleri Elazığ'a yerleşmek zorunda kalmıştır. Bundan dolayı Elazığ'ın nüfusu birden bire 300 000-350 000 sınırına dayanmış; dolayısıyla, Elazığ, çeşitli altyapı, geçekodu ve sosyal olaylarla karşı karşıya kalmıştır.

Elazığ ile iç içe girmiş olan Akçakiraz Beldesinin 6 000, Yurtbaşı beldesinin 12 000, Yazıkonak Beldesinin 15 000, Mollakendi Beldesinin 4 000 nüfusu var. Bu beldeler kendi aralarında iç içe girmiş olup, Elazığ ile birleşmiş durumdadırlar. Hankendi Beldesi ise Fırat Üniversitesiyle birleşmiş olup, Elazığ'a yakın mesafede, 6 000 nüfusa sahiptir. Mollakendi, Yazıkonak, Yurtbaşı ve Akçakiraz beldeleri aynı zamanda Keban Gölüne yakınlıkları itibariyle önem arz etmektedirler. Gelecekte, gölün doğal temizliğini koruması çok büyük önem kazanacaktır. Elazığ Belediyesinin kanalizasyonu bu dörtgenden geçmekte, arıtma tesisleri de bu belediyelerin ortasında bulunmaktadır. Ayrıca, Elazığ içmesuyu da bu bölgelerden temin edilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bu saydığım beldeler, Elazığ'ın girişinde ve çıkışında ilk karşılaştığımız yerleşim birimleridir. Belde belediyelerinin hangi sınırlı imkânlarla hizmet verdiğini hepimiz biliyoruz. İller Bankasından aldıkları paralarla personel ücretlerini bile ödeyemeyen bu beldeler, nasıl hizmet vereceklerdir. Dolayısıyla, âdeta Elazığ ile iç içe olan bu beldelerin de, modern belediyeçilik hizmetlerinden istifade edebilmeleri için, Elazığ'ın giriş ve çıkışının modern bir kente yaraşır giriş ve çıkış haline gelebilmesi için, anakent belediyesinin geniş imkânlarından istifade etmeleri

gerekir. Aksi takdirde, nüfusları toplam 50 000'i aşan bu beledeler, kaynakları olmadığı için, iş makineleri olmadığı için, teknik ve kalifiye elemana sahip olmadıkları için, kısaca, hiçbir imkânları olmadığı için modern hizmet üretemeyecek, dolayısıyla, Elazığ'ın çevresi köy görüntüsünden kurtulamayacaktır.

Birbirine çok yakın olan bu beledelerde, farklı imar uygulamaları, bir bütünlüğün sağlanmasını da engellemektedir. Elazığ Belediyesi'nin, sınırlarını kendisine çok yakın bu belediyelerle sınırlaması, genişleme bölgelerinin olmayışı, geleceğe dönük nazım plan uygulamalarının sağlıklı yapılmasını da büyük oranda zorlaştıracaktır. Anakent statüsü bütün bu zorlukları ortadan kaldıracaktır. Yeni ilçeler kurulmasına gerek kalmadan, çevre belediyelerle beraber nüfusu 350 000'i aşan Elazığ, alt belediyeleri kurulu haliyle ayrı bir teşkilatlandırmayı da gerektirmeden, anakent belediyesi olmaya hazırdır.

Bütün Elazıglıların yakından izlediği bu teklifin gündeme alınmasını siz değerli milletvekili arkadaşlarımdan bekliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tunç.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim. (FP sıralarından alkışlar)

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmına geçiyoruz.

V. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1. – *Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan-Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/44)*

BAŞKAN – 1 inci sırada yer alan, Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan-Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesinin görüşmelerine başlayacağız.

Soruyu cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Yahya Çevik burada mı efendim? Yok.

Sayın milletvekilleri, bu önerge, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

2. – *Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa-Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/46)*

BAŞKAN – 2 nci sırada, Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa-Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

Sayın Bakan?.. Yok.

Önerge sahibi?.. Yok.

Bu önerge de üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

3. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/49)

BAŞKAN – 3 üncü sırada, Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı Projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Önerge sahibi?.. Yok.

Bu önerge de üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

4. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet Hastanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/51)

BAŞKAN – 4 üncü sırada, Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet Hastanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?..

Önerge sahibi?.. Yok.

Bu önerge de üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

5. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/53)

BAŞKAN – 5 inci sırada, Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru sahibi?.. Yok.

Bu önerge de üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge gündemden çıkarılmıştır.

6. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/57)

BAŞKAN – 6 ncı sırada, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Genç?..

KAMER GENÇ (Tunceli) – Konuşacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç.

Malum, süreniz 5 dakika.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tunceli ilimiz, Türkiye’de, yatırım bakımından en mahrum bir il. Terörün de çok yoğun olması nedeniyle, oraya giden kamu görevlilerinin barınabilecekleri sağlıklı bina da yok, özel teşebbüs yatırımı yok, devlet yatırımı çok sınırlı. Bundan 4 – 5 sene önce, burada 250 tane polis lojmanının temeli atıldı; fakat, her nedense bu polis lojman inşaatları bitirilemiyor. Bugün Tunceli’de kiralar çok pahalı, çünkü sağlıklı bir ev yok ve bannmaya elverişli evlerin olmaması nedeniyle, oturulabilir çok az sayıdaki evlerin sahipleri de, hem çok fahiş fiyat istiyorlar hem de bir senelik kirayı peşin istiyorlar. Bu nedenle, oraya giden, gerek polis gerek askerler ailelerini de götürmüyorlar; yani, hem terörle mücadele için oraya gidiyorlar hem de bekâr hayatı yaşıyorlar. İşte, bu 250 tane lojman inşaatı bir an önce bitirilirse, orada yaşayan, oraya görev yapmaya giden güvenlik görevlisi arkadaşlarımız, hem aileleriyle oraya gidecekler, aileleriyle gidince de, hem orada, en azından Tunceli esnafına da bir katkı sağlayacaklar hem de orada bir mesken sıkıntısı çekilmeyecek; ama, nedense bir türlü buraya kimsenin yatırım yapmaya niyeti yok ve devletimizin hükümetinde bulunan kişiler de buraya bir kuruluş para yatırmak istemiyorlar.

Üç tane sulama suyu inşaatımız vardı; geçen gün sayın bakan “efendim, para bulamıyoruz” dedi; ama, para bazı yerlere bulunuyor. Mesela, geçen gün burada Sayın Cumhurbaşkanlığının 1998 yılı bütçesinin kesinhesabını miltzakere ettik. Mesela 600 kalemindeki makine teçhizat ve taşıt alımları 1 trilyon 160 milyar lira, yani bakan bir cumhurbaşkanına yiyecek için 1 trilyon 160 milyar lira; yani, bizim istediğimiz başkalarına para verelim, verelim; ama, ilimizin bu insanlarına da bir para ayırdım. Bakın, bu 1 trilyon 160 milyar lira için de, devlet gidiyor, bu harcama için, ayrıca özel birtakım holdinglerin bankasından da yüzde 150 faizle borç para alıyor, yani bu 1 trilyon 160 milyar lira -aşağı yukarı- bu sene içinde anapara ve faiz ödemesiyle 2,5 – 3 trilyona mal oluyor. Hükümetten rica ediyorum; bu 250 polis lojman inşaatının bir an önce bitirilmesi lazım. Yani, bugün deprem bölgesindeki insanlar ne kadar sıkıntı çekiyorlarsa, Tunceli’deki konut sıkıntısı da o safhadadır.

Tunceli’de zaten birçok inşaat, maalesef, oraya zamanında devlet dairelerinin yapılmaması nedeniyle... Mesela, birçok resmî kuruluş, tabii, sonradan oranın terör bölgesi olması nedeniyle giden askerî birlikler tarafından oturulur duruma getirildiği için, o resmî dairelerin bir kısmı da yine askerî birliklerin oturmasına tahsis edilmiştir. Tabii, ben bundan şikâyetçi olmuyorum; ama, eğer buraya bir tugay veya bir tümen götürülecekse, ona göre askerî yatırımının da, bina yatırımı da yapılması lazım. Bunları da özellikle hükümetten bekliyorum.

Bu vesileyle de fazla konuşmak istemiyorum; ama, hükümetten rica ediyorum; biraz, Tunceli ilinin varlığını da akıllarına getirsinler, bu bütçeden de biraz buraya ödenek ayırsınlar. Yani, ben bir konuşmamda söylemişim; işte, Isparta ile Rize’ye yapılan yatırımların bir zekatını da bizim Tunceli’ye vermeyi unutmazınlar.

Saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genç.

Önerge, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge, gündemden çıkarılmıştır.

7. – Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım’ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/60)

BAŞKAN – 7 nci sırada, Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım’ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Yıldırım?.. Yok.

Önerge, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge, gündemden çıkarılmıştır.

8. — *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi ve Devlet Bakanı Fikret Ünlü'nün cevabı (6/65)*

BAŞKAN – 8 inci sırada, Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, Devlet Bakanı Sayın Fikret Ünlü tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delaletinizi saygılarımla arz ederim.

Tevhit Karakaya
Erzincan

Erzincan İl merkezimizde bulunan 3 bin kişilik kapalı spor salonu, 1992'de meydana gelen deprem felaketinde hasar görmüştür. Orta Doğu Teknik Üniversitesi tarafından onarılabileceği, Dünya Bankası tarafından müşavir firmalarca yıkılması gerektiği şeklinde düzenlenen iki farklı rapor nedeniyle, deprem onarım programı içerisinde yer almamıştır.

1. Erzincan Kapalı Spor Salonu ne zaman onarılacaktır?

2. Refahiye Kapalı Spor Salonu ne zaman bitirilecektir?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI FİKRET ÜNLÜ (Karaman) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepimizi saygıyla selamlıyorum. Erzincan Milletvekilimiz Sayın Tevhit Karakaya'ya, ilin gençlik ve spor hizmetlerine gösterdiği duyarlılık için de teşekkür ediyorum.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğümüzün 1999 mali yılı bütçesine yedek ödenek tertibinden ayrılan 2 trilyon liradan, 100 milyar lira bu iş için ayrılmıştır. Sanıyorum, önümüzdeki günlerde bu sorunu çözmeye çalışacağız. Sayın Milletvekilimizin de takibiyle sonuç alacağımızı umuyorum. Konu üzerinde duyarlılıkla biz de duruyoruz. Gerçi, 1992'den kalma bir sorun; ama, farklı raporlar nedeniyle bugüne kadar gelmiştir; ama, Genel Müdürlüğümüzün de böyle bir düşüncesi var; bir an önce salonu tamamlayıp gençliğin hizmetine sunmak istiyoruz.

İkinci soru, Refahiye Spor Salonuyla ilgilidir. 95 milyar lira ayrılmıştır. Bunu, yıl sonuna kadar tamamlamayı düşünüyoruz. Zaten, şu anda, fizikî gerçekleşme oranı da yüzde 75'in üzerindedir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Karakaya, konuşacak mısınız efendim?

TEVHİT KARAKAYA (Erzincan) – Hayır, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Soru cevaplandırılmıştır efendim.

9. — *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nun, Erzincan İlindeki Devlet Hastanesinin ve sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/67)*

BAŞKAN – Gündemin 9 uncu sırasında, Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki Devlet Hastanesinin, sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Karakaya?..

TEVHİT KARAKAYA (Erzincan) – Konuşmayacağım.

BAŞKAN – Önerge, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge, gündemden çıkarılmıştır.

10. — *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nun, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/68)*

BAŞKAN – 10 uncu sırada, Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'nın, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Başbakan veya yerine cevap verecek Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Uzunkaya?.. Yok.

Önerge, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge, gündemden çıkarılmıştır.

11. — *İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/69)*

BAŞKAN – 11 inci sırada, İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Güler Aslan, konuşacak mısınız efendim?

GÜLER ASLAN (İzmir) – Konuşmayacağım efendim.

BAŞKAN – Önerge, üç birleşim içerisinde cevaplandırılmadığından, İçtüzüğü'nün 98 inci maddesinin son fıkrası uyarınca yazılı soruya çevrilecektir.

Önerge, gündemden çıkarılmıştır.

12. — *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/70)*

BAŞKAN – 12 nci sırada, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin, Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi...

Soruyu cevaplandıracak Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularına Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu'nun sözlü olarak cevap vermesini delaletlerinize arz ederim. 13.7.1999

Musa Uzunkaya
Samsun

1. Sivas'ın yerel gazetelerinden birisi olan Hakikat Gazetesinde yayımlanan bir habere göre, Cumhuriyet Üniversitesinde 1 dekan ve 13 öğretim üyesinin, 1994 yılında güvenlik kuvvetlerince bir çatışmada öldürülen DHKP-C'li bir terörist İsmet Erdoğan'ın Yıldızeli'nin bir köyündeki kabrini ziyaret ettikleri doğru mudur?

2. Haber doğruysa, devlete ve askere kurşun sıkarken öldürülen bu mezkûr teröristin mezarını hangi yakınlıkları nedeniyle ziyaret etmişlerdir?

3. Öğretim görevlileri ve dekan hakkında, her fırsatta suç oluşturmayı ve görevden almayı itiyat haline getiren YÖK ve Bakanlığınız bir işlem yapmayı düşünüyor mu?

4. Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü, başörtüsü konusundaki hassasiyetini, basında intişar eden bu olay karşısında göstermiş midir?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya, bir gazetede okuduğu haber üzerine soruyu sormuş. Hakikat Gazetesinde söz konusu iddiayı içeren haberin yayımlanması üzerine, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünce inceleme başlatılmış, yetkili merciler ve ilgili basın kuruluşları nezdinde de gerekli girişimlerde bulunulmuştur. Rektörlükçe başlatılan inceleme ve konuyla ilgili Sivas Cumhuriyet Başsavcılığının yaptığı soruşturma sonucu, söz konusu mezarın ziyaret edilmediği, suç teşkil eden bir durumun bulunmadığı anlaşılmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Uzunkaya?.. Yok.

Soru cevaplandırılmıştır efendim.

13. – Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya-Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/71) (2)

BAŞKAN – 13 üncü sırada, Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya-Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Hüseyin Arı, konuşacak mısınız efendim?

HÜSEYİN ARI (Konya) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN ARI (Konya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konya Ereğlisi, 1989'da bir şeker fabrikasına kavuşmuştur. Yaptırıanlardan, emeği geçenlerden Allah razı olsun; Bahri Dağdaş şeker fabrikası... Fakat, bu şeker fabrikası yapılırken, maalesef, bir noksanıyla birlikte işletmeye, faaliyete başlamış; bu noksanı da arıtma tesisi.

Bugün, çevre, hepimizin, üzerinde hassasiyetle durduğu bir konu. Bilhassa, Anadolu'nun iç bölgesi İç Anadolu'da çölleşen topraklar, bugün, en büyük felaketin işaretini veriyor. Türkiye'yi çölden kurtaralım; fakat, bu şeker fabrikasının arıtma tesislerini yapmamakla, âdeta, çölleşmeyi biraz daha hızlandırıyoruz ve çevreyi kirletiyoruz; devlet eliyle çevre kirletiliyor!

Bakın, bu şeker fabrikasının sebep olduğu neticeler; bir kere, arıtma tesisi olmadığı için, bu atık sular, Konya Ereğlisinin 1 beldesiyle 3 köyünün meralarını kirletmekte; dolayısıyla, çevreye saçtığı pis kokularla da, o köylülerimizi ve belde halkını rahatsız etmektedir. Ben, bunu, 1998'de yine dile getirdim; bana verilen cevapta, 1998 yılı sonuna kadar, bu arıtma tesisinin bitirileceği ifade edilmmişti Çevre Bakanlığınca. Maalesef, aynen, bu konu sürüncemede bırakılmış, duruyor.

Ayrıca, diğer bir felaket de, yine, Karaman ile Ereğli arasında bulunan, Akgöl Sazlığı diye tabir edilen millî parkımızı, bu fabrikanın atık suları kirletmektedir. Bu millî parkta, 229 çeşit kuş türü bulunmaktadır; hele hele çölleşen toprakların ortasında bu doğa güzelliğinin böyle göz göre göre kirletilmesi geleceğimizin de mirasını yok etme anlamına gelmektedir. Bu nedenle, Sanayi Bakanlığı ile Çevre Bakanlığının müştereken bu konuya el atarak, devletin ihmalden doğan bu feci duruma bir an evvel son vermeleri gerekir.

Bu maksatla söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN-Teşekkür ederim Sayın Arı.

Sözlü soru yazılıya çevrilmiştir.

14. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya-Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/172)

BAŞKAN- 14 üncü sarıda, Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya -Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Arı, söz istiyor musunuz?

HÜSEYİN ARI (Konya)-Evet efendim.

BAŞKAN-Buyurun.

HÜSEYİN ARI (Konya)-Değerli arkadaşlarım, Konya Ereğlisi, merkez nüfusu 100 000, Konya'ya 160 kilometre uzaklıkta, Konya'nın en büyük ilçesidir. Burada, 1990 yılında, o bölgeye -yalnız Ereğli'ye değil- Konya'ya uzaklığından dolayı, bölge hastanesi olması projelendirilen bir hastane inşaatına başlanmış, 1997'de bu hastanenin yüzde 90'ı bitirilmiş durumdaydı; bugün hâlâ yüzde 90'ı bitirilmiş vaziyette, atıl bir durumda beklemektedir. Ereğli'nin mevcut Devlet Hastanesinin çatısı iki yıl önce yamış, bu büyüklükteki bir kente yakışmayan, dar kapasiteli, güç şartlar altında hizmet görme zorluğu olan bir hastanede hizmet verilmektedir. Yeni yapılan modern hastanenin yüzde 90'ı bitirilmiş, yüzde 10'luk bir bölümü üç yıldır sürüncemede bırakılıyor. Ben Sayın Bakana bunu sordum ki, bu konuda ne gibi bir tedbir alınıyor? Devletin, buraya yatırım yapmış olduğu bu büyük çaplı, bölgeye hizmet verecek olan bir hastanenin bu şekilde ortada bırakılması içler acısı bir durumdur.

Ayrıca, bu hizmetler tam yürütülmediğinden, Konya'ya sevk edilen hastaların bir kısmı yolda vefat etmektedir. Dolayısıyla, halk sağlığını yakından ilgilendiren, bölgeye hizmet verecek olan bu hastanenin, bir an evvel hizmete sokulması, bu modern tesislerin Ereğli'ye kazandırılması yolunda Sağlık Bakanlığımızın gayret sarf etmesi için bu soru önergemini verdim; kendilerinden bu gayreti bekliyorum.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arı.

Soru önergesi yazılıya çevrilmiştir efendim.

15. – *Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/75)*

BAŞKAN – 15 inci sırada, Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor, araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sorusu vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Esin?.. Yok.

Soru önergesi yazılıya çevrilmiştir.

16. – *Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/77)*

BAŞKAN – 16 ncı sırada, Ağrı milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sorusu vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Sayın Esin?.. Yok.

Soru önergesi yazılıya çevrilmiştir.

17. – *Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesinin fakülte ve yüksekokul ihtiyacına ve Erzurum Öğretmenevine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/78)*

BAŞKAN – 17 nci sırada, Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesinin fakülte ve yüksekokul ihtiyacına ve Erzurum öğretmenevine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sorusu vardır.

Sayın Bakan?.. Burada.

Soru önergesini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından sözlü olarak cevaplanmasını arz ederim. 13.07.1999

Saygılarımla.

Celal Esin

Ağrı

1. İlimizde Atatürk Üniversitesine bağlı sadece eğitim fakültesi mevcuttur. Oysa, ilimiz yüksek hayvancılık potansiyeline sahip olduğundan, bir veteriner fakültesi açılması düşünülmüyor mu? Ayrıca, uluslararası başarılarla imza atan bir spor geleneğine sahip ilimize spor akademisi açmayı düşünüyor musunuz? Yine bunların yanı sıra, her yıl çoğalarak artan ortaöğretim mezunları için, işletme, iktisat, idarî bilimler gibi sosyal branşlı fakülteler açılması için bir çalışmanız var mı?

2. İlimiz Doğubeyazıt ve Patnos ilçeleri, nüfus potansiyelleri ve sosyal altyapıları ile teknik meslek yüksekokullarının açılmasına müsaittir. Bu konuda da bir çalışmanız var mı?

3. İlimizin coğrafi yapısı ve ağır kış şartları, taşınmalı eğitime geçilmesine imkân vermemektedir. Bu nedenle, yeri dahi belirlenen merkez Cumaçay Bucağına, Hamur, Taşçay İlçelerine YİBO yapılması zarureti olmuştur. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

4. İlimizde 50 yataklı bir öğretemenevi mevcuttur. Ancak, konut sıkıntısı had safhada olduğundan, yılda yaklaşık 4 200 kişi mütacnat etmektedir. Bölgemizde yeterli sosyal tesis olmadığından, yeni bir öğretemenevi yapmayı düşünüyör musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun efendim.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Ağrı Milletvekili Sayın Celal Esin'in "İlimizde Atatürk Üniversitesine bağlı sadece eğitim fakültesi mevcuttur. Oysa, ilimiz yüksek hayvancılık potansiyeline sahip olduğundan, bir veterinerlik fakültesi açılması düşünülüyor mu? Ayrıca, uluslararası başarılar imza atan spor geleneğine sahip ilimize spor akademisi açmayı düşünüyör musunuz? Yine, bunların yanı sıra, her yıl çoğalararak artan ortaöğretim mezunları için, işletme, iktisat, idarî bilimler gibi sosyal branşlı fakültelerin açılması için bir çalışmanız var mı" sorusunu cevaplamak istiyorum.

Atatürk Üniversitesinin Erzurum Merkez Kampusunda, yasal kuruluşu tamamlanmış olmakla birlikte henüz öğrenci alımına başlanmamış bir veteriner fakültesi mevcuttur; Ağrı'da ikincisinin açılması için koşullar uygun değildir. Üniversitenin Merkez Kampusunda beden eğitimi ve spor yüksekokulu, Ağrı Eğitim Fakültesi ile Erzurum Kâzım Karabekir ve Erzincan Eğitim Fakültelerinde de beden eğitimi ve spor bölümlü olması nedeniyle, yeni bir beden eğitimi ve spor yüksekokulu kurulması uygun görülmemektedir. Bu üniversitemizin nicel büyümede yeterince mesafe alması ve mevcut birimlerinin kalitesini yükseltmeyi amaçlaması nedeniyle, iktisat, idarî bilimler gibi sosyal branşlı fakültelerin açılması da üniversitenin gelişim planında yakın dönem için mümkün görülmemektedir.

Diğer üç sorunun cevabı ise ardı ardına şöyledir: Atatürk Üniversitesinin gelişim planına göre yakın dönemde Doğubeyazıt ve Patnos İlçelerinde teknik meslek yüksekokulların açılması da mümkün görülmemektedir. Ağrı İli ilköğretim kurumları yapım programı dahilinde, Cumaçay Bucığına, Hâmur ve Taşlıçay İlçelerine 520'şer öğrencilik birer yatılı ilköğretim okulu yapılması 1998 yılında planlanmış, ihaleleri yapılmış ve her birine 200'er milyar lira yılı ödeneği ayrılmış olup, inşaatları devam etmektedir.

Yürürlükteki tasarruf genelgesine göre, kamu kurum ve kuruluşlarıncı hiçbir suretle hizmet binası, lojman, memurevi, kamp, kreş, eğitim, dinlenme ve benzeri sosyal tesis -bunlarla ilgili arsa ve arazi alımı dahil- satın alınmayacak, kamulaştırılmayacak, kiralanmayacak ve yeni inşaat yapılmayacaktır. Ayrıca, 2000 yılı yatırım programı hazırlama esaslarına göre de, 2000 yılı yatırım programı için güvenlik nedeni ve işin yürütülmesi açısından mutlak zorunluluk bulunması hali dışında, yeni lojman, memurevi, kamp, kreş, misafirhane, hizmet binası, lojmanlı hizmet binası ve sosyal tesis yapımı da teklif edilemeyecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

18. – İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/82)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi.

Soruyu cevaplayacak sayın bakan ?..Yok.

Sayın Yumakoğulları ?..O da yok.

Soru ertelenmiştir.

19. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi ve Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün cevabı (6/84)

BAŞKAN — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?..Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularına Adalet Bakanı Sayın Hikmet Sami Türk'ün sözlü olarak cevap vermesini delaletlerinize arz ederim. 12.7.1999

Musa Uzunkaya
Samsun

1. Zaman zaman basında çıkan, dine ve dince mukaddes sayılan değerlere hakaret niteliğindeki yazı, çizgi ve karikatürler hakkında Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesi gereği savcılarınız herhangi bir suç duyurusunda bulunmaksızın işlem yapıyorlar mı ?

2. Basın savcılarının toplumun müşterek manevî değerlerine vaki saldırılara karşı bugüne kadar yaptıkları bir cezaî uygulama olmuş mudur?

3. 7.7.1999 günü Cumhuriyet Gazetesinde Nuri Kurıçobe'ye ait karikatürle, sarıklı ve cüppeli zatın elindeki çöp sepetiyle aktarıldığı ifade edilen "Kelime-i Tevhidi" bir çöp malzemesi telakki eden ilgili şahıs, tüm inanaların iman esaslarının ilki olan bu yüce değere hakaretinden dolayı doğrudan soruşturmaya tabi tutulmuş mudur?

Tutulmamışsa, bu soru önergemi bir suç duyurusu olarak değerlendirmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakanım.

ADALET BAKANİ HİKMET SAMİ TÜRK (Trabzon) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'nın (6/84) esas numaralı sözlü soru önergesini cevaplandırmak üzere söz almış bulunuyorum.

Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesinde yazılı suçlar hakkında, cumhuriyet başsavcılıklarınca resen soruşturma yapılmaktadır. Nitekim, 1997-1999 yıllarında yapılan hazırlık soruşturmaları sonucunda, ilgililer hakkında, 5680 sayılı Basın Kanununa ve Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesine muhalefetten dolayı, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesinde 8 adet kamu davası açılmıştır.

Soru önergesi konusu karikatürle ilgili olarak, vatandaşlarca yapılan suç duyuruları üzerine, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlık soruşturmaları yapılmış ve bu savcılıkça, gazetenin yayın merkezinin İstanbul'da olması nedeniyle yetkisizlik kararları verilerek, evrak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca, karikatürü hazırlayan kişi ve yayımlayan gazetenin sorumlu müdürü hakkında, 8 Temmuz 1999 tarihinde hazırlık soruşturması başlatılmış, çeşitli tarihlere verilen şikâyet dilekçeleri ile yetkisizlik kararları hazırlık evrakıyla birleştirilmiş olup, yürütülen soruşturma sonucunda, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmıştır.

Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesinin uygulanmasıyla ilgili olarak, Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünde mevcut istatistikî bilgiler, yıllar itibariyle şöyledir :

Türk Ceza Kanununun 175 inci maddesine muhalefetten dolayı 1994 yılında 24 dava açılmış, 7 mahkûmiyet, 3 beraat kararı verilmiştir; 1995 yılında 17 dava açılmış, 7 mahkûmiyet, 13 beraat kararı verilmiştir; 1996 yılında 21 dava açılmış, 6 mahkûmiyet, 11 beraat kararı verilmiştir; 1997 yılında 31 dava açılmış, 22 mahkûmiyet, 17 beraat kararı verilmiştir; 1998 yılında 14 dava açılmış, 5 mahkûmiyet, 10 beraat kararı verilmiştir.

Saygıyla bilgilerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

20. – *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki öğretmen açığına ve Millî Eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/86)*

BAŞKAN – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki öğretmen açığına ve millî eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Burada.

Buyurun efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ederim. 13.7.1999

Tevhit Karakaya
Erzincan

"8 yıllık kesintisiz eğitim" uygulamasından bugüne kadar:

1. Erzincan'da kapalı kaç okul bulunmaktadır?
2. Erzincan İli dahilinde kaç öğretmen açığı bulunmaktadır?
3. Kesintisiz Eğitim Fonunda toplanan paralardan Erzincan İline ne kadar para aktarılmıştır? Bu para ile neler yapılmıştır?
4. 1999 yılında Erzincan millî eğitim yatırım programına ne kadar para ayrılmıştır?
5. Erzincan'da öğretmen açığını kapatmak için ne gibi tedbirler düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, "8 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasından bugüne kadar Erzincan'da kapalı kaç okul bulunmaktadır?"

Erzincan İlinde öğretmenlik nedeniyle kapalı okul bulunmamaktadır.

"Erzincan İli dahilinde kaç öğretmen açığı bulunmaktadır?"

Erzincan İlinde, branşlar itibarıyla, 391 öğretmen ihtiyacı, 148 öğretmen fazlalığı bulunmaktadır; bir branşta fazla bir branşta eksik. Ayrıca, 20 Eylül tarihi itibarıyla, Erzincan İlimize 187 öğretmen daha atanmıştır.

10 Ağustos tarihinde yürürlüğe giren Norm Kadro Yönetmeliğine göre, bundan böyle -ki, uygulaması altı ay sonra başlayacak- her okulun, her ilçenin, her ilin standart, norm kadrosu olacak. Bu norm kadrolara öğretmenler yerleştirildikten sonra, artık, o okulda, o ilçede veya o ilde fazla öğretmen olmayacak, eksik öğretmen de olmayacak; çünkü, o kadrolar bu şekilde tamamlanmış olacaklar.

"Kesintisiz Eğitim Fonunda toplanan paralardan Erzincan İline ne kadar para aktarılmıştır? Bu paralarla neler yapılmıştır?"

8 yıllık kesintisiz ilköğretim giderlerinde kullanılmak üzere, 4306 sayılı Yasayla oluşturulan gelirlerden, Erzincan İline, taşınmaz ilköğretim için, 1998 yılında 45 milyar 325 milyon lira, 1999 yılında 58 milyar lira ödenek gönderilmiştir.

İlköğretim kurumlarının donatımı için, 1998 yılında 29 milyar 300 milyon lira, 1999 yılında ise 35 milyar 561 milyon lira ödenek gönderilmiştir.

İlköğretim kurumlarına ek derslik yapımı ve onarımı için, 1998 yılında 260 milyar lira aktararak, 8 okulda 81 dersliğin yapımı gerçekleştirilmiştir. 1999 yılında 430 milyar lira ödenek gönderilerek, 13 okulda 92 derslik ve 4 onarım işinin yapımı planlanmıştır.

Ayrıca, merkezden ihalesi yapılan 285 milyar lira götürü bedelli bir ilköğretim okulunun da, Eylül 1999'da geçici kabulü yapılmıştır.

"1999 yılında Erzincan milli eğitim yatırım programına ne kadar para ayrılmıştır?"

Erzincan İline, 1999 yılında, proje bazında toplam 555 milyar lira yatırım ödeneği ayrılmıştır.

"Öğretmen açığını kapatmak için ne gibi tedbirler düşünüyorsunuz?"

Bakanlığımızca, öğretmenler il emrine atanmakta, görev yerleri ise valilikçe tespit edilmektedir. Ancak, biraz önce sözünü ettiğim Norm Kadro Yönetmeliği -ki, 10 Şubat tarihinde bunu uygulamayı planlıyoruz- yürürlüğe girdiğinde, artık, belli bir yerde fazla öğretmen, bir başka yerde öğretmen açığı söz konusu olmayacaktır. Norm Kadro Yönetmeliği, inanıyorum ki, Türk memur hukukunda reform niteliğinde bir uygulama olacaktır. Bu konuda bütün milletvekili arkadaşlarımdan destek bekliyorum.

Erzincan İlinin öğretmen ihtiyacı, diğer illerin ihtiyacıyla birlikte 1999 yılında yapılacak atamalar çerçevesinde değerlendirilmektedir. 30 000 kadromuz için 28 000'in üzerinde atama yaptık. 1 600 küsur kadro buradan açık kaldı. 5 000 kadro daha temin ettik; 35 000 kadro. 6 000 küsur, 7 000 öğretmenlik için şimdi, yeniden tercih istedik öğretmenlerimizden; yani, daha önceki taleplerinizde, siz belli illeri talep etmiş olabilirsiniz ve şimdi de o iller dolmuş, ihtiyacı olmuyor olabilir. Şimdi, şu branşlarda, şu şu kadar öğretmene ihtiyaç vardır diye bütün adaylara bilgi gönderdik. Bilgiler geldi, yakın süre içerisinde bu 6 000 küsur, 7 000 öğretmenin de atamasını yaptığımızda öğretmen açığımız önemli ölçüde kapanmış olacak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

21. - *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, köy yolları yapımına ve Samsun İlindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/87)*

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın köy yolları yapımına ve Samsun İlindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

22. – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/93)

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

23. – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Marangozlar, Mobilyacılar ve Keresteciler Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/94)

BAŞKAN – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Marangozlar, Mobilyacılar ve Keresteciler Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

24. – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van-İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/97)

BAŞKAN – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van-İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu, önergeyle geri alındığı için işleme almıyoruz.

25. – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98)

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

26. – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Havaalanından Türk Cumhuriyetlerine ve Van-Diyarbakır ve Van-Ankara arasında tarifeli uçak seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/100) (1)

27. – Van milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van-Akdamar Adasının çevre düzenlemesine ve Akdamar Kilisesinin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/102) (1)

BAŞKAN – (6/100) ve (6/102) esas numaralı sözlü sorular da önergeyle geri alındığından, işleme almıyoruz.

28. – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/103) (1)

BAŞKAN – Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

29. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/105)

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi ...

Sayın Başbakan veya adına cevap verecek ilgili bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

30. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/106)

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularına Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu'nun sözlü olarak cevap vermesini delaletlerinize arz ederim. 20.7.1999

Musa Uzunkaya
Samsun

Toplumumuzda giderek yaygınlaşan kokain, kafein ve asit içerikli kolalı içecekler okul kantinlerinin de alternatifsiz içecekleri haline gelmiştir. Çocuklarda madde bağımlılığına zemin hazırlayan ve onların dış sağlığını olumsuz yönde etkileyen bu tür içecekler yerine -ya da bunların yanında- daha ekonomik, sağlık yönünden faydalı ve geleneksel içeceklerimizden olan süt, ayran ve limonatanın da öntümüzdeki eğitim yılından başlayarak okul kantinlerinde satışını zorunlu hale getiren ve bunların içilmesini teşvik edecek tedbirler almayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun efendim.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANİ METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gençlerimizin sağlığını korumak ve onlara doğru alışkanlıklar kazandırmak amacıyla, Bakanlığımız, gerekli tedbirleri almaktadır.

Bütün ilköğretim okullarını kapsayan ağız-dış sağlığı eğitimi projesi başlatılmıştır; halen, 42 ilimizde devam etmektedir. 1999-2000 öğretim yılında 59, 2000-2001 öğretim yılında ise 80 ilimizde uygulanacak bu projeye uygulamalı eğitim yapılmaktadır. Okul öncesinden itibaren bütün eğitim kurumlarımızda, ilgili derslerde, çocuk ve gençlerimizin zararlı alışkanlıklardan korunmalarına, doğru ve yeterli beslenmelerine özel önem verilmekte, süt, ayran, meyve sularının, özellikle süt tüketiminin özendirilmesine çalışılmaktadır.

Ayrıca, madde bağımlılığının önlenmesi için etkili ve yaygın çalışmaların yapılması amacıyla, bu konuda hazırlanan Ulusal Strateji Belgesinin esasları doğrultusunda, öncelikle büyük şehirlerimizde uygulanmak üzere, madde bağımlılığıyla mücadele projesi başlatılmıştır. Söz konusu projeye ilgili alınacak önlemleri kapsayan 1999/29 numaralı genelgemimizde, okul kantinlerinde sağlığa zararlı maddelerin ve öğrencilerin beslenmesini olumsuz yönde etkileyen yiyeceklerin bulundurulmaması ve satışının engellenmesi de yer almaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Soru cevaplandırılmıştır.

31. — *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe muhribine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/111)*

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi.

Sayın Başbakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

32. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2. Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113)*

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

33. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114)*

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

34. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)*

BAŞKAN – 34 üncü sırada, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

35. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Suruç-Bozova, Viranşehir, Ceylanpınar ovalarının sulanması için ayrılan ödeneye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/116)*

BAŞKAN – 35 inci sırada, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Suruç-Bozova, Viranşehir, Ceylanpınar ovalarının sulanması için ayrılan ödeneye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi...

Cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

36. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117)*

BAŞKAN – 36 ncı sırada, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale Karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi...

Cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

37. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118)*

BAŞKAN – 37 inci sırada, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

38. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosuna ve Kültür Sarayı ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (6/119)*

BAŞKAN – 38 inci sırada, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosuna ve Kültür Sarayı ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi...

Cevaplandırarak Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularının Kültür Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılması hususunu de-
laletlerinize arz ederim.

Mehmet Yalçınkaya
Şanlıurfa

Şanlıurfa İlimizin genel özelliği itibariyle Türk halk müziğine çok değerli elemanlar yetiştir-
diği malumlarımızdır.

Bu nedenle sorularım:

1. Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosu için mahallinden eleman alımı yapacak mısınız? Ne za-
man?

2. Şanlıurfa Kültür Sarayı ne zaman ihale edilecek?

3. Şanlıurfa'ya sinema makinesi ne zaman göndereceksiniz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

KÜLTÜR BAKANI M. İSTEMİHAN TALAY (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçınkaya'nın sözlü soru önergesini cevaplandırmak üzere söz almış bulunuyorum, Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Bu konuda daha önce de bir yanıt vermiştim. Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosu, daha önce kurulurken, bölge dışından sanatçıların alınmasıyla teşkil edilmiştir. Dolayısıyla, zaman içinde bu sanatçıların evlilik veya diğer nedenlerle, korodan ayrılmaları sonucunda, koronun mevcudu azalmıştır. Yeni kadro taleplerimizde, bölgeden sanatçı alma kaydını getireceğiz ve bu konuda, Maliye Bakanlığıyla görüşmelerimiz devam etmektedir.

Şanlıurfa, son yıllarda, gerçekten, bityüyen, gelişen bir ilimiz ve çok özgün bir mimarisi var. Burada, arsa sorunları çözümlenme aşamasında ve ayrıca, buraya yönelik olarak, bir tip projeye değil, bir proje ihalesi açarak, bir kültür merkezi kurulması konusunda bir çaba içindeyiz ve önümüzdeki yılda, bunun programı gündeme gelecek.

Geçen yıl başlattığımız bir projeye, salonu olan, kültür merkezi olan; ancak, sinema makinesi bulunmayan illerimize Sinema Geliştirme Fonundan sinema makinesi alıp gönderme gibi bir çalışma içerisinde olduk, yaklaşık 23 ilimiz bundan istifade etti. Şimdi, Şanlıurfa'yı da bunların arasına katıyoruz.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

39. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/120)*

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi...

Sayın Başbakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

40. — *Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/121)*

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi...

Sayın Başbakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

41. — *Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)*

BAŞKAN – Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

42. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya Bölge, Üniversite ve Numune hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/123)*

BAŞKAN – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya Bölge, Üniversite ve Numune Hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

43. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)*

BAŞKAN – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

44. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125)*

BAŞKAN — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

45. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya-Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)*

BAŞKAN — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya-Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

46. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin teknik üniversite ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/127)*

BAŞKAN — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin teknik üniversite ihtiyacına ilişkin, Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

29.7.1999

Veysel Candan

Konya

İlimizde mevcut Selçuk Üniversitesinin yanı sıra üniversite-sanayi işbirliğine teknik yönden büyük katkılar sağlayacak bir teknik üniversitenin kurulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için her türlü altyapı imkânları mevcuttur. Konuyla ilgili, Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş bir kanun teklifi de bulunmaktadır. Bakanlığınızın bu yönde bir çalışması var mıdır?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bilindiği gibi, ülkelerin gelişmişlik seviyeleri, eğitimlerinin niteliği, özellikle de toplumların sosyal, ekonomik, politik ve demokratik gelişmelerinde öncülük eden üniversitelere verdikleri önemle yakından ilgilidir. Bu nedenle, cumhuriyet hükümetleri, her zaman, üniversitelerimizin dünya standartlarına uygun nitelikte kurulup, gelişmelerini sağlayacak tedbirler almaya özen göstermişlerdir. Ancak, yeni kurulan üniversitelerin hiçbirinde istenilen seviyeye ulaşılmamış ve bunlara bağlı birçok faktörlüde öğrenime başlanamamıştır. Bu üniversitelerin hemen hepsinin yoksun olduğu, başta öğretim üyesi olmak üzere, fiziki mekân, laboratuvar, kitaplık, araç, gereç gibi ihtiyaçların giderilmesi için önemli ölçüde maddî kaynak ve zamana ihtiyaç duyulmaktadır. Kaynakların yetersiz olduğu bir dönemde, kaynakların, yeni kurulacak üniversitelere paylaştırılması, mevcut üniversiteleri olumsuz yönde etkileyecektir.

Bakanlığımızın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca yeni üniversitelerin kurulmasına ilişkin olarak gönderilen kanun teklifleriyle ilgili olarak, 29 Temmuz 1999 tarihli bir yazısında belirtildiği gibi, yukarıdaki nedenlerle yeni üniversitelerin kurulması bu aşamada mümkün görülmemektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

47. – *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) sözlü soru önergesi (6/128)*

BAŞKAN – 47 nci sırada, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

48. – *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129)*

BAŞKAN – 48 inci sırada, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

49. – *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi Lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)*

BAŞKAN – 49 uncu sırada, Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

50. – *Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/131)*

BAŞKAN – 50 nci sırada, Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Başbakan veya yerine cevap verecek Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

51. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132)*

BAŞKAN – 51 inci sırada, Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

52. — *Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) sözlü soru önergesi (6/133)*

BAŞKAN — 52 nci sırada, Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

53. — *Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içmesuyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)*

BAŞKAN — 53 üncü sırada, Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içmesuyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

54. — *Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde Konya İlinde bir program yapıp yapılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (6/135)*

BAŞKAN — 54 üncü sırada, Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde, Konya İlinde bir program yapıp yapılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi.

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Delaletinizle, aşağıdaki sorunun, Kültür Bakanı Sayın İstemihan Talay tarafından sözlü cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Arı
Konya

Soru :

Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde, Selçuklu Devletinde başkentlik yapmış olan ve Hazreti Mevlana'nın hayat verdiği, Anadolu'nun kültür merkezi Konya'da da yoğunluklu bir program planlıyor musunuz?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

KÜLTÜR BAKANI M. İSTEMİHAN TALAY (İçel) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Milletvekili Sayın Hüseyin Arı'nın sözlü soru önergesini cevaplandırmak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Konya, Türk kültürünün ve medeniyetinin çok önemli bir merkezidir ve 700 üncü Yıl, Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşuyla ilgili etkinliklerde, sayın milletvekilimizle de görüşerek, kültürel ve sanatsal anlamda çok önemli faaliyetleri programlamış iken, maalesef, yaşadığımız deprem felaketi nedeniyle, bu programları iptal etmek veya ertelemek durumunda olduk. Özellikle ulusal hassasiyetimiz ve Konyalıların bu konudaki hassasiyeti, bizi bu şekilde bir karar almaya yöneltti; ancak, gelecek yıllarda, sanatsal ve kültürel faaliyetlerimizi sürdürmeyi düşünüyoruz.

Bilgilerinize, saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

55. — *Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136)*

BAŞKAN – 55 inci sırada, Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi...

Sayın Başbakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

56. — *Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi grup köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) sözlü soru önergesi (6/137)*

BAŞKAN – 56 ncı sırada, Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi grup köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

57. — *Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri-Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138)*

BAŞKAN – 57 nci sırada, Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri-Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

58. — *Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Zap Vadisindeki Hakkâri Baraj ve HES projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/139)*

BAŞKAN – 58 inci sırada, Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Zap Vadisindeki Hakkâri Baraj ve HES projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

59. — *Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, devlet hastanelerinde yaşanan olumsuzluklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/140)*

BAŞKAN – 59 uncu sırada, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, devlet hastanelerinde yaşanan olumsuzluklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

60. — *Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141)*

BAŞKAN – 60 ncı sırada, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi...

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

61. — *İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, sosyal güvenlik kuruluşlarının zararlarına ve özel kamu kuruluşlarından alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/142)*

BAŞKAN — 61 inci sırada, İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, sosyal güvenlik kuruluşlarının zararlarına ve özel kamu kuruluşlarından alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

62. — *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143)*

BAŞKAN — 62 nci sırada, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

63. — *Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Merkez, Gözeler, Gülbahar Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/148)*

BAŞKAN — 63 üncü sırada, Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Merkez, Gözeler, Gülbahar Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

64. — *Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/149)*

BAŞKAN — 64 üncü sırada, Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

65. — *Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için ek ödenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/150)*

BAŞKAN — 65 inci sırada, Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için eködenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

66. — *İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151)*

BAŞKAN — 66 ncı sırada, İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

67. — *İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Siliöri İlçesine bağlı Behiçler Köyüne tahsis edilen transformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/152)*

BAŞKAN – 67 nci sırada, İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Siliöri İlçesine bağlı Behiçler Köyüne tahsis edilen transformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

68. — *İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/153)*

BAŞKAN – 68 inci sırada, İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

69. — *Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa'daki taşımali eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/154)*

BAŞKAN – 69 uncu sırada, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa'daki taşımali eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Btyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların, Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından, aracılığımızla sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

10.8.1999

Ahmet Karavar
Şanlıurfa

1. Bakanlık olarak, sekiz yıllık kesintisiz eğitimin bir parçası olan taşımali eğitim ile öntümüzdeki eğitim-öğretim yılında Şanlıurfa'da ne kadar öğrenci eğitim alabilecektir?

2. Bu anlamda, bu taşımali eğitim için ne kadar araç kullanılacak ve bunun devlete maliyeti nedir?

3. Şanlıurfa'da taşımali eğitim kaç merkezde ve nerelerde yapılıyor?

4. Taşımali eğitim çerçevesinde yapılan araç ve yemek ihalelerinde yolsuzlukların yapıldığı, bazı kişilerin kayırıldığı şeklindeki iddialar hakkında herhangi bir idarî soruşturma yapılmış mıdır?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1999-2000 öğretim yılında, Şanlıurfa'da taşımali ilköğretim uygulamasından yararlanılması planlanan öğrenci sayısı 11 407'dir.

Şanlıurfa'da taşımali eğitim için kullanılması planlanan araç; 383 minibüs, 176 otobüsten ibaret olup, taşıma maliyeti 1 715 254 785 000 liradır.

Şanlıurfa'nın 11 ilçesindeki 67 taşıma merkezinde 1 103 yerleşim yerinin öğrencilerinin taşımali eğitim uygulamasından yararlandırılarak eğitimi planlanmıştır.

Şanlıurfa İlinde taşınmalı ilköğretim uygulaması çerçevesinde yapılan ihalelerde usulsüzlük yapıldığına dair herhangi bir müracaatta bulunulmamıştır, Bakanlığımıza bu konuda intikal etmiş herhangi bir şikâyet mevcut değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

70. – *Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/155)*

BAŞKAN – 70 inci sırada yer alan, Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin, Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesinin görüşmelerine başlayacağız.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

71. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray-Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/158)*

BAŞKAN – 71 inci sırada yer alan, Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray-Adana tren yolunun kısaltılmasıyla ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin, Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesinin görüşmelerine başlayacağız.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

72. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray İlinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159)*

BAŞKAN – 72 nci sırada yer alan, Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray İlinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesinin görüşmelerine başlayacağız.

Sayın Bakan?.. Yok.

Ertelenmiştir.

73. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Fen-Edebiyat Fakültesinin ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (6/160)*

BAŞKAN – 73 üncü sırada yer alan, Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Fen-Edebiyat Fakültesinin ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesinin görüşmelerine başlıyoruz.

Sayın Bakan?.. Burada.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun sözlü olarak cevaplandırılmak üzere Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu'na yöneltilmesi hususunu arz ve talep ederim. 16.8.1999

Murat Akın
Aksaray

İnşaatı 3 senedir devam etmekte olan Fen-Edebiyat Fakültesinin bu yıl öğrenci kabul edebilmesi için Bakanlar Kurulu kararı gerekmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı olarak bu konuda bir çalışmanız mevcut mudur?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2809 sayılı Kanunun ek 30'uncu maddesi uyarınca, Niğde Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak Aksaray İlinde fen edebiyat fakültesi kurulması hakkındaki önerimiz, 25.8.1969 tarih ve 23039 sayılı yazımızla, görüş almak üzere, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığına iletilmiştir. Bu konudaki çalışmalarımız belirttiğim aşamadadır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

74. – *Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Merkez ve ilçelerindeki bazı camilerin imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) sözlü soru önergesi ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (6/161)*

BAŞKAN – 74 üncü sırada, Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Merkez ve ilçelerindeki bazı camilerin imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan adına Kültür Bakanımız cevap verecek.

Soruyu okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun sözlü olarak cevaplandırılmak üzere Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Hüsamettin Özkan'a yöneltilmesi hususunu arz ve talep ederim. 16.8.1999

Murat Akın
Aksaray

Aksaray Merkezde ve ilçelerinde yaklaşık 410 tane cami bulunmaktadır. Bunlardan merkezde bulunan 99 caminin 15'inde, kasaba ve köylerde bulunan 148 caminin 8'inde, ilçelerde bulunan 163 caminin de yaklaşık 28'inde imam bulunmamaktadır. Yani, 78 camide kadro bulunmazken, 85 camide de kadro bulunmasına rağmen görevlisi hâlâ atanmamış durumdadır. Vatandaşlarımızın bu mağduriyetini kısa sürede çözümlenecek bir çalışmanız var mıdır?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

KÜLTÜR BAKANI M. İSTEMİHAN TALAY (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aksaray İlinde olduğu gibi, başka illerimizde de imam-hatip kadrolarında eksiklikler bulunmaktadır. Dolayısıyla, bu kadroların nakiller suretiyle doldurulması mümkün görülmemektedir; ancak, öndümüzdeki günlerde yapılması söz konusu olan devlet memurluğu sınavında başarılı olacaklar arasından seçilenler bu kadrolara atanarak, bu boşlukların doldurulması sağlanmış olacaktır.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

75. — *Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir SEKA kâğıt fabrikasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/162)*

BAŞKAN — 75 inci sırada, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir SEKA Kâğıt Fabrikasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Başbakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

76. — *Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163)*

BAŞKAN — 76 ncı sırada, Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

77. — *Konya Milletvekili Özkan Ökstüz'ün, sivil savunma hizmetlerine ve yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum-Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/164)*

BAŞKAN — 77 nci sırada, Konya Milletvekili Özkan Ökstüz'ün, sivil savunma hizmetlerine ve yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum-Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

78. — *Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/165)*

BAŞKAN — 78 inci sırada, Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

79. — *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yasak olan anız yakmanın engellenemediğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/166)*

BAŞKAN — 79 uncu sırada, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yasak olan anız yakmanın engellenemediğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Başbakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

80. — *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İmar Planı Yönetmeliğindeki değişiklikle camiler için öngörülen arsaların vatandaşlar tarafından tahsisinin imkânsız hale getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/167)*

BAŞKAN — 80 inci sırada, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İmar Planı Yönetmeliğindeki değişiklikle camiler için öngörülen arsaların vatandaşlar tarafından tahsisinin imkânsız hale getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

81. — *Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların imar değişikliklerinin hangi döneme ait olduğuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168)*

BAŞKAN – 81 inci sırada, Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların imar değişikliklerinin hangi döneme ait olduğuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

82. — *Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, deprem bölgelerinin tespitine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169)*

BAŞKAN – 82 nci sırada, Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, deprem bölgelerinin tespitine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

83. — *Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların sorumluları hakkında yapılan işlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/170)*

BAŞKAN – 83 üncü sırada, Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların sorumluları hakkında yapılan işlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

84. — *Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 1. derece deprem bölgesi ilan edilen bölgelerin yapı ve imar değişikliklerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı onayına bağlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/171)*

BAŞKAN – 84 üncü sırada, Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 1. derece deprem bölgesi ilan edilen bölgelerin yapı ve imar değişikliklerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı onayına bağlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

85. — *Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri İlinde bulunan hastanelerin personel ve tıbbî cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/172)*

BAŞKAN – 85 inci sırada, Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri İlinde bulunan hastanelerin personel ve tıbbî cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

86. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/173)

BAŞKAN — 86 ncı sırada, Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

87. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri İlindeki gölet ve baraj inşaatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/174)

BAŞKAN — 87 nci sırada, Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri İlindeki gölet ve baraj inşaatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

88. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/175)

BAŞKAN — 88 inci sırada, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

89. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun sınırları içerisinde geçen otoyolun kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/176)

BAŞKAN — 89 uncu sırada, Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun sınırları içerisinde geçen otoyolun kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

90. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikası Genel Müdürlüğünün taşeron firmalara verdiği işlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/177)

BAŞKAN — 90 ncı sırada, Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikası Genel Müdürlüğünün taşeron firmalara verdiği işlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi vardır.

Sayın Bakan?.. Yok.

Soru ertelenmiştir.

Teşekkür ederim.

Sözlü sorular bölümünü bu şekilde bitirdik.

Şimdi, gündemin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmına geçiyoruz.

VI. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) ÖNGÖRÜŞMELER

I. – Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) (1)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu kısmın 1 inci sırasında yer alan, Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesinin öngörüşmesine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Hükümet?.. Yok.

İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Sayın Başkan, daha evvel hükümet olmadığı için bir defaya mahsus ertelenmişti. Bugün hükümet olmadan da görüşmemiz gerekir.

BAŞKAN – Hükümet 6.7.1999 tarihli 29 uncu Birleşimde temsil edilmediğinden, görüşmelere devam ediyoruz.

Geçen birleşimde önerge üzerinde gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi söz sırası, önerge sahipleri adına, Yozgat Milletvekili İlyas Arslan'dadır.

Buyurun Sayın Arslan. (FP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz 10 dakikadır.

İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yozgat İlimizin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarıyla, özellikle Yozgat'ın kamu yatırımları ve özel sektörü teşvik edici tedbirler ile kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunlar araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması hususundaki önergemiz hakkında önerge sahibi olarak söz almış bulunuyorum; Yüce Meclise saygılar sunarım.

Değerli milletvekilleri, önergemiz üzerinde grupları adına, geçen hafta söz alarak konuşan değerli sözcülere de, Yozgatımızın sorunlarını Yüce Meclis önünde dile getirdiklerinden dolayı teşekkürü borç bilerek sözlerime başlıyorum.

Yozgat, milattan önce 2500'li yıllarda Hititler, daha sonra ise değişik kavim ve milletlerin hakimiyetinde kalmıştır. 1071 yılından itibaren Türkleşen Yozgat, 1077 yılında Anadolu Selçuklu Devletine, 1402 yılında Osmanlı Devletine yurtluk etmiştir. Cumhuriyetin ilamıyla önce Bozok, sonra da Yozgat adını almıştır.

İç Anadolu Bölgesinde Sivas, Kayseri, Kırşehir, Kırıkkale, Nevşehir ve Çorum illeriyle çevrili, 14 123 kilometrekarelik yüzölçüme sahip bir ilimizdir. Son nüfus sayımına göre 615 000 nüfusa sahip ilimizin nüfusunun yüzde 35'i şehirlerde, yüzde 65'i köylerde ve kasabalarda yaşamaktadır. İlimizin 14 ilçesi, 51 beldesi, 576 köyü bulunmaktadır. Ankara'ya ikibuçuk saat ve 210 kilometre uzaklıkta bir mesafede olmasına rağmen, sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerden geri kalmış illerin başında yer almaktadır.

Yozgat halkı, devletine, millî birlik ve bütünlüğüne, gelenek ve göreneklerine, örf ve âdetlerine

fert başına düşen millî gelir, Yozgat'ta yaşayan fert başına düşen millî gelirin iki katından daha fazladır. Dünyada ve Türkiye'de kişi başına düşen millî gelir artarken, Yozgat'ta aksine gerilemektedir. İllerin gelişmişlik sıralamasında Yozgat yine sonlarda yer almaktadır.

Eğitim ve öğretim açısından da gerekli yatırımın yapılmadığı, ülke geneli ve çevre illerle de kıyaslandığında ortaya çıkmaktadır. Okuma yazma bilenlerin oranı, İç Anadolu Bölgesinde yüzde 85, Yozgat ilinde yüzde 76 civarındadır. Lise ve dengi okulardan mezun olanların oranı, İç Anadolu Bölgesinde yüzde 13,5 iken, Yozgat'ta yüzde 7,5 civarındadır. Yükseköğrenim seviyesindeki duruma baktığımızda ise, İç Anadolu Bölgesinde yüzde 5,5 iken, ilimizde yüzde 2,5 civarındadır.

Ücretli kesime baktığımızda, İç Anadolu Bölgesinde yüzde 40'iken, ilimizde yüzde 16 civarındadır.

Hiçbir ek geliri olmadan aile işlerinde çalışanlar, İç Anadolu Bölgesinde yüzde 36, Yozgat ilimizde yüzde 60 civarındadır.

Yozgat, birinci derecede kalkınmada öncelikli iller arasına alınmış ve Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca belirlenen fert başına gayri safî yurtiçi hâsıla miktarı 1 500 ABD Doları veya daha az, DPT Müsteşarlığınca belirlenen sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi de 0,5 ve daha düşük bulunan illeri kapsayan 4 325 sayılı OHAL Kapsamındaki Kalkınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yararatılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi Hakkında Kanunla da, yatırım ve teşvik açısından öncelikli iller arasına son yıllarda alınmış olmasının etkileri yeni yeni görülmeye başlamıştır. Ancak, henüz bu kanundan sağlanan getiriler hayata geçirilemediği için, ne yazık ki, bu kanun çıkarken Yozgat'taki gayri safî millî hâsıla 1 375 dolarken, daha sonraki yıllarda 1 275 dolar seviyesine gerilemiştir.

Cumhuriyet tarihinde, Yozgat'a, devlet yatırımı olarak bira fabrikası ve son yıllarda yapılan şeker fabrikası dışında hiçbir sanayi yatırımı yapılmamıştır. Son yıllarda yapılan şeker fabrikasına paralel olarak ne pancar ekim alanları genişletilmiş, ne de beklenen istihdam sağlanmıştır. Halkın yüzde 70'i karnını doyurabilecek kadar tarım ve hayvancılıkla uğraşırken, yüzde 30'u ticaret, üretim ve küçük esnaf olarak çalışmaktadır.

İlimizde bulunan ve sınırlı sayıda olan tuğta fabrikaları ve inşaat malzemeleri üreten küçük üretimhaneler, un fabrikaları, tavukçuluk tesisleri de ya kapanmış ya da çok büyük sıkıntılar içerisindedir.

Yozgatımız, genç cumhuriyetle birlikte büyüyen ve gelişen sanayi merkezleri olarak bilinen Ankara, Çorum, Kırıkkale, Sivas ve Kayseri İllerimiz arasında sıkışmış, devlet de, gerekli yatırım ve ilgiyi gösterememiş olduğundan çalışma ve okumak için, diğer illere hızlı ve artan bir göç başlamıştır. İl nüfusundaki küçük artışlar da, tayin ve atamalar ile doğumlardan kaynaklanmaktadır.

Ankara, İzmir ve İstanbul başta olmak üzere, ülkemizde ve Avrupa'da yaşayan Yozgatlı hemşerilerimizin nüfusunun 2,5 milyon olduğu tahmin edilmektedir.

İlimizde, çözüm bekleyen ve devletin müdahalesi gereken birçok sorun yıllardır karşımızda durmaktadır. Devletimizin, Yozgat'a göstereceği küçük bir ilgi ve şefkat, tüm Yozgatlıların yüzünü güldürecek, yıllardır süregelen geri kalmışlık ve makûs talihini yok edecektir.

Sayın milletvekilleri, Yozgat insanının karşısında duran, yıllardır çözüm bekleyen birkaç sorunu da kısaca arz etmek istiyorum: Uzun yıllardır, ancak karkası bitirilebilen ve şu anda çözülmeye

terk edilen yaşlılar ve özürlüler rehabilitasyon merkezi, bir türlü bitirilemeyen kapalı spor salonları ve gençlik merkezi... Buna bir örnek olarak, 120 000 nüfusa sahip Sorgun İlçesinde, arsası bile hazır olan bir spor kompleksinin temeli bile atılamamıştır.

İlçeleri birbirine bağlayan yolların halen Köy Hizmetlerinin hizmet alanında olması ve Karayollarına devredilememesinden doğan sorunlar başgöstermektedir.

Yıllık 100 000 yerli ve yabancı turistin ziyaret ettiği Boğazkale Hattuşaş'a çok yakın olan ve yüzlerce köylünün mağdur edilerek, istimlak edilen tarlaları üzerine hâlâ yapılamayan havaalanı ilgi beklemektedir.

Kırıkkale-Sivas arasını 80 kilometre daha kısaltacak olan Kırıkkale-Yozgat-Yıldızeli devlet demiryolu hattının projeden öteye geçirilemeyerek, yapılmaması başlıca problemlerdendir.

Halen Erciyeş Üniversitesine bağlı olan Yozgat kampüsü, 6 400 000 metrekaare genişleme alanı, 35 000 metrekaare kapalı alan ve 3 000'in üzerinde öğrencisiyle, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Meslek Yüksekokuluyla eğitim ve öğretimine devam etmektedir. Bu kampüste, bağımsız Yozgat üniversitesinin kurulması, Yozgatımızın ekonomik ve sosyal yönden desteklenmesi ve Yozgat'ın geri kalmışlık kabuğunu kırması demek olacaktır.

Birçok ilde, ikincisi, üçüncüsü ve dördüncüsü yapılan organize sanayi bölgeleri varken, Yozgatımızda, daha birincisi üzerinde, işletmeler, yeni üretime geçme hazırlığa başlamışlardır.

Çevre illerde, Yozgat organize sanayi bölgesinde yapılan ve yapılacak olan özellikle özel sektöre ait bu yatırımlardan yüzlercesi varken, Yozgat'ta şu andaki durum kişi başına düşen millî gelire ve istihdama ciddi bir şekilde olumlu etki yapmayacaktır.

İlçelerin çoğunda küçük sanayi siteleri oluşturulamamıştır.

Yozgat ve ilçelerine hizmet edecek bir SSK hastanesinin ihalesi 1997 yılında yapılmasına rağmen hâlâ temeli bile atılamamıştır.

Belediyelere, nüfusuna göre aktarılan devlet yardımları personel ve zorunlu giderlerini karşılayamadığından altyapı çalışmaları aksamaktadır; bazı hizmetler için belediyeler kredi ve borç bütçesinde boğulmaktadır.

Sağlık hizmetlerine baktığımızda; Türkiye'de ortalama bir doktora 876 kişi düşerken, Yozgat'ta 2 250 civarında hasta düşmektedir. Pratisyen uzman doktor ve sağlık personel açığı da ileri dercededir.

Yozgat'ta 800 000 hektar civarındaki tarıma elverişli ve miras yoluyla iyice parçalanmış tarım arazisinin sadece 77 000 hektarında sululu tarım yapılabilmekte, 700 000 hektar alanda ise, nadasa bırakılarak, iki yılda bir ürün alınmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Arslan, süreniz dolmak üzere toparlayınız.

İLYAS ARSLAN (Devamla) -- Toparlıyorum efendim.

Dış krediyle yapılarak Yozgat Belediyesi üzerinde kalan "Bel-Set" adıyla maruf et ve süt entegré tesisleri de acil bir çözüm beklemektedir; çünkü, bundan dolayı Yozgat Belediyesi trilyonlarca lira bir borç bütçesinin altında normal belediyeçilik hizmetlerini yapamamakta, bu borçtan nasıl kurtulurum hesabı yapmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Arslan, toparlarsanız memnun olurum.

Buyurun.

İLYAS ARSLAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ilgisizlikten dolayı illerimizin birçoğundan daha geri kalmış olan ilimizin yıllardır kronikleşmiş sorunlarının yerinde tespit edilmesi ve çözüm önerilerimizin ortaya konulması için Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında oluşturulacak araştırma komisyonu kurulması hususunda göstereceğiniz hassasiyetin, başta ülkemiz olmak üzere, Yozgatımıza ve bölgemize araştırma önergesine konu olacak diğer illerimize de yeni ufuklar açacağı ve faydalı olacağı kanaatindeyim.

Yüce Meclise selam ve saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Sayın Milletvekilleri, Meclis araştırması önergesi üzerindeki öngörüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım: Meclis araştırması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı ve toplantı sayımız yok.

Birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 18.36

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati : 18.50****BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU****KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Mehmet AY (Gaziantep)****BAŞKAN – 5 inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.**

Meclis araştırması açılıp açılmamasına ilişkin önerge üzerindeki görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**VI. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE
MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)****A) ÖNGÖRÜŞMELER (DEVAM)**

1. – *Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) (1) (Devam)*

BAŞKAN – Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza tekrar sunacağım: Meclis araştırması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

Sözlü sorular ile kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 13 Ekim 1999 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18.51

V. - SORULAR VE CEVAPLAR (Devam)

B) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. - Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün;

- Şabanözü - Eldivan ayrımı, Çankırı - Yapraklı karayolu ve Çerkeş - Atkaracalar ayrımı Orta projelerine,

Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın;

- Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 uncu Yıl Planına,

İlişkin soruları ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın yazılı cevabı (7/476, 480)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Koray Aydın tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Hüseyin Karagöz
Çankırı

Soru 1. Şabanözü - Eldivan (Çankırı-Ankara) Ayrım Projesi

Bu projenin kaç km.lik kısmı yapılmıştır? 1999 yılında hizmete açmayı düşünüyor musunuz?

Soru 2. Çankırı - Yapraklı Karayolu Projesi

Bu projenin kaç km.lik kısmı yapılmıştır? 1999 yılında hizmete açmayı düşünüyor musunuz?

Soru 3. Çerkeş - Atkaracalar Ayrımı Orta Projesi

Bu karayolunun sanat yapıları bozuktur. 1999 yılı Bakanlığınız ödeneklerinden bu proje için bir ödenek ayrılmış mıdır? Ayrılmış ise bu projeyi 1999 yılında bitirmeyi düşünüyor musunuz?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bayındırlık Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırmak üzere aşağıdaki sorularımı arz ediyorum.

23.8.1999
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa

Sorular:

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı tarafından 1990 - 2000 yılları arasında 10 yıl "Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 yılı" olarak ilan edilmiştir. İlan edilen 10 yıl ile ilgili olarak:

1. Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 yılının amacı ve kapsamı nedir? Plan hakkında açıklama yapar mısınız?

2. Türkiye bu plana katılmış mıdır?

3. Türkiye kendi ulusal bir planını yapmış mıdır? Öngörülen plan çalışmalarının mahiyeti nedir? Planda öngörülen çalışmaların ödenek yetersizliği nedeniyle yapılamadığı doğru mudur?

4. Ulusal Planın kapsamı ve amacı nedir?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

11.10.1999

Sayı: B.09.0. APK.0.22.00.00.17/867

Konu: Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: TBMM Genel Sekreterliğinin 31.8.1999 gün ve KAN.KAR.MD.01.00.02-1723 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın 7/480 Esas Nolu ve Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün 7/476 esas no.lu yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, cevapları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Koray Aydın
Bayındırlık ve İskân Bakanı

Ek: 1. Cevaplar ve Türkiye Millî Planı 1990-2000 Kitapçığının fotokopisi (2 Adet - 3 sayfa)

Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün 7/476 Esas No.lu

Yazılı Soru Önergesinin Soruları ve Cevapları

Sorular:

1. Şabanözü - Eldivan (Çankırı-Ankara) Ayrım Projesi, Bu projenin kaç km.lik kısmı yapılmıştır? 1999 yılında hizmete açmayı düşünüyor musunuz?
2. Çankırı - Yapraklı Karayolu Projesi,
Bu projenin kaç km.lik kısmı yapılmıştır? 1999 yılında hizmete açmayı düşünüyor musunuz?
3. Çerkeş - Atkaracalar Ayrımı Orta Projesi, Bu karayolunun sanat yapıları bozuktur. 1999 yılı Bakanlığımız ödeneklerinden bu proje için bir ödenek ayrılmış mıdır? Ayrılmış ise bu projeyi 1999 yılında bitirmeyi düşünüyor musunuz?

Cevaplar:

1. Şabanözü - Eldivan (Çankırı-Ankara) Ayr. proje uzunluğu 39 km'dir. İhalesi 1999 yılında yapılan Şabanözü-Eldivan arası 26 km'lik kesimi asfalt sathi kaplama olarak trafiğe açılmıştır. Eldivan (Çankırı-Ankara) Ayr. kesiminin projesi tamamlanmış olup, kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.
2. Çankırı-Yapraklı yolunun proje uzunluğu 29 km'dir. İhaleli olarak yol yapım çalışmaları devam etmektedir. Km: 0+000-0+500 arası Çankırı Şehir Geçişi bitirilmiş olup, Km: 0+500-1+740 arasında çalışmalar devam etmektedir. 2000 yılında 1999 yılı yatırımlarıyla 1,4 Trilyon TL. ödenek temin edilebilirse 2000 yılı sonunda bitirilecektir.
3. (Çerkeş-Atkaracalar) Ayr. Orta yolu 1999 yılı Yatırım Programında bulunmamaktadır. Bu nedenle 1999 yılı için ayrılan ödeneği de yoktur.

Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın 7/480 Esas No.lu

Yazılı Soru Önergelerinin Soruları ve Cevapları

Sorular:

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı tarafından 1900-2000 yılları arasında 10 yıl "Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 Yılı" olarak ilan edilmiştir. İlan edilen 10 yıl ile ilgili olarak:

1. Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 yılının amacı ve kapsamı nedir? Plan hakkında açıklama yapar mısınız?
2. Türkiye bu plana katılmış mıdır?
3. Türkiye kendi ulusal bir planını yapmış mıdır? Öngörülen plan çalışmalarının mahiyeti nedir? Planda öngörülen çalışmaların ödenek yetersizliği nedeniyle yapılamadığı doğru mudur?
4. Ulusal Planın kapsamı ve amacı nedir?

Cevaplar:

1. Birleşmiş Milletler Teşkilâtı genel kurulu tarafından kabul edilen karara göre yüzyılımızın son 10 yılı "Uluslararası Afet Zararlarının Azaltılması 10 Yılı" olarak ilan edilmiştir. Amacı, teşkilata üye tüm ülkelerin dikkatini afetler nedeniyle uğranılan can kayıpları ve çok büyük miktarlardaki maddi kayıplar üzerine çekmek, uğranılan zararları azaltmaya yönelik politikaların tespit edilip uygulanmasını teşvik etmektir. Bu kapsamda her ülkede Millî komiteler kurularak Ulusal Planlar hazırlanmıştır.

2. Türkiye bu çalışmalara paralel olarak Uluslararası Afet Zararlarının azaltılması 10 Yılı Türkiye Millî Komitesini kurmuştur.

3. Millî Komitemiz tarafından hazırlanan plan "TÜRKİYE MİLLÎ PLANI 1990-2000" olarak Ağustos 1989 tarihinde yayınlanmıştır.

* Öngörülen çalışma planında; Doğal ve Teknolojik afetlerin sınır tanımadığı dikkate alınarak ülkelerin zarar azaltma faaliyetlerinin uluslararası boyutta koordine edilmesi, afette mücadele elde edilen deneyimlerin paylaşılması, sağlanacak gelişmeler ışığında alınacak yeni tedbirlerin tespiti ile bunların uygulamaya sokulması için öneriler geliştirmek.

* Ödenek yetersizliği devletin her kalemdeki harcamaları için geçerlidir. Ancak bu konu ile ilgili olarak çok taraflı veya ikili uluslararası araştırma projelerine sağlanan dış destekler dikkate alındığında, pek çok çalışmanın yapıldığı bilinmektedir. Bu kapsamda devam etmekte olan faaliyetlerin başlıcaları şunlardır; Deprem zararlarının azaltılmasını amaçlayan Türk-Japon ortak araştırma projesi, Depremlerin tahmin edilip edilemeyeceğini belirlemeyi amaçlayan Türk-Alman ortak araştırma projesi, Çığ tehlikesini belirlemeyi amaçlayan Türk-Fransız-İsviçre ortak araştırma projesi, Türkiye Acil Sel ve Deprem İyileştirme Projesi (TEFER)dir.

4. Ulusal Plan kapsamındaki çalışmalara, İlgili Kamu Kurumlarımız ve Meslek Odaları katılmakta olup, bu planın amacı, engellenmesi mümkün olmayan doğal afetlerde uğranılan zararı en aza indirebilmektir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI

TÜRKİYE MİLLÎ PLANI
1990-2000

ULUSLARARASI AFET ZARARLARININ AZALTILMASI ON YILI
TÜRKİYE MİLLÎ KOMİTESİ

AĞUSTOS 1989

**ULUSLARARASI AFET ZARARLARINI AZALTMA ON YILI
TÜRKİYE MİLLÎ KOMİTESİ**

Genel Giriş

Türkiye Cumhuriyeti yaklaşık olarak 36-42 Kuzey Enlemleri ve 26-44 Doğu Boylamları arasında katan bir bölgede yeralan 775 000 kilometrekare bir alan kapsar ve yaklaşık 55 milyon nüfusludur. Karadeniz ile Akdeniz arasında Avrupa ile Asya arasında bir köprü olarak yer alır.

Jeolojisi, sismisitesi, topoğrafyası ve iklimi nedeni ile Türkiye bazen önemli can ve mal kaybına yol açan çeşitli doğal afetlere maruz kalır. Türkiye'de geçen 50 yılda doğal afetlerden dolayı hasara uğramış yapıların yüzde olarak dağılımı Tablo-1'de gösterilmektedir.

TABLO 1. Geçen 50 Yılda Türkiye'de Doğal Afetlerle Hasara Uğramış Yapıların Sayısı

Doğal Afet Türü	Toplam Sayıya Göre Yüzdesi
Depremler	61
Su Baskınları	14
Heyelanlar	15
Kaya Düşmeleri	5
Yangınlar	4
Çığ, Fırtına, Aşırı Yağış	1

Bu tablodaki veriler bütün doğal afet türleri arasında depremler konut hasarının üçte ikisi, can kaybı ve maddi kayıp olarak daha büyük bir oran ile en büyük doğal afet olmaktadır. 1960'dan bu yana geçen süre içinde su baskınları, yer kaymaları ve kaya düşmelerinin etkisi, nehirlerinin akış rejimlerinin kontrol altına alınması ve daha etkili arazi kullanım önlemleri sonucu azalan bir eğilimde olmuştur. Gelecekte Türkiye'yi tehdit edecek büyük doğal afetin depremden kaynaklanacağını bekleyebiliriz. Heriki bölümünde her bir afet türü için ek bilgiler verilecektir.

Türkiye Dr. Frank Press tarafından 1984'de 1990'dan başlayan zaman stüresinin "Uluslararası Afet Zararlarını Azaltma On Yılı" olması düşüncesini savunmuş ve desteklemiştir. Birleşmiş Milletlerin 42 nci Genel Kurulunda bu yönde bir karar alındıktan hemen sonra ulusal düzeyde bir düzenleme yapılmıştır.

Türkiye'de 7269 Sayılı Yasa ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yasal olarak kamunun bütün doğal afetlerin sonuçlarından korunması için hizmet etmek ve bu amaçla bütün önleyici ve koruyucu önlemleri almakla görevlendirilmiştir. Bu nedenle de Uluslararası Afet Zararlarını Azaltma On Yılı'nın uygulamaya konulmasında bu Bakanlığın Ulusal Ev sahibi teşkilât olması kabul edilmiştir. Diğer millî kuruluşlar programa kendi uzmanlık ve sorumluluk alanlarında katkıda bulunmak üzere davet edilmişlerdir. Uluslararası Afet Zararlarını Azaltma On Yılı Türkiye Millî Komitesi Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar Yardımcısının Başkanlığı altında toplanmıştır. Komitenin üyeleri ve bağlı oldukları kurumlar aşağıdaki gibidir:

İsa Kalkan: (Başkan) : Müsteşar Yardımcısı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı,

Sayhan Bayoğlu : (Genel Sekreter ve diğer tür afetler çalışma grubu başkanı) Afet İşleri Genel Müdürü

Orhan BALTAN : (Yer Kayması ve Kaya Düşmesi Çalışma Grubu Başkanı) Afet İşleri Genel Müdür Yardımcısı

Oktay Ergünay : (Depremler Çalışma Grubu Başkanı) Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Araştırma Dairesi Başkanı

Yüksel Ayhan : (Yangınlar Çalışma Grubu Başkanı) İç İşleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdür Yardımcısı

Özden Bilen : (Su Baskınları Çalışma Grubu Başkanı) Devlet Su İşleri Genel Müdür Yardımcısı

Yücel Özgün : Sivil Savunma Genel Müdürlüğü

Nilüfer Ünver : Sağlık Bakanlığı, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Kubilay Örtün : Sağlık Bakanlığı, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İ. Turan Çakmak : Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeolojik Araştırmalar Dairesi Başkanı

H. Tekin Sevil : Türkiye Kıvılcık Derneği, Genel Başkan Danışmanı

Nahit Kumbasar : Profesör, İstanbul Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Fakültesi

Polat Gülkan : Profesör, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

Doğan Altınbilek : Profesör, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

Nurettin Sonel : Profesör, Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

Alkut Aytun : Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Yapı Araştırma Enstitüsü Başkan Vekili

Rifat Yazar : Emekli Profesör, Deprem Mühendisliği Türkiye Millî Komitesi Başkanı

Kemal Erguvanlı : Emekli Profesör, Mühendislik Jeolojisi Türkiye Millî Komitesi Başkanı

Muammer Dizer : Profesör, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Mühendisliği Enstitüsü Başkanı

Ulusal Komite ilk toplantısında Türkiye için en önemli doğal afetlerin aşağıdaki beş başlık altında toplanabileceğini kararlaştırmıştır:

1. Depremler
2. Heyelanlar ve Kaya Düşmeleri
3. Su Baskınları
4. Yangınlar
5. "Diğer Afetler" (Çığ, Fırtına, Tsunami ve Volkanlar)

Her bir görev için bir Çalışma grubu oluşturulmuş ve bu gruplar ana hedefleri, planları ve Türkiye'de doğal afetleri azaltmak için gelecek On yıl içindeki faaliyetleri tanıtan çalışma programlarını hazırlamışlardır.

Bu raporda her bir Çalışma Grubunun belirlediği Ana Hedefler ve Çalışma Programları bulunmaktadır. Katkıda bulunan kişilerin adları herbir grubun çalışma planının giriş bölümünde verilmektedir. Bu çalışma gruplarının kamu kurumları, üniversiteler ve özel amaçlı ulusal meslek örgütleri gibi devlet kuruluşu olmayan kuruluşların temsilcilerinden oluştuğu özellikle vurgulanır. Ulusal Komite ve beş Çalışma Grubunda toplam olarak 65 bilim adamı ve araştırmacı bulunmaktadır.

**ULUSLARARASI AFET ZARARLARINI AZALTMA ON YILI
DEPREMLER TÜRKİYE ULUSAL ÇALIŞMA GRUBU**

Genel Bilgi:

Türkiye'deki depremlerin yarattığı kayıpların ağırlığını vurgulamak için ön bilgiler verilmektedir. Yerel malzeme ile geleneksel yöntemler uygulanarak yapılmış kırsal konutlar hafif depremlerde bile kolayca yıkılmaktadır. Hasar istatistikleri bu yapıların en büyük can kaybına yol açtığını göstermektedir.

Türkiye'deki deprem tehlikesi ile ilgili bazı ek bilgi ve istatistikler verilebilir. 1925-1988 yılları arasında yıkıcı depremler yılda ortalama 1 100 can kaybı ve 5 600 hasarlı yapıya yaratmışlardır. Bu süre içinde deprem kayıplarının toplamı yıllık ortalama olarak gayrisafi milli gelirin yüzde biri kadar olmuştur. Diğer bütün başka doğal afetlerin toplamı ise yıllık gayri safi milli hasılının yüzde 0.2'si kadar olmaktadır.

Şu anda yürürlükte olan resmî deprem bölgeleri haritasına göre (Bak Şekil-1) Türkiye aşağıdaki beş bölgeye ayrılmıştır:

1 inci Derece Deprem Bölgesi	I >	XI MSK
2 nci Derece Deprem Bölgesi	I =	VIII MSK
3 üncü Derece Deprem Bölgesi	I =	VII MSK
4 üncü Derece Deprem Bölgesi	I =	VI MSK
Tehlikesiz yada Deprem Etkinliği Önemsiz Bölgeler	I <	V MSK

Deprem bölgeleri haritalarının hazırlanması ile ilgili çalışmalar genel olarak deprem kataloglarına, tektonik ve sismotektonik haritalara, gözlenmiş ve beklenen en büyük deprem şiddeti ve deprem episantur (merkezlistü) haritalarına dayanır. Bir diğer deyişle harita deterministik bir yaklaşım ile hazırlanmıştır. Gelecekte olacak depremlerin yeri, oluş zamanı ve mağnitüdü ise belirsizdir. Bu nedenle deprem tehlikesini belirlemek için olasılık yöntemleri ile önceden bilme ve karar verme prensipleri daha uygun bir araç olmaktadır. Son yıllarda Türkiye'deki deprem tehlikesinin sayısal olarak değerlendirilmesinde olasılık yönteminin uygulanmasına artan bir ilgi gösterilmektedir.

Tablo 1.'de nüfus, ana endüstriyel tesisler vb. unsurların deprem bölgelerinde dağılımları ile ilgili bilgiler sunulmaktadır.

Tablo 1: Nüfus, Alan Endüstri ve Barajların Deprem Bölgelerine Göre Dağılımı

Deprem Bölgesi	Nüfus (Yüzde)	Yüzey Alanı (Yüzde)	Ana Endüstri Merkezleri (Yüzde)	Barajlar (Yüzde)
1 inci Derece I > IX	22	15.0	24.7	10.4
2 nci Derece I = VIII	29	28.4	48.8	20.8
3 üncü Derece I = VII	24	29.0	12.0	33.3
4 üncü Derece I = IV	20	19.6	12.6	27.1
Tehlikesiz Bölge I < V	5	8.0	1.7	8.4

Örgüt Yapısı:

Bayındırlık ve İskân Bakanlığına Uluslararası Afet Zararlarını Azaltma On Yılı içinde ulusal düzeydeki faaliyetleri organize etme görevi verilmiştir. Bu Bakanlık içindeki Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Afeti ile ilgili faaliyetlerin koordinasyonundan sorumludur. Dökümanın bu bölümünü hazırlayan ve Uluslararası Afet Zararlarını Azaltma On Yılı için politika belirleyen Depremler Çalışma Grubu aşağıdaki kişilerden oluşmaktadır:

Oktay Ergünay (Başkan) : Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Deprem Araştırma Dairesi Başkanı

Polat Gülkan : Profesör, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

A. Mete Işıkkara : Profesör, Boğaziçi Üniversitesi

Erçin Kasapoğlu : Profesör, Hacettepe Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü

Nahit Kumbasar : Profesör, İstanbul Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Fakültesi

Ömer Alptekin : Profesör, İstanbul Üniversitesi, Jeofizik Mühendisliği Bölümü

Alkut Aytun : Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Yapı Araştırma Enstitüsü, Başkan Vekili

Hülya İlgen : Avrupa Afetler Eğitim Merkezi Başkanı, Ankara

DOĞAL AFET ZARARLARININ AZALTILMASI ULUSLARARASI ON YILI**DEPREM ÇALIŞMA GRUBU ANA HEDEFLERİ****A. Tehlike ve Riskin Belirlenmesi**

1. Türkiye'nin depremselliği ve genç tektoniği üzerindeki çalışmalara önem ve öncelik verilecek ve bu konudaki bilgi birikimi bir araya toplanacaktır.

2. Yürürlükteki deprem bölgeleri haritası, çağdaş bir anlayışla yeniden düzenlenecektir.

3. Önemli yapı ve yerleşmelerin kurulacağı alanlarda, mikro bölgelendirme çalışmalarının yapılması sağlanacak ve bu çalışmalarla ilgili esaslar geliştirilerek, standart hale getirilecektir.

4. Bölge ve şehir ölçeğindeki fiziksel planlama çalışmalarında, deprem zararlarının azaltılmasına önem ve öncelik verilecek ve bu konudaki mevzuat gözden geçirilerek, gerekli yasal düzenlemeler yapılacaktır.

5. Çeşitli türdeki yapı ve yerleşmelerin depremlerden etkilenme derecelerini gösteren etkilenme analizleri, hasar ve ekonomik kayıp olasılıkları için modeller geliştirilecektir.

B. Gözlem, Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Kurulması

1. Mevcut deprem kayıt şebekesi, ülke sınırları içerisinde magnitüdü 3 ve daha büyük olan depremleri kayıt edecek ve deprem parametrelerini anında ve hızlı olarak belirleyecek hale getirilecektir. Bu amaç için ana ve tali merkezlerden oluşacak ulusal telemetrik gözlem şebekesi geliştirilecektir.

2. Halen kurulu bulunan kuvvetli yer hareketi kayıtcı sayısı 250'ye çıkarılacak, ayrıca yüksek bina ve barajlar gibi önemli mühendislik yapılarının bu cihazlarla donatılmasına bir program içerisinde ivedilikle başlanacaktır.

3. Her türlü deprem kayıtları ile ilgili standart bir veri bazı oluşturmak ve tüm kullanıcılara anında veri sağlamak amacıyla, Ankara'da Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Deprem Araştırma Dairesi Başkanlığı bünyesinde kurulan veri-işlem merkezi geliştirilecektir.

4. Zemin-yapı etkileşimi, yer hareketinin büyütmesi, azalım ilişkilerini geliştirmek için, Doğu ve Batı Anadolu'da seçilecek pilot bölgelerde özel amaçlı kuvvetli yer hareketi kayıt sistemleri kurulacaktır.

5. Depremlerin önceden tahmini amacıyla halen Kuzey-Batı Anadolu'da yürütülmekte olan çok disiplinli pilot çalışmalar, farklı gerilme ve yirtılma özellikleri gösteren Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri ile Ege-Graben zonlarındaki sismik boşluk alanlarına da yaygınlaştırılacaktır.

6. Önceden tahmin çalışmalarından elde edilen sonuçların bilimsel olarak değerlendirilmesi ve uygulama için öneriler geliştirilmesi amacıyla Bayındırlık ve İskân Bakanlığının koordinasyonunda çalışan bir Bilimsel Danışma Kurulu oluşturulacaktır.

7. Anında ve etkili bir ilk kurtarma ve yardım çalışması yürütebilmek amacıyla, ülke ölçeğinde "Deprem Hasarı Erken Haberleşme Sistemleri" kurulmasına başlanacaktır.

C. Kısa Vadeli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları

1. Halen yürürlükte olan "İl Kurtarma ve Yardım Planlarının" gerçekçi ve uygulanabilir hale getirilmesi ve geliştirilmesi için örnek çalışmalar ve kılavuz kitapçıklar hazırlanacak ve her yıl bu planların gözden geçirilmesi amacıyla, tabikatlar düzenlenecektir.

2. Ülke ölçeğindeki afet planlama ve hazırlık çalışmalarının sürekli bir sistem içerisinde yönlendirilebilmesi için bu konudaki mevzuat yeniden gözden geçirilecek ve bir deprem anında toplanan merkezi koordinasyon kurulları yerine, çalışmaları, depremler olmadan önce gözden geçiren, yönlendiren ve geliştiren kurullar oluşturulacaktır.

3. Bir deprem anında hızlı bilgi toplama ve haberleşmeyi sağlamak amacıyla, mevcut haberleşme ağının kesilebileceği de dikkate alınarak, alternatif haberleşme sistemleri geliştirilecektir.

D. Uzun Vadeli Öneleyici Tedbirler

1. Depreme dayanıklı yapı yönetmeliği deprem mühendisliğindeki yeni gelişmelere paralel olarak gözden geçirilecektir.

2. Özel mühendislik yapılarının depreme dayanıklı olarak projelendirilebilmeleri için gerekli esasları belirleyen bir çerçeve yönetmelik geliştirilecektir.

3. Yapı denetimi konusundaki mevzuat yeniden gözden geçirilecek ve denetimin daha gerçekçi olmasını sağlayacak, yapı veya deprem sigortası vb. gibi denetim sistemleri uygulamaya konulacaktır.

4. Baraj, köprü, trafo merkezleri vb. gibi kritik yapıların, deprem güvenlikleri bir program dahilinde değerlendirilecek ve gerektiğinde bu yapıların takviye veya onarımları yapılacaktır.

5. Hastahane, itfaiye, su depolama ve dağıtım şebekesi, PTT vb. gibi bir depremden hemen sonra kullanılması zorunlu olan yapılardan yetersiz bulunanların takviye ve onarımları için yeni bir program başlatılacaktır.

6. Deprem bölgelerindeki çok riskli kırsal yapıların yenilenmesi veya takviye edilmesi çalışmalarına hız verilecek ve önceliklerin belirlenmesi amacıyla bu konuda yeni bir program başlatılacaktır.

7. Betonarme yapılarda beton kalitesinin yükseltilmesi amacıyla kaliteli beton üreten santral-lerin kurulması teşvik edilecek ve desteklenecektir.

8. Aktif deprem bölgelerinde barajlar çevresinde kurulu bulunan deprem kayıt şebekelerinin geliştirilmesi ve planlanması yapılan barajların depremselliğinin aletsel olarak belirlenmesi çalışmalarına önem verilmesi sağlanacaktır.

E. Eğitim ve Enformasyon Çalışmaları

1. Deprem ve depreme dayanıklı yapı yapma konusundaki geniş kapsamlı halk eğitimi çalışmalarına önem ve öncelik verilecek ve eğitim çalışmalarının en uç yerleşme birimlerine ulaştırılması için gereken işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır.

2. Yerel usta ve kalfalarla, evini kendi yapan halkın depreme dayanıklı yapı yapma konusundaki bilgi ve becerisini artırmak amacıyla evini yapana yardım programları hızlandırılacak ve bu programlarda görev alacak teknisyenlerin eğitimi öncelikle sağlanacaktır.

3. Toplumun her kesiminin deprem ve diğer doğal afetler konusunda aydınlatılması için TV, Radyo vb. gibi kitle iletişim araçlarından yararlanılarak eğitici ve anlaşılması kolay bilgiler yayınlanacaktır.

4. Türkiye'de afetlerle ilgili araştırma, uygulama, tecrübe ve bilgi birikimini kamu oyuna en geniş şekilde duyurabilmek amacıyla, "Doğal Afetler Ulusal Kongre"leri düzenlenecektir.

5. Üniversitemizde özellikle yerbilimleri, inşaat ve şehir planlaması eğitimi veren bölümlerde sismoloji ve deprem mühendisliği eğitimi ve araştırmaları teşvik edilecek laboratuvar ve eğitim imkanlarının iyileştirilmesine destek verilecektir.

6. Başka ülkelerde deprem konusunda elde edilen tecrübe ve bilgilerin Türkiye'ye aktararak bunlardan gerekli derslerin çıkartılması ve aynı hatalara düşülmemesi amacıyla uluslararası işbirliği imkanları arttırılacak, depremler konusunda ileri düzeyde olan ülkelerdeki bilgi birikiminden yararlanılmasına ağırlık verilecektir.

7. Eğitim ve araştırma kuruluşlarının deprem ve deprem zararlarının azaltılması konusundaki ulusal ve uluslararası projeleri teşvik edilecek ve desteklenecektir.

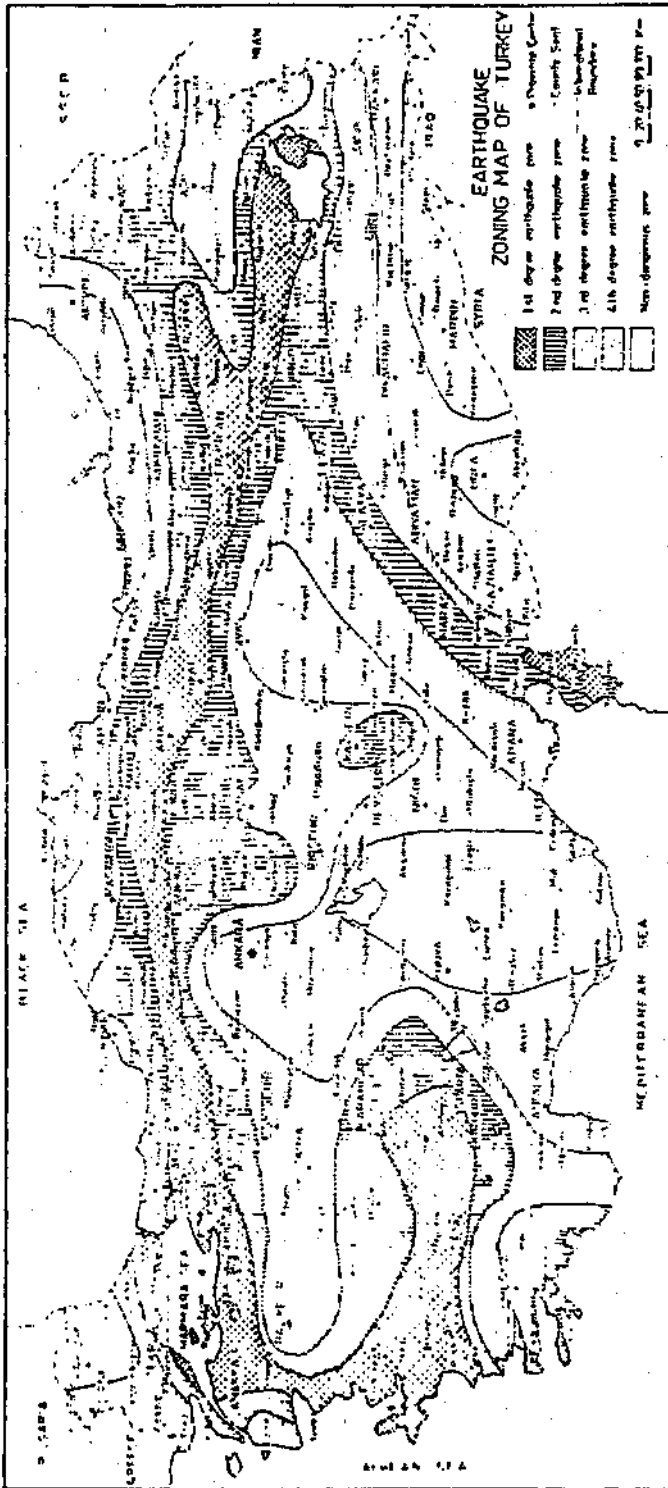
8. Deprem ve diğer doğal afetlerle ilgili her türlü istatistikî verinin toplanması ve periyodik olarak yayınlanması sağlanacaktır.

KATILIMLI ÇALIŞMA GÜCÜ TEZİHLİFLERİ

ANA HEDEFLER	ZAMAN (YIL)											
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
A. Tehlike ve Riskin Belirlenmesi												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
B. Çözüm, Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Kurulması												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
C. Kısa Süreli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları												
1.												
2.												
3.												

DEPREM ÇALIŞMA GRUBU TERMİN PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)										
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<u>D. Uzun Süreli Önleyici Tedbirler</u>											
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
<u>E. Eğitim ve Enformasyon Çalışmaları</u>											
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											

TÜRKİYE'DE DEPREM BÖLGELERİNİ GÖSTERİR HARİTA

**DOĞAL AFET ZARARLARININ AZALTILMASI ULUSLARARASI 10 YILI
HEYELAN VE KAYA DÜŞMELERİ ÇALIŞMA GRUBUNUN
ANA HEDEFLERİ**

TÜRKİYE'DE HEYELAN VE KAYA DÜŞMESİ SORUNLARI

Türkiye'nin; jeolojik, morfolojik ve klimatolojik kriterler gözönüne alındığında çok farklı bölgelere sahip olduğu gözlenmektedir. Ayrıca şehircilik biliminin bugünkü düzeyde gelişmediği tarihlerde ve günün, düşmandan korunmayı amaçlayan düşüncesinde oluşturulan şehir, kasaba ve köy gibi yerleşim alanlarının yükselti yamaçlarında ve dik şevler altında kurulduğu görülmektedir.

Buna ilaveten, son yıllarda gerek nüfus artışı (Yıllık 2,5) ve gerekse hızlı kentleşme (Yıllık 5,5) nedenleri ile gelişen konut sorunu, yerleşmenin ucuz ve yasal önlemlerden yoksun sahalarda (Gecekondulaşma) yapılmasına yol açmıştır.

Dik şev ve yamaçlarda yer alan bu alanlarda da; heyelanlar kaya bloklarının kayması, kaya düşmeleri ve devrilmeleri gibi birtakım doğal afet olaylarının meydana gelmesi kaçınılmaz bir gerçektir.

Nitekim, son 25 yılda (1960-1985) 5 500 yerleşim alanında heyelan, 720 yerleşim alanında ise kaya düşmesi nedeniyle etüd yapılmış ve heyelanlar nedeniyle 58 500, kaya düşmeleri sonucu ise 26 500 olmak üzere toplam 85 000 konutun nakli önerilmiştir. Bu afetler nedeniyle de 200 civarında insan hayatını kaybetmiştir.

Türkiye'de Karadeniz bölgesi başta olmak üzere, İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgeleri heyelanlardan, Akdeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgeleri de kaya düşmelerinden etkilenmektedir.

"Doğal Afet Zararlarının Azaltılması 10 Yılı" çerçevesinde yukarıda belirtilen afetlerin önlenmesi, zararlarının azaltılması ve yasal önlemlerin düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Örgüt Yapısı:

Bu çalışma grubunun faaliyetleri Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün koordinatörlüğü altında yürütülecek olup, grup üyeleri şöyledir;

Orhan BALTAN : (Başkan) Afet İşleri Genel Müdür Yardımcısı

Kemal ERGUVANLI, Mühendislik Jeoloji Türkiye Millî Komitesi Başkanı, Emekli Profesör, İstanbul Teknik Üniversitesi

Okay EROSKAY, Profesör, İstanbul Üniversitesi Jeoloji Bölümü

Erdoğan YÜZER, Profesör, İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi Dekanı

Vahit KUMBASAR, Profesör, İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi

Remzi ÜLKER, Profesör, İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi

HEYELAN VE KAYA DÜŞMESİ AFETİ ÇALIŞMA GRUBU ANA HEDEFLERİ

A. TEHLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ

1. Mevcut verilerin bir merkezde derlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla bir veri-işlem merkezi oluşturulması,

2. Türkiye heyelan bölgelerinin belirlenmesi,

3. Ayrıntılı heyelan çalışmalarına esas oluşturmak üzere risk bölgelerinin sınıflandırılmasını standartlaştıracak çalışmaların yapılması,

4. Değişik ölçekli heyelan-risk haritalarının yapımı,

5. Halen potansiyel heyelan ve kaya düşmesi alanı olan bölgeler civarında yerleşmeye uygun yeni alanların belirlenmesi,

B. GÖZLEM TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİNİN KURULMASI:

1. Riski fazla olan bölgelerde; jeodezik, fotojeolojik, uzaktan algılama vb. yöntemlerle gözlem ve ölçü sistemlerinin kurulması,

2. Çeşitli uyarı sistemlerinin yerleştirilmesi ve deformasyon ölçümlerinin yapılması,

3. Yapılan ölçümlerin yöresel ve merkezi bazda değerlendirilmesi,

4. Haberleşme ağının kurulması ve risk sinyallerinin iletilmesi,

5. Meteorolojik verilerle yağış karakteristiklerinin belirlenmesi ve ani yağış boşalmaları ile periyodlarının önceden tahmini ve gerekli önlemlerin alınması,

C. KISA VADELİ KORUYUCU ÖNLEMLER VE ÖNCEDEN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI:

1. Afetle birlikte yapılacak acil yardım, kurtarma ve geçici iskâna ilişkin planların önceden yapılması ve uygulanmada görev alacak kurum ve kuruluşların belirlenmesi,

2. "İl kurtarma ve yardım planlarının" uygulama kapasitesini artırıcı çalışmaların yapılması,

D. UZUN VADELİ ÖNLEYİCİ ÖNLEMLER:

1. Heyelan ve kaya düşmelerinin diğer afetlerle (deprem, volkan püskürmesi fırtına vb.) ilişkilerinin ve etkilerinin saptanması,

2. Heyelan ve kaya düşmelerine ilişkin Araştırma Merkezinin kurulması ve bu konularda uzman yetiştirilmesi, Merkezce Uluslararası düzeyde bilimsel ve teknik işbirliği yapılmasının sağlanması,

3. Potansiyel heyelanlı bölgelerde yerleşimin zorunlu olması hallerinde alınması gerekli önlemlerin ve yapı tiplerinin araştırılması ve bu hususta gerekli yönetmeliklerin düzenlenmesi,

4. Heyelan ve kaya düşmesi riskinin çok yüksek olduğu bölgelerde; devamlı ölçüm ve gözlemlerin yapılması ve değerlendirilmesi ile ilgili ön çalışmaları yapmak için gerekli organizasyonun sağlanması,

5. Yer deformasyonu ile yapı hasarları arasındaki ilişkilerin araştırılması ve kriterlerin tespit edilmesi,

6. Potansiyel yerleşim alanlarının sınıflandırılması,

7. Hazırlanacak imar planlarında heyelan ve kaya düşmesine maruz alanların tespiti ve alınması zorunlu teknik önlemlerin belirlenmesi,

E. EĞİTİM VE ENFORMASYON ÇALIŞMALARI:

1. Basın, radyo, TV vb. iletişim araçları ve seminer, sempozyum konferans vb. bilimsel ve teknik toplantılarla kamunun eğitilmesi ve aydınlatılması,

2. Bu konuda merkezi ve yerel otorite ve sorumlu kurumlar arasında görev, yetki ve sorumluluk koordinasyonunun sağlanması,

1999 DOĞAL AFET ZARARLARININ AZALTILMASI ULUSLARARASI 10 YILI

HEYELAN VE KAYA DÜŞMESİ ÇALIŞMA GURUBU TERMİN PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)										
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
A. TERLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ											
1.											
2.											
3.											
4.											
B. GÜZLEK ÇAHİN VE ERİKEN UYARI SİSTEMLERİNİN KURULMASI											
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
C. KISA VADELİ KORUYUCU ÖLÇÜMLER ÖNCEKİ SAZİRLER ÇALIŞMALARI											
1.											
2.											
D. UZUN VADELİ KORUYUCU ÖLÇÜMLER											
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
E. GÜZLEK VE ERİKEN UYARI ÇALIŞMALARI											
1.											
2.											

**ULUSLARARASI AFET HASARLARINI AZALTMA 10 YILI
SU BASKINLARI TÜRKİYE ULUSAL GRUBU**

Genel Bilgi:

Türkiye'de taşkına maruz olan sahalar yurdun her tarafına yayılmış durumdadır. Nehirler nehir vadileri boyunca yer almaktadır. Nehirlerin eğimleri genellikle fazla ve yüzeysel akış rejimleri düzenli değildir.

Taşkınlar önemli ölçüde zarara can kaybına ve ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Taşkınların ortaya koyduğu zarar sel yataklarının ortaya koyduğu sel yataklarının büyümesiyle bir yandan artarken yapısal önlemlerin alınmasıyla azalmaktadır. Alınacak yapısal tedbirler taşkın ve seilenme riskini bir dereceye kadar azalttığımız belirtmek yerinde olur, ancak taşkınların daha sık meydana gelmeleri zarar miktarını artırmaktadır. Taşkın kontrol yapılarının bakım ve işletmesi taşkın zararlarının azaltılması açısından önemlidir.

Örgüt Yapısı:

Özden BİLEN : (Başkan) Devlet Su İşleri Genel Müdür Yardımcısı

Süleyman BOZKURT : Devlet Su İşleri Etüd ve Planlama Daire Başkanı

Hüseyin YAVUZ : Devlet Su İşleri Etüd ve Planlama Dairesi Başkan Yardımcısı

Ayhan TEKER : Devlet Su İşleri, Rasatlar Şube Müdürü

Necati ÖZÇIRPICI : Devlet Su İşleri Hidroloji Şube Müdürü

Fikret ERDOĞAN : Devlet Su İşleri İşletme Hidrolojisi Şube Müdürü

Şahin BEKİŞOĞLU : Devlet Su İşleri, Bakım, Onarım Şube Müdürü

Arif GAFUR : Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Hidroloji Şube Müdürü

Nural DALGUN : Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Hidroloji Baş Mühendisi

Hazım İNAN : Sivil Savunma Koleji Müdür Yardımcısı, İçişleri Bakanlığı

Orhan GEDİKLİ : Mühendis, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

DOĞAL AFETLERİN AZALTILMASI ULUSLARARASI ON YILI

TÜRK MİLLÎ KOMİTESİ

SU BASKINLARI ÇALIŞMA GRUBU ANA HEDEFLERİ

Doğal Afetlerin Azaltılması Uluslararası 10 Yılı Türk Millî Komitesinin 23.12.1988 tarihinde yapmış olduğu 1 inci toplantısında, değişik konularda çalışma komisyonları kurulmuş ve Su Baskınları Çalışma Komisyonunun başkanlığına DSİ Genel Müdürlüğü getirilmiştir.

Su Baskınları Çalışma Komisyonunun; DSİ Genel Müdürlüğü, DMİ Genel Müdürlüğü, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve ODTÜ Rektörlüğü temsilcilerinden oluşması uygun görülmüştür.

Su baskınları ile ilgili çalışmaların aşağıda belirtilen gruplarda ve sırada ele alınması uygun görülmüştür.

A. Tehlike ve Riskin Belirlenmesi

1. Ülkemizde meydana gelmiş olan taşkınların bir envanteri çıkartılacaktır.

2. Çıkarılan envanterden ve hidrolojik ettülden yararlanılarak, taşkın zararlarına ve taşkın yinelenme sürelerine göre taşkına maruz bölgeler belirlenecektir.

3. Su baskınlarına maruz bölgelerin taşkın frekans atlasları çıkarılacaktır.

4. Su baskınlarına maruz alanlar; bitki örtüsü ve arazi kullanım şekilleri dikkate alınarak, olası su baskınları karşısında meydana gelebilecek zarara göre sınıflandırılacaktır.

B. Gözlem, Tahmin ve Erken Uyarı

1. Su baskını tehlikesinin önceden sağlıklı olarak tahmin edilebilmesi için gerekli hidrolojik ve meteorolojik donelerin temin edildiği taşkın bölgelerindeki gözlem istasyonlarının, şebekesi ve bu istasyonların cihazlarla donanımları gözden geçirilecek ve gerekli revizyonlar yapılacaktır.

2. Gözlem istasyonlarından elde edilen donelerin kolaylıkla temini ve değerlendirilmesi için bir veri bankası oluşturulmasına çalışılacaktır.

3. Taşkın bölgelerindeki gözlem istasyonlarının; elde edilen donelerin en kısa zamanda, değerlendirilmek üzere veri bankalarına aktarılmasını sağlamak için uzaktan ölçüm (telemetri, radar gibi) cihazları ile donatılmasına çalışılacaktır. Öncelikle örnek bir taşkın bölgesi seçilerek, buradaki gözlem istasyonlarının uzaktan ölçüm (telemetri, radar gibi) cihazları ve taşkın sahasının ise erken uyarı sistemleri ile donatılmasına çalışılacaktır.

4. Elde edilen donelerin değerlendirilmesi için taşkın büroları oluşturulmasına, bu büroların bilgisayarlarla donatılmasına, gerekli bilgisayar programlarının teminine ve/veya hazırlanmasına çalışılacak ve elde edilen donelerden ve tahmin yöntemlerinden yararlanılarak değişik yinelenmeli yağış ve akış değerleri hesaplanacaktır.

5. Taşkın bürolarında elde edilen sonuçların, taşkın koruma tesislerinin ve erken uyarı sistemlerinin işletilmesinde kullanılmak üzere gerekli tafimatlar hazırlanacaktır.

6. Su baskınlarının neden olduğu can ve mal kayıplarının azaltılması için erken uyarı sistemlerinin oluşturulmasına çalışılacaktır.

C. Kısa Süreli Koruyucu Önlemler ve Hazırlık Çalışmaları

1. Su baskınlarının neden olduğu can ve mal kayıplarını azaltmak üzere, taşkın sırasında yapılacak çalışmalar ve alınacak önlemleri kapsayan planlar hazırlanacaktır.

2. Hazırlanacak planlar doğrultusunda çalışmalara katılacak kuruluşlar arasında koordinasyon sağlayacak birimler oluşturulacak ve haberleşme sistemi kurulacaktır.

3. Taşkın sonrası; taşkın olumsuz etkilerini kaldırmak üzere oluşturulacak arama, kurtarma ve yardım ekiplerinin çalışma yöntemlerini belirleyecek planlar hazırlanacaktır.

4. Su baskınları konusundaki mevcut yönetmelikler ve planlar gözden geçirilecektir.

5. Taşkın zararlarını azaltmak üzere bu bölgelerdeki arazilerin kullanım planları hazırlanacaktır.

6. Mevcut taşkın koruma tesislerinin çalışma talimatları gözden geçirilerek en iyi şekilde işletilmeleri sağlanacaktır.

D. Uzun Süreli Koruyucu Önlemler

1. Taşkına maruz bölgelerde yeralan tarım sahalarının ve yerleşim yerlerinin baraj, sel kapanı, sedde ve taşkın suları derivasyonu gibi tesislerle korunması için projeler geliştirilecektir. Geliştirilecek projelerle mevcut tesisler korunurken, daha yüksek frekanslı taşkınların neden olabileceği taşkın zararlarının artmamasına özel gösterilecektir.

2. Taşkın zararlarını artırıcı engellerin kaldırılması ve yapısal taşkınların önlenmesi için öneriler getirilecektir.

E. Eğitim ve Enformasyon

1. Taşkın sırasında ve sonrasında neler yapılması gerektiği konusunda yöre halkını eğitici yayınlar kullanacak ve halkı bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

2. Taşkın sırasında görev alacak kişiler düzenlenecek kurslarla eğitilecek ve uygulamalar yapılacaktır.

3. Taşkın projelerinin geliştirilmesinde ve bu projelerin işletilmesinde yöredeki ilgili idarî birimlerle koordinasyonun sağlanması için gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

4. Su baskınları konusunda bilgiyi artırmak ve yapılacak çalışmalarını yönlendirmek amacıyla biri ulusal diğeri uluslararası olmak üzere iki bilimsel ve teknik konferans düzenlenmesine çalışılacaktır.

5. Üniversitelerimizde taşkın hidrolojisi ve taşkın kontrolü konularıyla ilgili araştırmalar teşvik edilecektir.

T.C. SU KANUNU KURULUŞU İÇİN KURULAN SU BASKINLARI ÇALIŞMA GURUBU İZLENİMLERİ RAPORU

SU BASKINLARI ÇALIŞMA GURUBU İZLENİMLERİ RAPORU

ANA HÜDETLER	YIL											
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
Tehlike ve Riskin Belirlenmesi												
1.												
2.												
3.												
4.												
Gözlem, Tahmin ve Erken Uyarı												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
Kısa Süreli Koruyucu Önlemler ve Hazırlık Çalışmaları.												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
Uzun Süreli Koruyucu Önlemler												
1.												
2.												
Eğitim ve Enformasyon												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												

DOĞAL AFET ZARARLARININ AZALTILMASI ULUSLARARASI 10 YILI
YANGIN ÇALIŞMA GRUBU

Genel Bilgi:

Yanıcı maddenin ısı ve oksijenle birleşmesi şeklinde, yanma ve hızlı yanma olarak tanımlanan ateş bir anlamda uygarlığın simgesidir.

Bu sebeple; gelişmenin temel öğelerinden biri olarak faydalı kullanıldığı zaman medeniyete hizmet etmiş, kontrolden çıktığı zaman ise yılların eserlerini ve ürünlerini yokeden bir afet olarak kabul edilmiştir.

Ülkemiz genelinde yerleşim merkezlerinde 1982-1987 yılları arasında meydana gelen toplam yangın sayısı 86 304 olup, maddî kayıp ise 100 milyon TL.dir.

Yine ülkemiz genelinde 1983-1987 yılları arasında ormanlarımızda toplam 7 030 adet yangın çıkmış, 58 703 hektar alan yanmış ve 26 928 833 TL.lik maddî zarar meydana gelmiştir.

Bu sayılar maddî kayıplar ve sebeplerinin süresinin yangın afetindeki önemini vurgulamaktadır.

Yangın çalışma grubu,

"Doğal Afet Zararlarının Azaltılması 10 Yılı" çerçevesinde can ve mal kaybı gibi zararları en az düzeye indirmek, konuyla ilgili halka bilgi vermek ve bu gaye için en önemli donanımı hesaba katmaktır.

Örgüt Yapısı:

Ulusal raporun bu bölümünü, Ulusal Türk Yangın Çalışma grubunda yer alan aşağıdaki kişiler oluşturmaktadır.

Yüksel AYHAN: (Başkan) Doçent İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü

Abdurrahman KILIÇ : Profesör, İTÜ Makina Mühendisliği Fakültesi

Özcan ESMER : Şehir Planlama Bölümü ODTÜ

Cevdet DOLARSLAN : Ankara Büyükşehir Belediyesi, Yangın Ekipleri Direktörü

Metin DEMİR : İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Yangın Ekip Direktörü

Enver YALÇINKAYA : Doçent, Genel Müdür, Güven Sigorta

Eğref ADALI : Profesör, İTÜ Elektrik Mühendisliği

U. Savaş BARAN : Kaptan, Türk Deniz Kuvvetleri

Hüseyin ÇAKIR : TSE Elektronik Uyarı Sistemleri Bölüm Şefi

YANGIN ÇALIŞMA GRUBU ANA HEDEFLERİ

A. TEHLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ:

1. Ülkemizde yürürlükte bulunan yangın mevzuatı ile sigortacılık derlenecektir.
2. Yangınlarla ilgili istatistikî çalışmalar yapılacaktır.
3. İtfaiye teşkilleri hakkında bilgi toplanacaktır.
4. Yangın söndürme araç, gereç ve malzemeleri hakkında bilgi toplanacaktır.
5. İtfaiye ile ilgili haberleşme sistemi hakkında bilgi toplanacaktır.
6. Orman yangınları hakkında bilgi toplanacaktır.
7. Konu ile ilgili çeşitli ülkeler incelenecek ve ülkemizle karşılaştırma yapılacaktır.

B. GÖZLEM, TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİNİN KURULMASI:

1. Şehirlerimizde yangın ihbar sistemleri kurdurulacaktır.
2. İtfaiye teşkilerine modern haberleşme sistemleri kurdurulma çerçevesinde;
 - a) Yerleşik ve seyyar haberleşme pekiştirilecektir.
 - b) Sevk ve idare standardı oluşturulacaktır.
3. Ormanlarda yangına karşı gözlem, erken uyarı sistemleri kurulacak ve kurulu bulunanlar da geliştirilecektir.

C. KISA VADELİ KORUYUCU ÖNLEMLER VE ÖNCEDEN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI:

1. Halen yürürlükte olan yangın mevzuatı gözden geçirilecek ve yangın zararlarının azaltılması yönünde yeni bir mevzuat hazırlanacaktır.
2. İtfaiye Teşkillerinin Kuruluş, Görev, Eğitim ve Denetim Esaslarına Dair Yönetmelik gözden geçirilecek ve yeniden düzenlenecektir.
3. İtfaiye personelinin ekonomik ve sosyal yönden iyileştirilmesi sağlanacak ve itfaiye personeli cazip hale getirilecektir.
4. Eğitim ve denetim konularına açıklık getirilecektir.
5. İtfaiyede kullanılan araç, gereç ve malzemeler tespit edilecek, öncelik sırasına göre yapılacak tespit sonucuna göre de bu araç, gereç ve malzemenin standardı sağlanacaktır.
6. İl ve ilçelerde yangın zararlarını azaltıcı planlar yaptırılacaktır.
7. İtfaiye teşkilatı bulunmayan belediyeler ile kamu ve özel teşebbüslere ait yerlerde itfaiye teşkileri kurdurulacaktır.
8. Ülkemiz koşullarına uygun modern yangın söndürme sistemleri tespit edilecek, öncelik sırasına göre yapılacak tespit sonucuna göre de standardı sağlanacak, bu sistemlerin bina ve tesislerde proje aşamasında yer alması sağlanacak, en uygun sistemlerin kurulması, idamesi, personelinin eğitimi ve deney hizmetleri sağlanacaktır.
9. Yangından korunma sektöründeki kişiler arasında pozitif bilgi akışı sağlanacaktır.
10. Yurtdışı yangın kuruluşları ile işbirliği yapılacaktır.
11. Ülkemizde eğitilmesi gereken itfaiye personelinin çokluğu ve merkezi düzeyde eğitim verebilecek bir okulun bulunmaması nedeniyle "Yangın Eğitim Merkezi" kurulacaktır.
12. Ormanlarımızın yangınlara karşı duyarlılığının belirlenmesinde (zaman ve imkânlar açısından) bölge ve işletmeler bazında genel planlar hazırlanacaktır.
13. Orman yangınlarında havadan ve yerden uygulanacak olan önleme ve mücadele çalışmalarında organizasyon sağlanacaktır.

D. UZUN VADELİ ÖNLEYİCİ ÖNLEMLER:

1. Yangının çıkmasını ve yayılmasını önleme ve yangından en az zararla kurtulma konusunda İmar Mevzuatına aşağıdaki hükümler koydurularak devamındaki iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.
 - a) Yangına karşı yapısal güvenlikle ilgili olarak ülke şartlarına uygun farklı iklim koşulları dikkate alınarak; planlama, uygulama, yapı malzemesi ve bina yapı teknoijisi konularında ayrıntılı ve çok geniş yönetmelikler yapılacaktır.
 - b) Yapı projelerinde inşaa ve kullanım aşamalarında yangın projesinin istenmesi sağlanacaktır.

- c) İmar planlarının yapım, tasdik ve tadillerinde yangın olayının dikkate alınması sağlanacaktır.
- d) Yapılacak yasal düzenlemelerin yerel yönetimler eliyle de zamanında uygulamaya konulması sağlanacaktır.
- e) İmar planlarının uygulanmasında gerekli titizliğin gösterilmesi sağlanacaktır.
- f) Konu ile ilgili uygulama ve denetim kurallarının belirlenmesi sağlanacaktır.
2. Ülke çapında yangın sigortası zorunlu hale getirilecektir.
3. Yangın Mühendisliği Üniversitemizde bir dal olarak geliştirilecektir.
4. Yapı malzemeleri, yangına dayanım süreleri yanma testleri ve yapısal güvenlik önlemleri açısından standart hale getirilecektir.
5. İtfaiye fonu oluşturulacaktır.
6. Orman yangınlarının önlenmesi ve mücadelesinde ulaşım araçları ve imkânları gözetilerek tutularak, yangına en hassas olan yerlerden başlamak üzere devriye sistemi kurdurulacaktır.
7. Zonguldak ili Safranbolu ilçesinde Türk ahşap yapı geleneğinin en güzel ürünlerine örnek olan ve ahşabın elde işlendiği, el sanatlarının en ince sergilendiği "Safranbolu Türk Evleri"ni yangından koruma ve yangın güvenliği araştırma ve uygulama projesi yapılacaktır.

E. ARAZİ KULLANIMI VE RİSK YÖNETİMİ:

1. Yangından korunma ve yangın güvenliği açısından yerleşim yerinin düzenlenmesi ve yatırımların planlanmasında uygun arazi kullanımı sağlanacaktır.
2. Yangına hassas bölgelerde yangın riski azaltılacaktır.
3. Ormanlık alanlarda yangınların önlenmesi ve mücadelesinde tesis edilecek yangın emniyet yol ve şeritleri yapılacaktır.

F. EĞİTİM VE ENFORMASYON ÇALIŞMALARI:

1. Okullarda, yangın emniyeti ve yangından korunma eğitimleri yapılacaktır.
2. Hastanelerde, yangın emniyeti ve yangından hastaları kurtarma eğitimleri yapılacaktır.
3. Toplumun her kesiminin yangın konusundaki bilgisinin artırılması için kitle iletişim araçlarından yararlanılarak eğitici ve anlaşılması kolay bilgiler yayımlanacaktır.
4. Yangın konusunda bilgiyi artırmak ve yapılacak çalışmaları yönlendirmek amacıyla 2, ulusal diğeri uluslararası olmak üzere 3 bilimsel ve teknik sempozyum düzenlenmesine çalışılacaktır.
5. Yangın konusunda her türlü istatistikî verinin toplanması ve periyodik olarak yayımlanması sağlanacaktır.

DOĞAL AFET BAZILARINDAN ASALTIYIKASI TUSULATIRASI 10. YILI

YANGIN CALISMA USREBU TERMIN PLANI

-1-

AMA HEDEFLER	ZAMAN (Yil)											
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
A- Tehlike ve Riskin Belirlenmesi												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
B- Gözlem, Alarm ve Erken Uyarı Sistemlerinin Kurulması												
1.												
2.												
3.												
C- Kısa Süreli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları:												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
8.												
9.												
10.												
11.												
12.												
13.												

DÖRAL AFET ZARARLARININ AZALTILMASI ULUSLARARASI 10 YILI

YANGIN ÇALIŞMA GURUBÜ TERKİM PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)											
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
D- Uzun Vadeli Önleyici Önlemler												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
E- Arazi Kullanımı ve Risk Yön.												
1.												
2.												
3.												
F- Eğitim ve Enformasyon Çalış.												
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												

Uluslararası Afet Zararlarını Azaltma 10 Yılı
Diğer Afetler Türkiye Ulusal Çalışma Grubu

Genel Bilgi :

Türkiye, jeolojik ve topoğrafik özelliklerinden dolayı çok sayıda insanın ölümlüne, yaralanmasına ve mal kaybına neden olan doğal afetlere maruz ülkeler arasında ilk sırada yer almaktadır.

Ülkemizde etkin şekilde meydana gelen doğal afetleri önem derecesine göre; depremler, heyelanlar, su baskınları, kaya düşmeleri, yangınlar, çığ, fırtına şeklinde sınıflandırmak mümkündür.

Doğal afetlerin konutlara verdiği zararlarla ilgili istatistikler yıllar itibariyle incelendiğinde, mal varlığına gelen zararların % 1,3'üne çığ, fırtına ve diğer doğal afetlerin neden olduğu gözlenmektedir.

23 Aralık 1998'de yapılan Doğal Afet Zararlarının Azaltılması Uluslararası 10 Yılı İlk Toplantısında çalışmaların 5 temel grupta toplanmasına ve bu 5 gruptan birinin de tsunami, fırtınalar, volkan püskürmeleri ve yeraltı suyunun yükselmesi olduğu diğer olayları çalışma kapsamına alan, Diğer Doğal Afetler Çalışma Grubu olmasına karar verilmiştir.

Örgüt Yapısı :

Diğer Doğal Afetler Çalışma Grubu Afet İşleri Genel Müdürlüğü sorumluluğu altında çalışmaya başlamıştır.

Yönetimsel ve bilimsel sorumluluk ise aşağıdaki gibi paylaşılmıştır:

Sayhan Bayoğlu : (Başkan) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürü

Tuncer Ercan : Jeolog, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

İstemi Ünsal : İnşaat Mühendisliği Profesörü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Ümit Ünlüata : Deniz Bilimleri Profesörü, ODTÜ, Erdemli

Sinan Gençoğlu : Jeofizikçi, Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Araştırma Dairesi Başkanlığı,

Faruk Tümer : Daire Başkanı, Afet İşleri Genel Müdürlüğü

Arif Gafur : Şube Müdürü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Erdoğan Uzgider : İnşaat Mühendisliği Profesörü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Mustafa Çöleri : Şube Müdürü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Ülker Yetkin : Ulaştırma Bakanlığı, Limanlar ve Hava Meydanları Genel Müdürlüğü

Tahir Komaklıoğlu : Türkiye Elektrik Kurumu

Doğal Afet Zararlarının Azaltılması Uluslararası 10 Yılı
Diğer Afetler Çalışma Grubu, Çığ Alt Grubu Ana Hedefleri

A - Tehlike ve Riskin Belirlenmesi :

1. Tüm ülkede şimdiye kadar olmuş veya olması muhtemel çığ olayları ile ilgili bilgi bir araya getirilecek ve uluslararası deneyimlerden de yararlanılarak, ülke için bir çığ tehlikesi haritası hazırlanacaktır.

2. Çığ olayının mekaniği ve dinamiği ile etki alanlarını belirlemeye yönelik modelleme ve simulasyon çalışmaları yapılacaktır.

B - Gözlem, Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Kurulması :

1. WMO (Dünya Meteoroloji Teşkilâtı) ile yakın ilişki kurulacak kar yağışları ve kar fırtınaları hakkında önceden veri toplanacak ve çığ tehlikesinin yüksek olduğu bölgelerde ve kara yollarında uyarı sistemleri kurulması konusu incelenecektir.

C - Kısa Vadeli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları :

1. Kış turizm merkezlerinde çığ tehlikesi ve riski konusunda çalışmalar yapılacaktır.
2. Çığ altından insan kurtarma konusunda deneyimli ülkelerle işbirliği yapılacak ve çığ tehlikesi yüksek olan yörelerde bu tür özel kurtarma timleri geliştirilecektir.

D - Uzun Vadeli Önleyici Önlemler :

1. Çığa karşı alınacak önlemler konusunda uluslararası işbirliği ve bilgi alışverişi çalışmalarına aktif olarak katılacaktır.

E - Eğitim ve Enformasyon Çalışmaları :

1. Çığ ve çığa karşı alınacak önlemler konusunda halk eğitimi programları düzenlenecektir.

**Doğal Afet Zararlarının Azaltılması Uluslararası 10 Yıllı
Diğer Afetler Çalışma Grubu, Fırtına Alt Grubu Ana Hedefleri**

A - Tehlike ve Riskin Belirlenmesi :

1. Ülke genelinde, doğal ve topoğrafik koşullara göre fırtına etkisinin en yüksek olabileceği bölge veya yerlerin belirlenmesi çalışmalarına başlanacak ve bu amaç için gerekiyorsa bölgeyi temsil edebilecek özel gözlem istasyonlarının kurulması ve işletilmesi sağlanacaktır.

2. Meteorolojik amaçla toplanmış olan uzun saatlik tarihsel kayıtların yardımıyla fırtına şiddet analizlerinin yapılması, bölgesel fırtınalar ve etkileri konusundaki istatistiki bilgilerin toplanması çalışmalarına başlanacaktır.

3. Fırtına açısından potansiyel tehlike arzeden bölgelerde muhtemel bir fırtına halinde, doğal topoğrafik koşullar nedeniyle en az ve en çok zarar görebilecek bölgelerin tespiti ve bu verilerin fiziksel planlama çalışmaları ile imar uygulamaları sırasında dikkate alınması sağlanacaktır.

B - Gözlem Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Kurulması :

1. Belirlenecek lokasyonlarda deniz gözlem istasyonlarının kurularak rüzgâr ve dalga dilitmeleri aynı zamanda toplanması çalışmalarına başlanacaktır.

2. Dünya Meteoroloji Teşkilâtı ve Uydu Haberleşme sistemleri vasıtasıyla elde edilmekte olan erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi çalışmalarına hız verilecektir.

3. Mevcut ölçüm şebekesinin, saatlik meteorolojik kayıtları bilgisayarla okunabilir ortamlara kaydedilebilecek şekilde geliştirilmesi ve teknik açıdan güçlendirilmesi çalışmalarına başlanacaktır.

C - Kısa Vadeli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları :

1. Yapıların rüzgâr etkilerine karşı projelendirilmesi konusundaki standartlar yeniden gözden geçirilecek ve rüzgârın yapılar üzerindeki dinamik etkisi konusunu da kapsayan yeni bir yönetmelik veya standart hazırlanacaktır.

2. Rüzgârın yapı üzerindeki etkisini azaltmak amacıyla kullanılan aktif ve pasif kontrol yöntemlerinin ülkemizde de uygulanabilmesi çalışmalarına bir program içerisinde başlanacaktır.

D - Uzun Vadeli Önleyici Önlemler :

1. Rüzgârların ve özellikle fırtına etkisinin çok katlı yapılar, TV ve radyo antenleri, yüksek enerji hatları, bacalar, narin köprüler üzerinde yaratmış olduğu dinamik yüklerin matematik modellerinin geliştirilmesi ve yapı modelleri veya gerçek yapılar üzerindeki deneysel çalışmaların geliştirilmesi konusuna önem ve öncelik verilecektir.

2. Halen kurulu bulunan 20 katın üstündeki otel ve iş merkezleri 100 metrenin üzerindeki bacalar, TV ve radyo antenleri, asma köprüler üzerinde bir çalışma başlatılarak bu yapıların mevcut taşıma kapasiteleri tespit edilecek ve bu yapılarda uygulanabilecek aktif ve pasif koruma önlemleri belirlenecektir.

E - Eğitim ve Enformasyon Çalışmaları :

1. Rüzgârlar ve dinamik etkileri konusunda, üniversitelerdeki eğitim ve araştırma çalışmaları teşvik edilecek ve desteklenecektir.

**Doğal Afet Zararlarının Azaltılması Uluslararası 10 Yılı
Diğer Afetler Çalışma Grubu, Volkan Alt Grubu Ana Hedefleri**

A - Tehlike ve Riskin Belirlenmesi :

1. Ülkemizde yaygın ve sık karşılaşılmadığı için üzerinde fazla bilgi ve deneyim birikimi bulunmayan volkanlar konusunda, ulusal ve uluslararası bilgi birikimi biraraya getirilerek bir arşiv oluşturulacaktır. İlk aşamada yakın zamanlarda faaliyet göstermiş ve güntümlizde de sıcak su ve gaz çıkışları devam eden Erciyes, Nemrut, Tendürek, Hasandağ volkanlarının doğurabileceği tehlikeler ve muhtemel etki alanları konusundaki çalışmalar tamamlanacaktır.

2. Yanardağlar çevresindeki gaz çıkışları ve sıcak su kaynaklarından alınacak numuneler üzerinde kimyasal analiz çalışmaları tamamlanacaktır.

B - Gözlem, Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Kurulması :

1. Yeryüzünde kurulmuş bulunan volkan erken uyarı ve alarm sistemleri incelenerek, ihtiyaç halinde ülkemizde de kurulabilecek bir erken uyarı sistemi modeli geliştirilecektir.

C - Kısa Vadeli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları :

1. Orta ve Doğa Anadoludaki aktif volkanların tehlike alanlarının belirlenmesi çalışmaları bitirildikten sonra, bu alanlardaki yerleşmelerin gerektiğinde tahliye planları hazırlanacaktır.

D - Uzun Vadeli Önleyici Önlemler :

1. Zehirli gazlar çıkaran yanardağ çevresinde yaşayan halkın yörede görev yapan sağlık personeli ve turizm rehberlerinin bu tehlikeye karşı uyarılmaları ve zehirlenmelere karşı alabilecekleri koruyucu önlemler konusunda geniş kapsamlı bir eğitim programı başlatılacaktır.

2. Yeterli olmayan bilgi ve deneyim birikiminin geliştirilmesi amacıyla bu konudaki araştırma çalışmaları desteklenecek ve yurtdışındaki aktif volkanların incelenebilmesi için bir program oluşturulacaktır.

**Doğal Afet Zararlarının Azaltılması Uluslararası 10 Yılı
Diğer Afetler Çalışma Grubu, Tsunami Alt Grubu Ana Hedefleri**

A - Tehlike ve Riskin Belirlenmesi :

1. Tsunami ile ilgili olarak tarihsel verilerin toplanması, derlenmesi ve irdelenmesi için öncelikle bir arşiv oluşturulacak ve bu arşiv verilerinden yararlanılarak, tsunami tehlikesi olan sahillere belirlenecektir.

2. Deniz içerisindeki deprem kaynak zonları, bu zonlarda meydana gelebilecek depremlerin büyüklükleri ve sahillerin morfolojik yapısı dikkate alınarak tsunami tehlikesi için matematik modeller oluşturulması çalışmalarına başlanacaktır.

3. Tsunami riskinin belirlenebilmesi için kullanılan matematik modeller toplanacak ve ülkemiz şartları için uygun matematik modeller geliştirilmesi çalışmalarına başlanacaktır.

B - Gözlem, Tahmin ve Erken Uyarı Sistemleri Kurulması :

1. Tsunami erken uyarı sistemleri olarak dünyada kurulu bulunan sistemlerin esasları ile ilgili veriler toplanacak ve ülkemizde kurulu bulunan deprem gözlem şebekelerinin, bu amaç içinde kullanılabilmesi olanakları araştırılacaktır.

2. Sahillerimizde mevcut gözlem ve ölçme istasyonlarının halihazır durumları saptanarak, erken uyarı görevi de yapıp yapamayacakları irdelenecek ve gelişme imkânları araştırılacaktır.

3. Ege, Karadeniz ve Akdenizde çevreleyen ülkelerde bölgesel ölçekte bir erken uyarı sistemi kurulması, ortak araştırma çalışmaları yapılması konularında işbirliği imkânları geliştirilecektir.

C - Kısa Vadeli Koruyucu Önlemler ve Önceden Hazırlık Çalışmaları :

1. Nükleer santral, önemli rıhtım ve liman tesislerinin yapılacağı alanlarda tsunami etitlerinin yapılması teşvik edilecek ve bu konudaki yasal düzenlemelerle zorunlu hale getirilecektir.

2. Tsunami tehlikesi yüksek olan bölgeler için özel tahliye planları hazırlanacaktır.

D - Uzun Vadeli Önleyici Önlemler :

1. Tsunami olayının fiziksel ve matematiksel olarak incelenmesi konusundaki araştırma çalışmaları teşvik edilecek ve desteklenecektir.

2. Tsunami alarmı verildiği anda, sahillerdeki halkın, limanlardaki gemi ve benzeri araçların nasıl davranması gerektiği konusunda geniş halk eğitimi çalışmalarına, bu konudaki uluslararası faaliyetlerin ışığı altında başlanacaktır.

ÇİĞ AİP ÇALIŞMA GURUBU TERCİH PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)											
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	
A. TEHLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ												
1.												
2.												o
B. ÖZDEN, TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİ KURULMASI												
1.												
C. KISA VADELİ KORUYUCU ÖNLEMLER VE ÖNCEDEN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI.												
1.		o										
2.												
D. UZUN VADELİ ÖNLEYİCİ ÖNLEMLER												
1.												
E. EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARI.												
1.												

FIRTINAALTEÇALIŞMA GURUBU TEKNİK PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)										
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
A-TEHLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ											
1.											
2.											
3.											
B-GÜZLEM, TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİ KURULMASI:											
1.											
2.											
3.											
C-KISA VADELİ KORUYUCU ÖNLEMLER VE ÖNCEDE HAZIRLIK ÇALIŞMALAR:											
1.											
2.											
D-UZUN VADELİ ÖNLEYİCİ ÖNLEMLER											
1.											
2.											
E-EDİTİM VE ENFORMASYON ÇALIŞMALARI:											
1.											

VOLKAN ALBALIŞMA GEREĞİ TERHİN PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)										
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
A. TEHLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ											
1.											
2.											
B. ÇÖZÜM, TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİ KURULMASI:											
1.											
C. KISA VADELİ KORUYUCU ÖNLEMLER VE ÖNCEDEN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI:											
1.											
D. UZUN VADELİ ÖNLEYİCİ ÖNLEMLER											
1.											
2.											

DOĞAL AFET ZARARLARININ AZALTILMASI VEJSLARARASI 10 YILI

TSUNAMI ALTI ÇALIŞMA GÜREBU TERHIN PLANI

ANA HEDEFLER	ZAMAN (Yıl)									
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
A-TEHLİKE VE RİSKİN BELİRLENMESİ										
1.										
2.										
3.										
B-GÖZLEM, TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMLERİ KURULMASI :										
1.										
2.										
3.										
C-KISA VADELİ KORUYUCU ÖNLEMLER VE ÖNCEDEN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI:										
1.										
2.										
D-UZUN VADELİ ÖNLEYİCİ ÖNLEMLER										
1.										
2.										

2. — *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, 17 Ağustos 1999 tarihindeki Hazine ihalesine katılan firmalara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın yazılı cevabı (7/479)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletinizi saygı ile arz ederim.

23.8.1999

Tevhit Karakaya
Erzincan

17 Ağustos 1999 günü ülkemizde büyük bir deprem yaşandı. Aynı gün Hazine ihalesinde faizlerin 8 puan yükseltildiği basına intikal eden haberlerden anlaşılmaktadır.

Devletin 500 trilyon borçlandığı ihalede :

1. İhaleye hangi firma adına kimler katılmıştır?

2. Ülkenin içinde bulunduğu vahim bir günde aşağı çekilmesi gereken faizin 8 puan yükselmesindeki en önemli sebep nedir?

T.C.

Başbakanlık

Hazine Müsteşarlığı

6.10.1999

Dosya No. : B.02.1-HM.0.KAF.01.01-72308

Konu : Soru önergesi Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 31.8.1999 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/479-1648/4333 sayılı yazınız.

b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 6.9.1999 tarihli B.02.0.KKG.0.12/106-63-8/4280 sayılı yazısı.

Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün ilgi (b)'de kayıtlı yazısı ile tarafıma za iletilen Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya'nın Sayın Başbakanımıza ilettiği yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda yer almaktadır :

1. Hazine 1985 yılından bu yana borçlanmasını ağırlıklı olarak ihale yöntemi ile gerçekleştirmektedir. İhaleler tüm gerçek ve tüzel kişilere açıktır. İhaleye katılmak için gereken en düşük tutar 250 milyon TL. dir. Katılımcılar bu ihalelerde istedikleri miktarda ve istedikleri sayıda teklif verebilmektedirler. Hazine her ihalede borçlanacağı miktarı öncelikle kendi nakit ihtiyacına, daha sonra da tekliflerin uygunluğuna göre belirler. Ekonomide yeralan her mal ve hizmetin fiyatı gibi kredi verilebilir fonların da fiyatı, yani faizler genel seviyesi ülkede uygulanan makroiktisadi politikalar ve reel değişkenler tarafından belirlenir. Kamunun ana borçlanma yöntemi olarak benimsediği ihale yöntemi de borç verilebilir fonlara ilişkin rekabeti en iyi şekilde yansıtan mekanizmadır.

Aşağıdaki tabloda Hazine'nin deprem felaketinden önce açtığı son 3 Devlet İç Borçlanma Senedi İhalesi ile deprem felaketinin hemen ertesinde yapılan ihaleye ilişkin veriler yer almaktadır. Tablodan da görüleceği üzere daha önceki 3 ihaleye nazaran mali sektörün son ihaleye katılımı oldukça düşüktür. Talep yetersizliği karşısında Hazine, nakit ihtiyacını karşılayabilmek için teklif karşılama oranını yükseltmiş ve gelen tekliflerin % 82 sini karşılamak zorunda kalmıştır. Dolayısıyla sözkonusu ihalede ortaya çıkan yetersiz talep yüksek faiz olarak Hazine'ye yansımıştır.

İhale Tarihi	Vade	İhalede Gerçekleşen	İhalede Teklif Veren	İhalede Teklif Kazanan	İhalede Teklif Edilen
		Bileşik Faiz	Kurum Sayısı	Kurum Sayısı	Miktarın Karşılığına Oranı
27.7.1999	3 yıl	119,51	48	41	% 54
3.8.1999	12 ay	95,59	67	40	% 41
16.8.1999	3 ay	99,79	59	46	% 42
18.8.1999	3 yıl	127,62	35	31	% 82

2. Finansal piyasalar ülkemizin göreceli olarak en gelişmiş piyasalarıdır. Herhangi bir yatırımcı yatırımlarını istediği sürede, istediği para cinsinden ve cari faiz oranlarından değerlendirme imkânına sahiptir. Cari faiz oranları makroiktisadi politikalar, maliye politikası, para politikası, Hazine'nin borçlanma gereği gibi nesnel ve yapısal faktörler ile beklentiler tarafından belirlenmektedir. Deprem döneminde faizlerin yükselmesi, temelde kısa vadeli enstrümanlara yatırım yapan yabancı yatırımcıların depremin ekonomiye olası etkilerinden tedirginlik duyarak tekrar yurtdışına çıkmak üzere döviz talep etmeleri ile bunun finansal piyasalar üzerindeki likidite etkisinden kaynaklanmaktadır. Nitekim deprem ertesinde Merkez Bankasının ve Hazine'nin uyguladığı başarılı politikalar sayesinde faizler deprem öncesi seviyelerinin de altına inmeye başlamıştır.

Bilgilerine arz ederim.

Recep Önal
Devlet Bakanı

3. - Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa-Gaziantep otoyolu inşaatına ve Şanlıurfa-Akçakale karayolu projesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın yazılı cevabı (7/566)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Koray Aydın tarafından aracılığımızla sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

26.6.1999

Ahmet Karavar
Şanlıurfa

Sorular

1. İnşaatı devam etmekte olan Şanlıurfa-Gaziantep otoyolunun biran önce bitirilmesi için 1999 yılı yatırım programına almayı düşünüyor musunuz?
2. Şanlıurfa çevre yolunun yapılması için bir çalışmanız var mıdır?
3. 1998 yılı yatırım programında yeralan Şanlıurfa-Akçakale karayolu ihalesinin biran önce yapılması için 1999 yılı bütçesinde ayrılan bir ödenek var mıdır?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

11.10.1999

Sayı : B.09.0.A.P.K.O.22.00.00.17/868

Konu : Sözlü soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.6.1999 tarih ve 141-6/19-523 sayılı yazımız.

İlgi yazımız ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın Şanlıurfa-Gaziantep Otoyolu inşaatı ve Şanlıurfa Akçakale Karayolu Projesine ilişkin Bakanlığımıza yönelttiği 6/19-523 Sayılı Sözlü Soru Önergesi incelenmiş olup, T.B.M.M. çalışması gereği yazılıya dönüşmüş olduğundan cevabı ekte sunulmuştur.

Bilginize arz ederim.

Koray Aydın
Bayındırlık ve İskân Bakanı

Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın 141-6/19-523 Esas Sayılı
Sözlü Soru Önergesine Ait Soru ve Cevaplar

Soru 1. İnşaatı devam etmekte olan Şanlıurfa-Gaziantep otoyolunun biran önce bitirilmesi için 1999 yılı Yatırım Programına almayı düşünüyor musunuz?

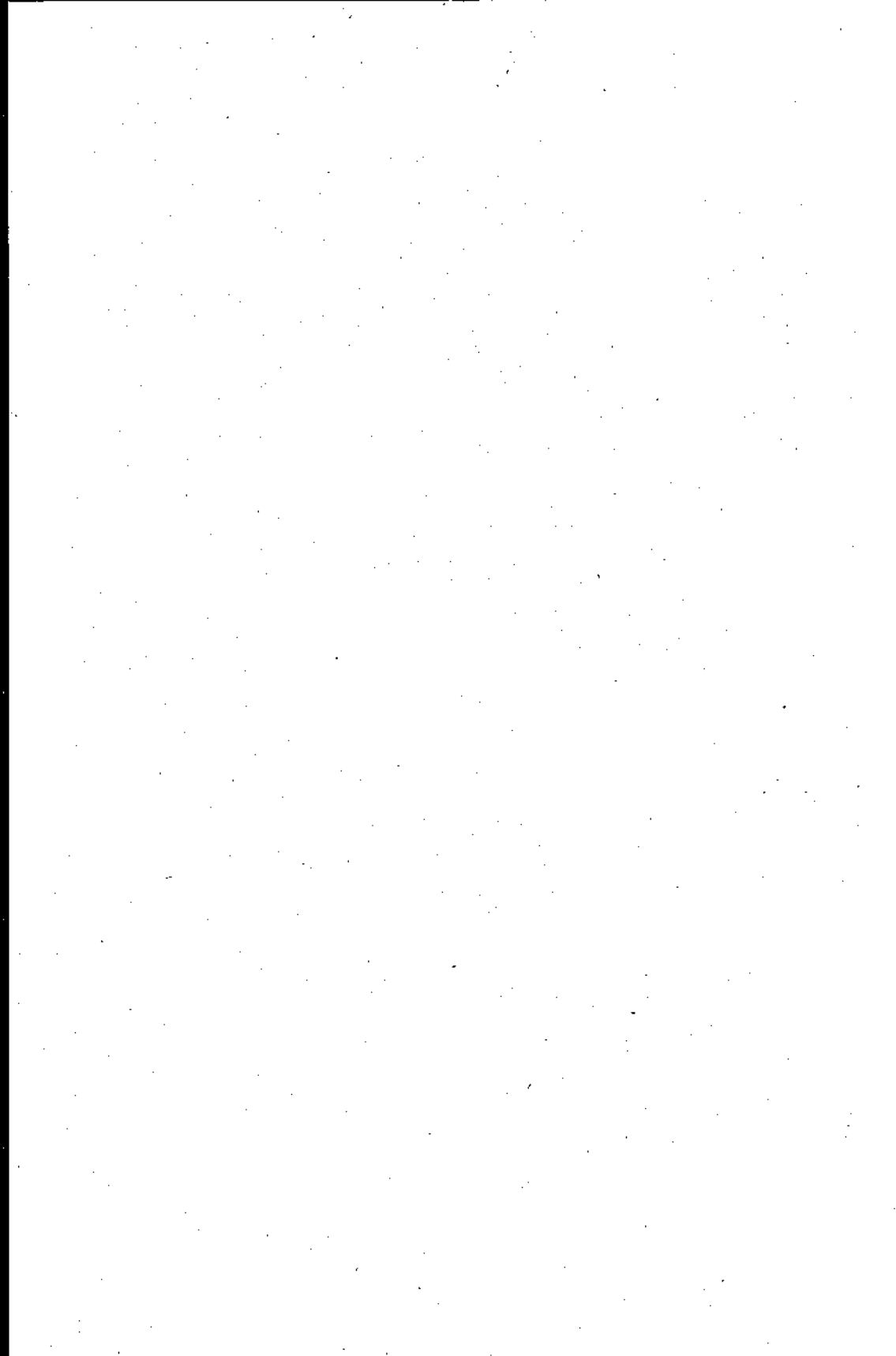
Cevap 1. Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolu için 1999 yılı Yatırım Programı tasarısında 74 trilyon 782 Milyar TL. ödenek talebinde bulunulmuş, ancak Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığınca 23 Trilyon 100 Milyar TL. ödenek uygun görülmüştür. İstenilen ödeneğin sağlanamaması durumunda otoyolun bitirilmesi ileriki yıllara kayacaktır.

Soru 2. Şanlıurfa çevre yolunun yapılması için bir çalışmanız var mı?

Cevap 2. 18 Km. uzunluğundaki Şanlıurfa Çevre Yolunun proje çalışmaları devam etmektedir. Projenin tamamlanmasından sonra yatırım programına teklif edilerek alınması durumunda, yol yapım çalışmalarına başlanabilecektir.

Soru 3. 1998 yılı yatırım programında yer alan Şanlıurfa-Akçakale karayolu ihalesinin biran önce yapılması için 1999 yılı bütçesinde ayrılan bir ödenek var mıdır?

Cevap 3. Şanlıurfa-Akçakale yolu 1999 yılı çalışma programında bulunmaktadır. Yeterli ödeneklerin temin edilmesi halinde Karayolları Genel Müdürlüğüne, Genel Müdürlük ihalesi olarak yapılması programlanmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

5 İNCİ BİRLEŞİM

12 . 10 . 1999 SALI

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifinin (2/191), İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınmasına ilişkin önergesi

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

S E Ç İ M

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) (1)

2. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, THY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3) (1)

4. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ - KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci,

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasa dışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığının ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Meteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

28. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorularının ihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

34. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

35. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

36. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

37. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

38. — Amasya Milletvekili Akif Güllü ve 21 arkadaşının, Amasya İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

39. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

40. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

41. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

42. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

43. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana İlinin sınıflar, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

44. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

45. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

46. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırlanmış iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

47. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

48. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

49. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkeya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

50. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

51. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otobolunun Çamlıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

52. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 20 arkadaşının, İstanbul Üniversitesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifa etmeleri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

53. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

54. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

55. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

56. — Tokat Milletvekili M. Ergun Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

57. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

58. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve millî bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

59. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 34 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcadığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

60. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

61. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

62. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

63. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığı'nın tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması ge-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

reken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

64. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek lisele-
rinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunla-
rın değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci mad-
deleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

65. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale İli-
nin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sanai, tarımsal ve ekonomik alanlar-
daki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98
inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına
ilişkin önergesi (10/62)

66. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta ya-
şanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtütü-
züğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin
önergesi (8/5)

67. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 19 arkadaşının, Şanlıurfa İlinin
sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Ana-
yasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

68. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Türkçenin
korunması, kullanılması ve bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Anaya-
sanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması
açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

69. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 26 arkadaşının, sınır ticaretinin
ekonomik boyutları ile yerli üretime etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbir-
lerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri
uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

70. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, ülkemizde meydana
gelen deprem felaketi konusunda alınması gereken kalıcı önlemleri belirlemek amacı-
yla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis ara-
ştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

71. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yangınların zararlar-
rını en aza indirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın
98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılması-
na ilişkin önergesi (10/72)

72. — İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş ve 43 arkadaşının, Kızılay'ın, sorun-
larının araştırılarak gelir kaynaklarının daha etkin kullanılması için alınması gereken

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

73. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 21 arkadaşının, Türkiye Kızılay Derneğinin gelir kaynaklarının ve faaliyetlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

74. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, pratisyen hekimlerin sorunlarının araştırılarak ülke sağlığı açısından alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

75. — Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey ve 28 arkadaşının, Dicle Nehrine petrol atığı bırakıldığı iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

76. — Erzincan Milletvekili Mihrali Aksu ve 55 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kıstasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

77. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 26 arkadaşının, cezaevlerinde meydana gelen olayların ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

78. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Anadolu basınının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

79. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet verebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan - Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/44) (2)

2. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa - Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/46) (2)

3. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/49) (2)

4. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet hastahanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/51) (2)

5. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/53) (2)

6. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/57) (2)

7. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/60) (2)

8. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/65) (2)

9. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki Devlet Hastanesinin ve sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/67) (2)

10. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/68) (2)

11. — İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/69) (2)

12. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/70) (2)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

13. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/71) (2)

14. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/72) (2)

15. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, öpüşmenin halk sağlığını tehdit ettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/74) (2)

16. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/75) (2)

17. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/77) (2)

18. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesi'nin fakülte ve yük-sokokul ihtiyacına ve Erzurum öğretmenevine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/78) (2)

19. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/82) (1)

20. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/84) (1)

21. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilindeki öğretmen açığına ve Millî Eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/86) (1)

22. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, köy yolları yapımına ve Samsun ilindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/87) (1)

23. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/93) (1)

24. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Marangozlar, Mobilyacılar ve Keresteciler Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/94) (1)

25. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/97) (1)

SÖZLÜ SORULAR

26. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98) (1)

27. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Havaalanından Türk Cumhuriyetlerine ve Van - Diyarbakır ve Van - Ankara arasında tarifeli uçak seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/100) (1)

28. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - Akdamar Adasının çevre düzenlemesine ve Akdamar Kilisesinin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/102) (1)

29. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/103) (1)

30. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/105) (1)

31. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklerle ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/106) (1)

32. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/111) (1)

33. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113)

34. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa ilinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114)

35. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)

36. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Suruç-Bozova, Viranşehir, Ceylanpınar ovalarının sulanması için ayrılan ödeneye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/116)

37. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117)

38. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa ilinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118)

39. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosuna ve Kültür Sarayı ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/119)

SÖZLÜ SORULAR

40. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/120)

41. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/121)

42. — Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)

43. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya Bölge, Üniversite ve Numune hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/123)

44. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)

45. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125)

46. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya - Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)

47. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin teknik üniversite ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/127)

48. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)

49. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129)

50. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)

51. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/131)

52. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132)

53. — Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/133)

54. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)

55. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde Konya İlinde bir program yapılıp yapılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/135)

SÖZLÜ SORULAR

56. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136)

57. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/137)

58. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri -Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138)

59. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Zap Vadisindeki Hakkâri Baraj ve HES projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/139)

60. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın Devlet hastanelerinde yaşanan olumsuzluklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/140)

61. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141)

62. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, sosyal güvenlik kuruluşlarının zararlarına ve özel kamu kuruluşlarından alacaklara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/142)

63. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143)

64. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Merkez, Gözeler Gülbahar Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/148)

65. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl Organize Sanayi Bölgesi altyapı inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/149)

66. — Bingöl Milletvekili Necati Yönder'in, Bingöl İli Genç İlçesi Devlet Hastanesi inşaatı için ek ödenek tahsis edilip edilmeyeceğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/150)

67. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, canlı hayvan ve et ithalatına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151)

68. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Silivri İlçesine bağlı Behiçler Köyüne tahsis edilen transformatöre ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/152)

69. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, Değirmenköy Gölet Projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/153)

70. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa'daki taşımali eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/154)

SÖZLÜ SORULAR

71. — Şanhurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde tohumluk buğday dağıtımında yapılan yolsuzlukla ilgili bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/155)

72. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray - Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/158)

73. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray ilinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159)

74. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Fen - Edebiyat Fakültesinin ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/160)

75. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Merkez ve ilçelerindeki bazı camilerin imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/161)

76. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir SEKA kâğıt fabrikasına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/162)

77. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi'nin, TMO hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163)

78. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, sivil savunma hizmetlerine ve yardım çalışmaları engellenen İHH ve Mazlum - Der'e ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/164)

79. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, demir ithalatının yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/165)

80. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yasak olan anız yakmanın engellenemediğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/166)

81. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İmar Planı Yönetmeliğindeki değişiklikle camiler için öngörülen arsaların vatandaşlar tarafından tahsisinin imkânsız hale getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/167)

82. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların imar değişikliklerinin hangi döneme ait olduğuna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168)

83. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, deprem bölgelerinin tespiti-ne ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169)

84. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 17 Ağustos depreminde yıkılan binaların sorumluları hakkında yapılan işlemlere ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/170)

SÖZLÜ SORULAR

85. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, 1. derece deprem bölgesi ilan edilen bölgelerin yapı ve imar değişikliklerinin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı onayına bağlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/171)

86. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilinde bulunan hastanelerin personel ve tıbbi cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/172)

87. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/173)

88. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, Kayseri ilindeki gölet ve baraj inşaatlarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/174)

89. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/175)

90. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun sınırları içerisinde geçen otoyolun kamulaştırma bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/176)

91. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun Demir Çelik Fabrikası Genel Müdürlüğünün taşeron firmalara verdiği işlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/177)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 1. — 27.11.1975 Tarihli ve 13 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluşuna Dair Kanun Hükmünde Kararname, 14.11.1983 Tarihli ve 165 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 15.7.1988 Tarihli ve 329 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ile 12.2.1990 Tarihli ve 401 Sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.'nin Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/21, 1/48, 1/115, 1/155, 1/515) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 2. — Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S. Sayısı : 123) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

4. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Re-

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

vizyonu ile ilgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

13. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

14. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 17. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

21. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

22. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

23. — Hazır Gıda İşçisi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

24. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/464, 1/248) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma tarihi : 27.7.1999)

× 25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 26. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdarî Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 31. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 32. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

33. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 34. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağımsızlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 35. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/277) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 36. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağımsızlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/328) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

50. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

51. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nişanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 54. — Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 56. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (S. Sayısı : 120) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 58. — Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/360) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

59. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 60. — Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/359) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 61. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

62. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 63. — Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasındaki Hazar - Geçişli Türkmenistan - Türkiye - Avrupa Gaz Boru Hattı Projesinin (HGB) Ifası ve Türkmenistan'dan Türkiye Cumhuriyetine Doğal Gaz Satışına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (S. Sayısı : 127) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 64. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Anlaşması ile Bu Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 65. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/299) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 66. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anti-Personel Mayınların Kullanılmaması ve Ortak Sınırda Yakın Bölgelerdeki Anti-Personel Mayınların Temizlenmesi veya İmha Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 67. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/336) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 68. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/275) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 69. — İnmarsat Gemi Yür İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/294) (S. Sayısı : 133) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

70. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

71. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

72. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

73. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

74. — Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

× 75. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyarî Protokolün Onay-

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 129) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

76. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

× 77. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (INTELSAT) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/276) (S. Sayısı : 144) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 78. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 79. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 80. — Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 81. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 82. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/281) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 83. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilatı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/288) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 84. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 85. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/287) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 86. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/289) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 87 — 4393 Sayılı 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı (A) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/524) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 88. — 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 89. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/291) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 91. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 92. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/313) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 93. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 94. — Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 95. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 96. — Avrupa Enerji Şartı Konferansı Nihai Senedi, Enerji Şartı Antlaşması ve Eki'ni Teşkil Eden Kararlar ile Enerji Verimliliğine ve İlgili Çevresel Hususlara İlişkin Enerji Şartı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 97. — Nükleer Denemelerin Kapsamlı Yasaklanması Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/347) (S. Sayısı : 171) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

98. — Spor Toto Teşkilât Müdürlüğünün İstihdam Fazlası Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadrolarına Atamalarının Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/540) (S. Sayısı : 172) (Dağıtma tarihi : 8.10.1999)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.